

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 223 (13.756)

Trst, sreda, 3. oktobra 1990

V Jugoslaviji nevarno zaostrovanje odnosov med Slovenijo in Beogradom

Predsedstvo odvezlo Sloveniji poveljevanje TO Ljubljana odločno brani slovensko suverenost

Izjava predsednika Milana Kučana

LJUBLJANA — V zvezi z zasedanjem zveznega predsedstva je predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan objavil naslednjo izjavo:

»Član predsedstva Jugoslavije iz Slovenije dr. Janez Drnovšek me je obvestil, da je predsedstvo Jugoslavije na današnji seji sprejelo sklep, po katerem poveljstvo nad Teritorialno obrambo Republike Slovenije prevzema poveljstvo petega vojaškega območja in da je za uresničitev tega sklepa odgovoren zvezni sekretariat za ljudsko obrambo z enotami in ustanovami armade. Po sporočilu, ki ga je v soboto objavil zvezni sekretariat za ljudsko obrambo, bo o odločitvah, ki jih je na zadnjem zasedanju sprejela skupščina Slovenije, in v katerem trdi, da je s sprejetjem in razglasitvijo ustavnih amandmajev in ustavnega zakona s področja ljudske obrambe grobo kršen sistem obrambe Jugoslavije, ogrožena enotnost oboroženih sil ter razveljavljene ustavne pristojnosti predsedstva Jugoslavije, drugačnega sklepa ni bilo mogoče pričakovati. Posebej še, ker zvezni sekretariat za ljudsko obrambo v tem sporočilu opozarja, da bo zvezni vladi in predsedstvu Jugoslavije predlagal ukrepe, ki naj preprečijo uresničitev odločitev slovenske skupščine.

Do takšne odločitve so skupščino Slovenije vodili razlogi, ki so slovenski javnosti dobro poznani. Ne gre samo za odzivanje na razmere, ki so v teritorialni obrambi Slovenije nastale po nezakonitem premeščanju orožja v objekte pod nadzoro Jugoslovanske ljudske armade, ampak tudi za uresničevanje slovenske suverenosti in državnosti, skladno z opredelitvami, ki so jih izrazili že ustavni amandmaji, sprejeti septembra lani, letos sprejeta deklaracija o suverenosti Republike Slovenije, sklep da se začne postopek za sprejem nove slovenske ustave, ter na zadnjem zasedanju slovenske skupščine sprejeta ustavna dopolnila in ustavni zakon. Predsedstvo Slovenije je na podlagi teh odločitev najvišji organ vodenja in poveljevanja teritorialni obrambi Republike Slovenije v miru in v izrednih razmerah. Predsedstvo Republike Slovenije v skladu s to svojo funkcijo določa tudi ukrepe za pripravljenost teritorialne obrambe in določa o njeni uporabi v miru in v izrednih razmerah.

Z ustavnim zakonom za izvedbo ustavnih amandmajev je bila v miru in izrednih razmerah odpravljena odgovornost komandantov teritorialne obrambe ter starešin enot in ustanov teritorialne obrambe Slovenije predsedstvu Jugoslavije in pooblaščenim zveznim organom ter organom armade. Komandanti ter starešine enot in ustanov teritorialne obrambe so v miru in izrednih razmerah dolžni izpolnjevati le odločitve, ukaze in povelja predsedstva Slovenije ter republiškega sekretariata za ljudsko obrambo in republiškega štaba v skladu z njihovimi pristojnostmi. Predsedstvo Slovenije je že imenovalo vršilec dolžnosti načelnika republiškega štaba in ga pooblastilo, da pripravi predloge za izvedbo organizacijskih sprememb v teritorialni obrambi Slovenije in za imenovanje poveljnikov pokrajinskih teritorialnih obramb.

Ni nikakršnih razlogov, da teritorialna obramba Slovenije ne bi uspešno in učinkovito delovala in zagotovila izpolnjevanje nalog tudi v novih pogojih, saj je zaradi predanosti in odgovornosti ljudi, ki delajo v štabih, enotah in ustanovah teritorialne obrambe uspešno delovala tudi v povsem neurejenih razmerah zadnjih mesecev. Prepričan sem, da bo teritorialna obramba Slovenije tudi v primeru vojne nevarnosti in med vojno, za katero sicer iskreno upam, da je daleč od nas, povsem sposobna, da kot del enotnih oboroženih sil Jugoslavije izpolni svoje naloge.

Vse ukrepe, ki bi bili v nasprotju s suverenimi odločitvami slovenske skupščine, bodo republiški organi preprečili in zaščitili legitimne interese Republike Slovenije. Ta odločenost in prepričanje, da je razplet jugoslovanske krize mogoč le po demokratični poti, brez groženj in nepotrebnih konfliktov, je bila izpričana tudi na današnji razširjeni seji predsedstva Slovenije, na kateri so bili tudi predsednik skupščine, predsednik izvršnega sveta ter ministra za ljudsko obrambo in notranje zadeve.

*Proti pričakovanju v ospredju vprašanje slovenske ustavne reforme
Glede stanja na Hrvaškem ni bilo konkretnih in obvezujočih sklepov*

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Včeraj ob 12.30 se je sestalo zvezno jugoslovansko državno predsedstvo. Sestanek je potekal na zahtevo JLA, da bi govorili o Sloveniji in Hrvaški. Vsi so pričakovali, da bodo v ospredju dramatičen položaj na Hrvaškem, spopadi, odvezamanje orožja, grožnje s krvjo, z državljansko vojno. Zvezno predsedstvo pa je na zahtevo obrambnega ministra, generala Kadijevića sklenilo odvzeti poveljevanje teritorialni obrambi Slovenije slovenskemu vodstvu, in ga dati v pristojnost petega armadnega območja, ki ima sedež v Zagrebu.

Seje se ni udeležil predsednik Hrvaške Tudjman, proti sklepu je glasoval Drnovšek, vsi drugi člani predsedstva pa so glasovali za sklep. Razprava je trajala tri ure in pol, bila je izredno vroča, na koncu pa so vsi privolili v predlog sekretariata za obrambo.

Le dobro uro kasneje je predsednik Slovenije Milan Kučan jasno povedal, da je Slovenija suverena republika in da bodo njeni organi zaščitili njeno suverenost. Njegovo izjavo objavljamo na drugem mestu. V spopadu sta torej dva koncepta in ukaza: suvereni ukaz slovenske republike o lastni teritorialni obrambi, ki je bil včeraj operativno potrjen

na na hitro sklicanem sestanku slovenskega predsedstva v navzočnosti predsednika vlade, predsednika skupščine, obrambnega in notranjega ministra, in pa ukaz zveznega predsedstva, ki med drugim predvideva, da pri uresničitvi sklepa o prevzemu oblasti v slovenski teritorialni obrambi sodelujejo zvezni sekretariat za teritorialno obrambo, enote in ustanove JLA.

Spopad dveh konceptov je očiten, v tem primeru pa gre za oborožene enote, za orožje in odločenost slovenskega suverena naroda, da varuje svojo suverenost.

Član slovenskega predsedstva dr. Drnovšek se je odločno uprl sklepu zveznega predsedstva in pri tem citiral 83. člen nove srbske ustave, ki v petem odstavku predvideva naslednje pristojnosti srbskega predsednika: »Poveljuje oboroženim silam v miru in vojni, vseljudskemu odporu v vojni, ukazuje splošno in delno mobilizacijo v skladu z zakonom, organizira obrambne priprave.«

Ta člen je veliko bolj obvezujoč kot slovenske ustavne spremembe, ki se nanašajo izključno na priprave za teritorialno obrambo in ne posegajo v zvezno zakonodajo in zvezno ustavo o poveljevanju v JLA. Pa vendar ta člen v Jugoslaviji nikogar ne moti.

Nekaj po 17. uri je zvezno predsedstvo nadaljevalo z delom. Tokrat so bili seveda na

dnevnom redu položaj na Hrvaškem in s strani Srbije izražene zahteve, da se uvede izredno stanje, da se pošlje JLA, skratka, da se ustvarijo izredne razmere.

Težko pričakovana razprava o položaju na Hrvaškem je bila točno po predvidevanjih zelo polemična, ostra, toda istočasno brez pravih zaključkov. Uradno sporočilo še ni znano, vendar se je že izvedelo, da niso sprejeli obvezujočih konkretnih sklepov.

Predsednik Jović si je močno prizadeval, da bi prodrlo srbsko stališče in srbski pogledi na to vprašanje. Pri tem sta mu pomagala Dragutin Zelenović iz Vojvodine in Nenad Bućin iz Črne gore, ostali člani predsedstva pa so bili zadržani.

Ponovno so bila v ospredju stališča slovenskega predstavnika Janeza Drnovška, večkrat pa je posegel v razpravo tudi predsednik hrvaške vlade Josip Manolić, ki sicer ni član predsedstva, a je bil vseeno prisoten.

Obrambni minister Veljko Kadijević je bil zelo oster pri obravnavanju Slovencev, pri razpravi o Hrvaški pa je bilo čutili zadržanost, kar daje razumeti, da vsaj za sedaj ne bo kakih vojaških ukrepov.

Slovenski predstavnik Drnovšek je zahteval NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Proslavljali so v vseh nemških mestih, največji praznik pa je bil v Berlinu

Nemci zmagoslavno proslavili rojstvo nove združene Nemčije

Brandenburška vrata so bila ponoči središče vsenemškega praznovanja v Berlinu.

(Telefoto AP)

NA 2. STRANI

Združena Nemčija izziv za Evropo

BARBARA GRUDEN

Od danes je Nemčija spet ena. Po 119 letih slavi nemški narod svojo drugo združitev, ki naj bi bila trajnejša in miroljubnejša od prve. Nemci so živeli v eni sami državi le 74 let (od leta 1871 do leta 1945), v tem kratkem obdobju pa so v svoje gorje in v gorje drugih evropskih narodov preboleli vse bolezni, ki so značilne za nacionalno prebujenje — od nacionalizma do šovinizma in nazadnje totalitarizma — in s katerimi so se v večji ali manjši meri okužili vsi evropski narodi. Nov nemški skupni dom pa bo po 45 letih, ki so tako globoko spremenila politično in kulturno obličje Evrope, zrastel na novih temeljih, ki so povsem drugačni od tistih, na katerih je zrasla prva združena (pruska) Nemčija. Sporazum o nemški združitvi, ki so ga 12. septembra podpisale v Moskvi zmagovalke druge svetovne vojne in ločeni Nemčiji, predstavlja trdno ogrado za državo, iz kate-

re naj bi »prihajale samo mirovne pobude« in za katero je vojaški poseg za napadalnimi nameni »protiustaven in protizakonit«.

Sporazume in dogovore — kot se je s kastrofalnimi posledicami zgodilo ničkolikokrat tudi v novejši zgodovini — je mogoče kršiti. Zato je razumljiva bojazen tistih, zlasti starejših oseb, ki so doživele nacistično nasilje in ki zaskrbljeno gledajo v »prebujanje« evropskega velikana. Ker združena Nemčija bo prav gotovo nov evropski velikan.

Bojazen pred nacionalističnim prebujenjem nemškega naroda pa je neupravičena. Okoliščine, v katerih je prišlo do »te« nemške združitve in ki so tej združitvi botrovali (popuščanje napetosti, konec hladne vojne, novo epohalno sodelovanje med prej sovražnima velesilama, padec totalitarističnih režimov v osrčju Evrope...), so namreč povsem drugačne od okoliščin, v katerih je nastala pruska, pozneje pa nacistična Nemčija. Nemčija ima danes, kljub vzhodnonemškemu

gospodarskemu razsulu, solidno gospodarstvo. Nemški narod, zlasti nemška mladina, je miroljuben. Kdor opozarja na nemške skinheade in huligane prepogosto pozablja na naše domače »navijače« in pozablja, da se je zeleno mirovno oporečniško gibanje — kakršnokoli mnenje imamo pač o njem — rodilo prav v Nemčiji. Nazadnje pa je Nemčija v teh 45 letih »ločitve« postala (vsaj na Zahodu) v vsakem smislu laična država.

Večjo neznanko predstavljajo prav vzhodni Nemci. O njih vemo namreč bolj malo. Ne vemo, kako je nanje vplivalo 45-letno obdobje totalitarizma, kako doživljajo svoje nemštvo, ali so se »očistili« svoje nasilne in krvočne preteklosti ali so nacizem potisnili ob rob svojega zgodovinskega spomina (tudi v Zahodni Nemčiji so se s tem vprašanjem spopadli sicer zelo pozno).

Da je bojazen pred novim nemškim nacionalizmom v tem trenutku neupravičena, pa

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Maccanicov osnutek danes v odboru senatne komisije

RIM — Ožji odbor senatne komisije za ustavna vprašanja, ki je bil zadolžen za uskladitev besedila predlogov za zaščito slovenske manjšine in preverjanje možnosti izboljšanja »Maccanicovega« osnutka se po poletni prekinitvi še ni sestel, kar vzbuja precejšnje zaskrbljenost in dvome v resnično pripravljenost vladne večine na soočanje.

Tako poudarja sen. Stojan Spetič, ki je že pred dvema tednoma odločno protestiral pri predsedniku komisije prof. Elii. Slednji je obljubil, podobno kot minister Maccanico na srečanju z delegacijo SKGZ, da se bo delo v ožjem odboru obnovilo s pospešenim ritmom.

Res je bil odbor takoj sklican za prejšnji teden, vendar so senatorji vladne večine takoj zapustili sejo, češ da so na plenarni seji senata važna glasovanja, kar pa ni bilo res. Po protestu senatorja Spetiča je bila nova seja odbora sklicana za danes.

Med drevisnjo sejo se mora odbor vsekakor odločiti glede možnosti novih avdicij v Furlaniji-Juljski krajini ali pa v Rimu. Slovenski predstavnik v senatu je že večkrat poudaril, da je gradiva za začetek vsebinske diskusije dovolj in da so v odboru samem že zastopana vsa možna stališča, zato bi bile nove avdicije le pretveza za nadaljnje zavlačevanje in za nove pritisk, da bi do zakonske zaščite sploh ne prišlo.

Kancler Kohl je zaželel Nemčiji bodočnost miru, de Maiziere pa se je poslovil od Vzhodne Nemčije

»Za bodočnost miru v Evropi«

Ljudski praznik po berlinskih ulicah so skazili nekateri izgredi neonacistov in avtonomistov

BERLIN — »Čez nekaj ur se bo udeležil naš sen. Dokazimo svetu, da si zaslužimo skupno svobodo. Upam, da se tudi drugi narodi veselijo z nami. Nemčija je naša domovina, združena Evropa pa je naša bodočnost.« S temi besedami je prvi kancler združene Nemčije Helmut Kohl pozdravil sinoči s televizijskih zaslonov nemški narod in izrazil dobrodošlico vzhodnim prebivalcem, ki bodo od danes sestavni del Nemčije. Kohl se je med svojim govorom zahvalil tudi vsem državam, ki so omogočile nemško združitev, v prvi vrsti ZDA in SZ, a tudi vsem vzhodnim gibanjem za državljanske pravice.

De Maiziere pa je med svojim televizijskim poslovnim govorom obudil grozote stalinističnega režima in dejal, da se združitev ne konča danes, pač pa da je treba šele začeti delati za skupno sožitje.

Nemško vlogo pri evropski integraciji so v svojih pozdravih poudarili mladane vsi predsedniki vlad in držav, ki so včeraj čestitali združeni Nemčiji. Po Gorbačovem mnenju napoveduje nemška združitev uni-

verzalni mir. Italijanski predsednik Cossiga je Nemčijo povabil, naj še v bodoče sodeluje pri gradnji nove Evrope. Za Evropsko skupnost je nemška združitev mejnik pri gradnji novega sodelovanja v Evropi.

Edini kritični odmevi so včeraj prispeli s prvega vsenemškega kongresa zelenih, na katerem je znani pisatelj Günther Grass obtožil Kohla, da je s tako združitvijo ponižal 16 milijonov Vzhodnih Nemcev. »Zahodnonemški podjetnik je nemško združitev obravnaval kot povečanje tržišča,« je dejal.

Kljub precej razširjeni zaskrbljenosti pa je bil včerajšnji pravi praznični dan. Slavnosti so se začele v Berlinu dopoldne, ko so se poveljniki zavezniških vojsk poslovili od Berlina. Zmagovalke druge vojne so namreč že v ponedeljek podpisale dokument, s katerim se odpovedujejo svojim pravicam nad Berlinom. Na ta način je Nemčija postala enotna suverena država, pa čeprav bo del zavezniških enot še ostal na zahodnonemškem ozemlju.

Kmalu potem se je tudi vzhodna ljudska skupščina »poslovila« od Nemške demokra-

tične republike in proglasila njen konec. 144 vzhodnih poslancev bo namreč že jutri sedelo v Reichstagu z zahodnimi kolegi.

Uradna slovesnost ob združitvi je bila zvečer. Medtem ko so se ljudje zbirali na ulicah, je bil v slavnem berlinskem Schauspielhausu koncert z največjim vzhodnim orkestrom Gewandhaus iz Leipziga, ki je Nemčijo »pozdravil« z Beethovno »An die Freude«.

Kot rečeno, pa je bil pravi praznik na berlinskih cestah, kjer se je ob prireditvah, koncertih, petju in ... pitju zbrala milijonska množica. Praznik Berlinčanov so sicer v majhni meri skazili manjši izgredi, ki pa jih je policija omejila. Iz strahu pred izgredi, ki sta jih najavili nočni bombi v dveh največjih berlinskih veleblagovnicah, so mestne oblasti koncentrirale v Berlinu tudi vojaške oddelke.

Da bi dokazali, kako je današnji Nemčiji tuja nacistična preteklost, pa bo nemški ataše v Jeruzalemu prav danes — na dan nemške združitve — položil venec pred spomenik, ki v Jeruzalemu spominja na holokavst.

● Združena Nemčija izziv za Evropo

NADALJEVANJE S 1. STRANI

priča prav način, kako je prišlo do nemške združitve. Vzhodni Nemci, kot so jim mnogi očitali, so zahtevali združitev predvsem, ker so bili in so še naveličani revščine in so — za razliko od drugih vzhodnih narodov — imeli možnost, da se s pomočjo zahodnih bratov čimprej izvlečejo iz sedanjega položaja. Še prej pa so vzklicali proti (real)socijalistični oblasti zaradi pomanjkanja pravic in svobode.

Prav tako pa so zahodni Nemci vse do zadnjega (a še vedno) skeptično gledali na to združitev, ki jih do predvčerajšnjim ni zanimala. Še pred enim letom, pred začetkom »mehke revolucije«, je bila združitev neke vrste fatamorgana, dragocena in zaželena prav v kolikor fatamorgana, ki je mlajše rodove prav malo vznemirjala. Združitev pa je tudi v zadnjih mesecih izzvala v Zahodni Nemčiji veliko negodovanja in nasprotovanja: strah pred gospodarsko recesijo, pred novimi davki in terjatvami, ki jih je in bo naložila združitev, je izzval veliko nasprotovanja (da ne govorimo o nasprotovanju intelektualcev in manjših političnih gibanj, ki so v »sli po združitvi« spoznali vsemogočnost nemške marke...). Še včeraj so bili nemški časopisi polni pisem, s katerimi so bralci izražali svoj zaskrbljenost nad bodočnostjo.

Poleg tega pa je današnja Evropa drugačnja. Zavest o potrebi po novi federalistični Evropi, o novem skupnem domu evropskih narodov, mogoče še ni tako zakoreninjena med vsemi Evropejci. Evropeizem pa je — mogoče v bolj pavšalni in površni obliki — doma že pri vsaki evropski družini. Zato bo tudi od Evrope odvisno — če bo znala premostiti načelo »države/naroda« in »naroda v eni sami državi« — kako se bo razvila Nemčija in kako se bo vključila v Evropo. Pesimizem je torej odveč, saj si moramo vsi prizadevati, da bi tudi z ostalimi evropskimi narodi — s češkim in slovaškim, s poljskim, madžarskim, z jugoslovanskimi — zgradili nov skupni dom, ki naj upošteva različnosti in bogastvo naše celine.

Pesimizem si lahko privoščijo samo Nemci, katere čaka trda naloga, da obnovijo vzhodno gospodarstvo, da po 45 letih najdejo skupen jezik, da premostijo kompleksne večvrednosti (na Zahodu) in manjvrednosti (na Vzhodu) in da se očistijo »izvirnega« greha te združitve, pri kateri je samo en del naroda nastopil kot zgodovinski subjekt, ki si je priključil in s tem ponižal drugi del naroda...

Današnji nastop Iraka na skupščini OZN dodatni prispevek k mirni rešitvi krize?

NEW YORK — Bo morda res že v naslednjih dneh prišlo do kakega pomembnega dogodka, ki naj bi odločno pripomogel k mirni rešitvi zapletenega zalivskega problema? Javno mnenje namreč z zanimanjem pričakuje današnji nastop iraške delegacije na generalni skupščini OZN v New Yorku. Po spodbudnem govoru ameriškega predsednika Busha, ki se je izrazil za miroljuben, diplomatski izid problema ter bolj optimistično naslikal zalivski položaj po morebitnem brezpogojnem umiku Sadamovih čet iz Kuvajta, so se iraški diplomati odločili, da bodo spregovorili pred skupščino šele danes. Poznavalci trdijo, da želi Irak do potankosti proučiti Busheve besede. Šele nato bodo Sadamovi

poslanci prišli morda z odločilno besedo na dan.

Včeraj zvečer se je iz Bagdada oglašil tudi predsednik iraškega parlamenta Saleh, ki je med drugim poudaril, da spada umik iraških vojakov v sklop predlogov za rešitev bližnjevzhodne in vzhodne problematike (med katere spadata tudi prisotnost Sirije v Libanonu in palestinsko vprašanje) in da bo prav gotovo na dnevnem redu morebitnih pogajanj.

Nekoliko optimistično razpoloženje je že obrodilo določene sadove na svetovnem naftnem tržišču. Cena sodčka črnega zlata je namreč včeraj padla, saj so v Londonu raču-

nali zanj 36,22 dolarja (v ponedeljek je veljal 37,38 dolarja).

Danes se bodo v New Yorku sestali tudi zunanji ministri Arabske lige. Na pomembnem zasedanju, ki naj bi se ga udeležili vsi ministri držav članic lige, bodo skušali najti skupno izhodiščno točko za rešitev zalivske krize. Večina članic (12 na 21) namreč podpira poseg mednarodnih vojaških enot proti vdoru iraških čet v Kuvajtu. Medtem so včeraj uradno sporočili, da so preložili evroarabsko medministrsko srečanje, ki je bilo napovedano za 7. in 8. t. m. v Benetkah. Glasnik Farnesine je namreč utemeljil preložitve z željo dvanajsterice ES, da se pazljiveje pripravi na pomemben dogodek.

Spet nova podražitev bencina

RIM — Bencin je v Italiji spet dražji. Z današnjim dnem so se vse vrste bencina podražile za 30 lir pri litru, za 47 lir se je podražilo tudi dizelsko gorivo, plinsko olje za ogrevanje je dražje za 68 lir pri litru, za 30 lir pri kilogramu pa se je podražilo tudi kurilno olje.

Tako bo treba za liter super bencin zdaj plačati 1.605 lir, po 1.555 lir bosta neosvinčeni in navadni bencin, plinsko olje za avtomobilski pogon bo po 1.101 liru, plinsko olje za ogrevanje pa po 1.081 liru za liter, medtem ko bo cena kurilnega olja znala 639 lir za kilogram.

Podražitev bencina pa ni edina stvar, ki je včeraj prizadela italijanske avtomobiliste, saj se je zvečer povsod po državi začela tudi tridnevna stavka črpalkarjev, ki se bo končala šele v soboto zjutraj.

Na področju Knina položaj zdaj mirnejši Specialci prepuščajo prostor redni policiji

BEOGRAD — Iz jugovzhodne Jugoslavije oziroma z vseh tistih območij, na katerih prebivajo Srbi, z vso močjo pritiskajo na zvezne in srbske organe, naj zaščitijo hrvaške Srbe, ki naj bi bili po njihovem prepričanju tarča napadov posebnih enot hrvaškega notranjega ministrstva, oziroma subjekti, s katerimi nova hrvaška oblast grobo ravna.

Po Srbiji in Črni gori se vrstijo protestni mitingi (na titograjskem se je zbralo okoli 30 tisoč ljudi), na katerih izražajo solidarnost s hrvaškimi Srbi ter zahtevajo nič manj in nič več kot splošno mobilizacijo ter formiranje oddelkov, ki bi krenili na pomoč »preganjanim« rojakom.

O nastalih političnih razmerah v državi je že v ponedeljek začela razpravljati tudi zvezna vlada, ki je sklenila poslati v Srbijo in na Hrvaško skupine strokovnjakov, ki naj bi ocenile položaj mednarodnih odnosov.

Kot poroča Tanjug, so bile minulo noč v nekatere delih Like znova postavljene barikade in nočne straže. Nočne straže so organizirali tudi v Srbu in njegovi okolici. V Gospiću pa pravijo, da na njihovo železniško postajo že polnih 36 ur ni prišel noben potniški nišni tovorni vlak iz kninske smeri.

Po neprespani noči je bilo včeraj v Kninu dopolne mirno. Znova so odprli prodajalne, osnovne in

srednje šole pa so še vedno zaprte. V mestu že čutijo pomanjkanje bencina, saj se cisterne s 26 tisoč litri goriva niso uspele prebiti mimo barikade. Na tem območju so še vedno postavljene barikade in straže, ki vozila ustavljajo in jih pregledujejo. Dnevne straže so nekoliko milejše, ponoči pa je skoraj nemogoče priti na območje kninske krajine.

Ministrstvo za notranje zadeve Hrvaške je ocenilo, da se položaj v tistih hrvaških občinah, ki so jih zajeli nemiri, počasi umirja. Zato je ministrstvo v včerajšnjem sporočilu dodalo, da se s teh območij že umikajo posebne enote, ki jih zamenjujejo redni milicniki. V sporočilu ministrstva je tudi rečeno, da posebnih enot ne nameravajo pošiljati na območja, kjer življenje poteka normalno, hkrati pa zanikajo govorice o premikih posebnih enot, pozivajo prebivalce, naj ne nasedajo raznim govoricam in dezinformacijam, vse, ki so ukradli orožje iz postaj javne varnosti, pa pozivajo, naj ga vrnejo in da ne bodo nikogar klicali na odgovornost. Ministrstvo za notranje zadeve Hrvaške je tudi sporočilo, da se bodo vsi, ki so jih priprli zaradi raznih prekrškov, v skladu z zakoni pravne države, branili s prostosti.

Iz Železniško transportnega podjetja Zagreb so sporočili, da so do preklica ustavili ves železniški promet med Zagrebom in Splitom. Lokalni vlaki vo-

zijo le do Bihača in Gračca, nadomestnega prevoza pa niso organizirali. Zato potnikom odsvetujejo potovanje na to območje, dokler se položaj ne normalizira. Direktor železniškega prevoza Knin Branko Šipraga je dejal, da so doslej dobili približno sto anonimnih prijav, da so proge na območju Knina minirane. Progovni delavci so na nekaterih mestih skušali barikade z železniških tirov odstraniti, neznanici pa so jim to preprečili.

Podpredsednik zveznega izvršnega sveta Živko Pregl je sporočil, da je ZIS v ponedeljek razpravljal o političnih razmerah v državi po zaostrovanju med Srbi in Hrvatmi. Seja se je nadaljevala tudi včeraj dopoldne, o njej pa bodo izdali kratko uradno sporočilo. Zvezna vlada ocenjuje, da se je Jugoslavija znašla v obdobju močne krepitve sil, ki niso naklonjene gospodarski in družbeni reformi in ščuvajo ljudi in narode k medsebojnim preprirom in sovraštvu. Podpredsednik Pregl je v zvezi z vladno sejo dejal, da je zvezni izvršni svet sklenil v Srbijo in na Hrvaško poslati skupine strokovnjakov, ki naj bi ocenile razmere v mednarodnih odnosih in spoštovanje človekovih pravic. Zvezna vlada je še zavzela stališče, da so za red in varnost zadolženi legalni organi oblasti in da ni nikakršnih razlogov za samooboroževanje. (dd)

● V Jugoslaviji nevarno zaostrovanje odnosov med Slovenijo in Beogradom

NADALJEVANJE S 1. STRANI

val uporabo enakih meril za vse, enako ocenjevanje človekovih pravic ustavnosti in zakonitosti. Zelo so nestrpni do slovenskih ustavnih sprememb, tolerira pa se kraja orožja, blokiranje cest, nasilje in upor. Zahteval je sklep, da morajo Srbi brezpogojno vrniti orožje. Jović pa je bil mnenja, da morajo to storiti šele, ko se bodo razmere uredile. Po Joviću je torej kraja orožja normalna in zakonita stvar. Drnovšek je pokazal razumevanje do stisk srbskega prebivalstva, ki je predmet političnih manipulacij in v naprej pripravljenih scenarijev.

Ob 21. uri se je na sedežu hrvaškega predsedstva pričel sestanek obeh predsedstev, slovenskega in hrvaškega. Na dnevnem redu je konfederativna pogodba in seveda politični položaj v zvezi s sklepi zveznega predsedstva. Ob 21. uri pričakujejo prihod slovenskega člana zveznega predsedstva Janeza Drnovška in predsednika hrvaške vlade Manulića, ki sta se udeležila zasedanja zveznega predsedstva. Seja je bila za zaprtimi vrati, vendar se je izvedelo, da je doseženo popolno soglasje tako glede konfede-

rativne pogodbe kot tudi skupnega stališča o sklepih in stališčih zveznega predsedstva.

Pri tem je bilo tudi omenjeno, da je položaj v srbskih vaseh v resnici odraz nasilnosti, brutalnosti in organiziranega fanatizma zelo redke skupnice nasilnih ljudi, ki očitno delujejo po navodilih. Iz drugih virov pa se je čulo, da je hrvaška vlada povsem odrezala ekonomsko pomoč in da se že čuti pomanjkanje bencina, ni več plač za učitelje, podjetja pa propadajo.

Zvezni predsednik Borisav Jović se je ob 11. uri iz ZDA vrnil v Beograd. Na tiskovni konferenci je povedal, da je ameriški predsednik Bush povsem podprl srbska stališča do nedeljivosti Jugoslavije, da se je izrekel proti separatistom in mimogrede omenil demokracijo. Skoraj ob istem času pa je predsednik Tudjman, prav tako na tiskovni konferenci, seveda tokrat v Zagrebu, povedal, da je Bush govoril o enotnosti Jugoslavije, toda nihče od zunaj ne bo nikogar silil ali prisilil, ZDA sprejemajo vse oblike, tudi konfederativno, odločno pa podpirajo demokratične procese, ki pomenijo svobodne volitve, tržno gospodarstvo

in človekove pravice, izrecno varovanje takih pravic na Kosovu.

Zvezni predsednik Jović se je nato sestel s številno delegacijo Srbov iz Hrvaške in Srbov iz Hrvaške, ki žive v Beogradu; orisali so mu preganjanje in oblike hrvaškega državnega terorizma, katerega naj bi preprečili zvezno predsedstvo, zvezni organi in vlada.

Beograjski dopisniki, prijatelji in časnikarji vsi po vrsti slikajo beograjsko atmosfero z izredno temačnimi barvami. Ozračje je na las podobno onemu iz 1941. leta, ko se je pripravljala in začela druga svetovna vojna. Tako nam je dejal starejši, izkušeni in znani beograjski dopisnik rimske Republike Dušan Pilić. Tudi vsi drugi so enakega mnenja. Pred mednarodnim tiskovnim središčem v osrčju Beograda, stoji miza, kjer vpisujejo prostovoljce, ki bodo odšli v Knin braniti Srbijo in Srbe.

Beograjska Politika tem dogodkom posveča več strani. Na vseh prevladujejo naslovi o ustaškoidnosti hrvaških oblasti in o državnem terorizmu. »Pretepaajo jih, zapirajo, vdirajo v hiše,« pravijo naslovi. Beograjska TV je med večernimi poročili več deset minut posvetila zgolj begu žena in

otrok v vojašnico zaradi napovedi, da bodo v vas vdrlili hrvaški specialci. Takih in podobnih zgodb je polno, vrstijo se resolucije z dramatičnimi zahtevami in obtožbami. Toda na vseh teh straneh ni niti enega konkretnega primera o pretepenem, ranjenem ali kako drugače maltretiranem Srbu. Z eno samo izjemo: »Žrtve brutalnih intervencij specialcev ministrstva za notranje zadeve Hrvaške je bil včeraj paroh srbske pravoslavne cerkve v Petrinji Dragan Glumač.« Kaj se mu je tako strašnega zgodilo? Politika dodaja, da so mu pri osebnem pregledu zlomili prst in da je zato moral v bolnišnico. Kako bi bili srečni Kosovarji, če bi srbski specialci zlomili samo prst enemu samemu Albancu, pa četudi bi bil mulah, paroh ali katoliški duhovnik.

Iz Črne gore poročajo o veliki manifestaciji v Titogradu, na kateri je več kot trideset tisoč ljudi zahtevalo, da zvezno predsedstvo ukaže vojaško intervencijo za zaščito preganjanega srbskega življa na Hrvaškem, drugače naj odstopi. Nato naj predsednik Milošević mobilizira Srbe, ki bodo šli na pomoč svojim preganjanim bratom.

Iz ZSLO ni bilo nikakršnega odgovora Kučanu

BEOGRAD — Predsedstvo Republike Slovenije v svojem sporočilu od 1. 10. navaja, da je služba za informiranje zveznega sekretariata za ljudsko obrambo pravzaprav zanikala neobstoječo izjavo Milana Kučana v zvezi s težko oborožitvijo, ki naj bi jo menda premeščali iz Slovenije, piše v včerajšnjem odmevu iz te službe ZSLO.

Milan Kučan je v razgovoru za TV Slovenijo 25. septembra, kot poroča Tanjug, trdil, da je o omenjenem vprašanju dobil tudi odgovor ZSLO. Služba za informiranje ZSLO se ne spušča v ugibanja o tem, kaj je hotel Kučan reči, temveč opozarja na dejstvo, da je on, kot poroča Tanjug, javno izrekel neresnico - to je, da je dobil odgovor od ZSLO.

Iz tistega, kar je predsedstvo Slovenije sporočilo predvčerajšnjim, ni jasno, ali zanika sporočilo službe za informiranje ZSLO, Tanjug ali svojega predsednika, piše ob koncu sporočila službe ZSLO za informiranje. (dd)

Seja izvršnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze Za tvornejšo solidarnost

Obsodba dejstva, da Ivan Bratina v občinskem svetu ni mogel spregovoriti v slovenščini

TRST — Razprava o odnosih v slovenski narodnostni skupnosti v Italiji je že dalj časa v ospredju razprave izvršnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze. To vprašanje je bilo na dnevnem redu tudi na zadnji seji, ki je bila v ponedeljek v Trstu, ko je IO razpravljala o izjavi, ki naj bi bila s tem v zvezi dana v javnost. Kot že na prejšnjih sejah, so bile povzete in podčrtane marsikatero ocene, ki so že prišle do izraza na julijski programski konferenci, ko je bila v mnogih, tudi kritičnih posegih orisana ustvarjalna in družbeno-konstitutivna dejavnost SKGZ same in mnogih organizacij, ki so vanjo včlanjene.

Izvršni odbor je vzel na znanje, da je prišlo v zadnjih mesecih v tukajšnji javnosti s tem v zvezi do mnogih namigov, tolmačenj in stališč, v katerih je bila vloga SKGZ, kakor tudi drugih sredin, v katere se vključujejo Sloven- ci v Italiji, prikazana v obliki, ki je oddaljena od realnosti in daje misliti, da so v nekaterih krogih prej prisotni parcialni politični računi kot dejanski interesi naše skupnosti. Nekaj takšnih stališč je zapisanih tudi v izjavi stranke Slovenske skupnosti o odnosih v slovenski narodnostni skupnosti v Italiji, ki je bila objavljena ob koncu julija.

Izvršni odbor je zavrnil trditve SSK o monopolih, ki naj bi zrasli v senci nedemokratskega razmer v matični Sloveniji. Pri tem je poudaril, da je v SKGZ včlanjenih 25 organizacij, ki so se za to odločile prostovoljno in v katerih so prisotni politično različno opredeljeni ljudje, katerih delo prispeva k vsestranski rasti celotne skupnosti. Ob tem je poudaril, da se je SKGZ vselej zavzemala za tesno povezavo z matično domovino, ker je ocenila to povezavo življenjskega pomena za manjšino. Pri tem ji ni šlo za sodelovanje s takšnim ali drugačnim režimom,

pač pa za sodelovanje z matično državo kot tako. Ob tem je seveda pomembno, ali je oblast v matici pripravljena prevzeti skrb za manjšino ob upoštevanju njenih potreb, specifičnosti in vloge v italijanski družbi.

V preteklosti je seveda veljalo, da je Slovenija gledala z večjo simpatijo na tako imenovane laično-levičarske kroge, tudi ker dober del katoliških in emigrantskih krogov sodelovanja z oblastjo v matici ni želel. Obdobja togih meril pa so že nekaj časa mimo in Slovenci v Italiji si lahko vsi brez razlik očitamo napako, da nismo v zadostni meri iskali možnosti za zgladitev razlik, tudi ker je v zadnjih letih razlogov za delitev vse manj.

Izvršni odbor je podčrtal, da je SKGZ od svojega nastanka dalje krepila dve osnovni izbiri: utrjevanje sposobnosti manjšine, da ne ostane zgolj folklorna skupnost, pač pa živ in ustvarjalen osek, ki naj bo aktivno in enakopravno vključen v stvarnost, v kateri živi; organizirani dejavnosti Slovencev v Italiji omogočiti nemoteno delo in ga varovati pred strankarskimi spopadi, za katere so primerna drugačna prizorišča. Pri tem je IO tudi dodal, da SKGZ jemlje na znanje strankarsko razvejanost Slovencev takšno, kakršna je, s tem da spoštuje in upošteva pomembno vlogo strank, ki je značilna za pluralistično družbo.

Dober del svojega razmišljanja je izvršni odbor namenil tudi enotnemu nastopanju. Pri tem je ugotovil, da je v preteklosti prišlo iz potrebe po enotnem predstavnstvu do oblikovanja enotne delegacije, ki je bila vse do nedavnega pobudnik za stalen dialog z italijanskimi in jugoslovanskimi oblastmi na več ravneh. Pred dvema letoma je Slovenska skupnost enostransko ukinila enotno delegacijo s trditvijo, da je treba najti ustrežnejše oblike akcijske enotnosti. SKGZ je tak-

šnemu ukinjanju nasprotovala, ker ni nihče znal predlagati ustrežnejše za vse sprejemljive formule. Tako je slovenska narodnostna skupnost v ključnih trenutkih boja za zaščitni zakon ostala brez skupnega predstavnstva.

Izvršni odbor je bil mnenja, da je potrebno o vseh omenjenih vprašanjih razpravljati poglobljeno in tudi kritično, toda s potrebno mero objektivnosti in brez bolečnega zasledovanja ozkih strankarskih interesov. K takšni ravni razprave je želela prispevati tudi julijska organizacijska konferenca, ker SKGZ meni, da bo manjšina kos novim zahtevnim nalogam in bo odigrala v odnosih z italijansko državo in z matico vlogo zrelega subjekta samo s preudarnim ocenjevanjem sedanjega položaja in s iskanjem solidarnosti in skupnega dela na višji ravni, kot smo ga bili vsi skupaj sposobni ustvariti doslej.

Razvojna pot SKGZ je bila doslej zastavljena v tem duhu in današnje okoliščine potrjujejo, da gre takšno usmeritev krepiti tudi v bodočnosti ob spoštovanju pluralizma, specifičnosti in razlik, ki so od nekdaj značilne za naše življenje v treh pokrajinah. Ni razlogov, da ne bi bili tudi odnosi zamejskih Slovencev z matico uspešni, če bo v naši skupnosti ostajala sposobnost za jasen dogovor in če bo nova demokratska ureditev v Sloveniji uveljavila uravnotežen državniški pristop z upoštevanjem manjšinske stvarnosti, kot je razvidno iz izjav njenih najvišjih predstavnikov.

V nadaljevanju se je izvršni odbor seznanil z rezultati raznih obiskov in srečanj. Med razpravo je tudi izrekel solidarnost in podporo goriškemu občinskemu in deželnemu svetovalcu Ivanu Bratini, kateremu je bilo onemogočeno, da bi v goriškem občinskem svetu spregovoril v slovenščini.

Sindikati o petkovi stavki kovinarjev

TRST — Deželni sekretarji treh sindikalnih zvez CGIL, CISL in UIL so včeraj naslovili odprto pismo javnosti, s katerim utemeljujejo splošno stavko kovinarjev, ki bo v petek. Po oceni treh sindikalnih voditeljev si je Federmeccanica vzela hudo odgovornost s prekinitvijo pogajanj za obnovitev delovne pogodbe. Pogajanja za pogodbo kovinarjev imajo splošen pomen, saj se prav ob tej pogodbi preverja pravica delavcev do obnavljanja pogodbe. Prav zato sindikalisti pozivajo vse kategorije delavcev k aktivni solidarnosti s kovinarji, ker bo to edini način, da se odstrani zapreke in se uspešno zaključijo pogajanja.

V naši deželi, trdijo sindikalisti, so bila številna podjetja pripravljena dati predjem na sindikalne zahteve v zameno za sindikalno premirje. To po oceni treh sindikalistov dokazuje, da podjetja zmorejo zahteve, ki so jih postavili sindikati.

Messner v petek gost Kosoveloove knjižnice

SEŽANA — V petek ob 18. uri bo gost sežanske Kosoveloove knjižnice koroški pisatelj in publicist Janko Messner. Janko Messner je poznan ne le po knjigah, ki jih je napisal (Fičafajke gredo v hajke, Skurne storije, Vprašanje združitve ras, Živela Nemčija), temveč kot ogorčen kritik razmer, v katerih živi slovenska narodnostna skupnost v Avstriji, kot strasten polemik, ki se bori za svoj prav in pravičnost v svetu, ne da bi pri tem preveč sramežljivo izbral besede.

V kulturnem večeru bosta sodelovala tudi Tone Pavček, ki bo predstavil Janka Messnerja, in igralka Saša Pavček, ki bo interpretirala izbor iz Messnerjevega literarnega dela.

Ob literarnem večeru bo tudi razstava slik v olju Karla Zelenka, ki je bil v preteklosti že gost Sežane. Njegova dela bodo v Kosovelovi knjižnici na ogled do konca meseca.

Furlan Pietro Del Fabbro novi župnik v Podbonescu

ČEDAD — Don Pietro Del Fabbro bo novi župnik v Podbonescu. Tako je napovedal videmski nadškof Battisti predstavnikom treh župnij beneške občine. Del Fabbro bo prevzel župnijo, komaj se bo vrnil iz Brazilije, kjer je deloval kot misionar.

Podbonesec je ena od sedemdesetih občin v videmski pokrajini, ki niso imele župnika. Občina Podbonesec, ki je razdeljena na tri župnije, ima okoli 1.000 prebivalcev in sestoji iz kopice majhnih vasic, ki so razkropjene na precej obsežnem teritoriju in med katerimi povezave niso lahke. Poleg tega je k dejstvu, da nobena od treh župnij ni imela svojega župnika, botrovalo tudi dejstvo, da v videmski škofiji primanjkuje duhovnikov. Po eni strani se za duhovniški stan odloča malo mladih, po drugi pa je tudi malo še aktivnih duhovnikov. Na ta problem je opozoril tudi msgr. Battisti na srečanju s predstavniki vernikov iz Podbonesca.

Pietro Del Fabbro je po rodu iz furlanske vasi Lavariano in je star 49 let. V beneško občino prihaja po daljšem bivanju v Braziliji, v kratkem pa bo začel opravljati svoje dušnopastirsko poslanstvo v narodnostno mešani občini, v kateri je zato potrebna velika občutljivost in posluš za potrebe slovensko govorečega prebivalstva.

Odslej bodo v Kopru finansirali stranke

KOPER — Nadaljevanje četrtega rednega zasedanja kopske občinske skupščine, ki je bilo pred tednom dni po sedemurnem sejanju zaradi nesklepnosti dveh zborov (KS in ZZD), prekinjeno, se je včeraj nadaljevalo. Začelo pa se je - z odmorom. Poslanec zelenih, pa tudi nekateri drugi, so namreč menili, da dodatne obrazložitve k rebalansu proračuna, ki so jo dobili danes na klop ne morejo sprejeti, ne da bi jo prej temeljito prebrali. Predlagali so polurni odmor, na kar z glasovanjem po zborih predlog ni bil sprejet, predsednik Aurelio Juri pa je vseeno prekinil sejo za dvajset minut. Okrog 13. ure se je »prava« seja začela, najpomembnejši točki pa sta bili rebalans proračuna občine in predlog finansiranja strank.

Predsednik občinskega izvršnega sveta Boris Gorup je v uvodni obrazložitvi dejal, da gre pri rebalansu proračuna v bistvu za spremembo, ki se prilagajajo možnostim proračuna za uresničitev programov, ki so v bistvu v treh četrtinah že realizirani. Kritične pripombe na račun proračuna bo moč upoštevati šele pri sestavi naslednjega, novega proračuna za leto 1991. S tem je marsikdo soglašal, izstopali pa sta mnenji Mirana Bavčarja (ZSMS - LS) in Igorja J. Pogačnika (vodja kluba Demosa), ki sta povedala, da bodo sicer glasovali za proračun, poudarila pa, da ni moč več sprejemati linearne povečevanja pri večini proračunskih postavk in da je treba ponovno pretresti upravičenost proračunskih

postavk za posamezne dejavnosti, saj na primer center za obveščanje dobi povprečno osem klicev na dan, denarja pa več kot milica, ki opravlja v bistvu enako delo.

Odmevna je bila tudi razprava Vili-ja Šaleta iz zbora združenega dela (sicer član kluba prenoviteljev), da je menil, da je treba proračun zmanjšati za 5 odstotkov, saj se izguba v občinskem gospodarstvu povečuje (ob polletju je bila za 43 milijonov večja od akumulacije), obveznosti gospodarstva pa se tudi povečujejo. Večje kot so obveznosti večja bo izguba gospodarstva in zato je, po Šaletovem mnenju, proračun nujno zmanjšati, saj se z njegovim povečevanjem povečujejo izgube. Tudi to mnenje bo nujno treba upoštevati pri pripravi novega proračuna, saj obubožano gospodarstvo ne more poravnati vseh obvez (in potreb) okoli, v katerem deluje.

S sprejetjem proračuna so delegati občinske skupščine sprejeli tudi predlog delitve sredstev za politične stranke. Čeprav so v strankah pripravili predlog, da bi po prvem septembru dobivali po 9700 din za posamezno poslansko mesto v DPZ, to ni bilo sprejeto, pač pa je bil sprejet predlog, da dobijo po 6.600 din na poslanca. To bo veljalo do konca leta, ko naj bi pripravili nov predlog in v tem - tako so menili nekateri razpravljalci danes - upoštevati tudi strankarsko pripadnost poslancev v drugih dveh zborih.

DUŠAN GRČA

Di Benedetto se zavzema za homogeno večino v KD

VIDEM — Ni se še polegel odmev o srečanju, ki ga je ob koncu prejšnjega tedna priredila v Gradežu demokratska levica, ko so prišli na dan s svojim političnim predlogom deželni člani stranke, ki se spoznavajo v Andreottijevi struji in ki jih vodi deželni odbornik Giovanni Di Benedetto. Na srečanju, na katerem je struja izoblikovala svoj predlog, so sodelovali voditelji struje iz vseh štirih deželnih pokrajin.

Bistvo predloga deželnih andreottijevcev je v oblikovanju obsežne in homogene strukture, ki naj vodi deželno KD. Po mnenju pristave predsednika vsedržavne vlade je Furlanija-Juljska krajina danes pred novimi izzivi, zaradi česar se morajo vladne stranke in zlasti kršćanska demokracija, ki je po njihovem nosilna sila razvoja, izkazati s sposobnostjo načrtovanja.

V zaključnem dokumentu deželna Andreottijeva struja poudarja, da se je od svojega nastanka dosledno zavzemala za oblikovanje političnega predloga, ki bi prispeval k vsebinski prenovitvi kršćanske demokracije. Leta 1983 je po tem sporočilu struja skupaj z drugimi odločilno prispevala k nastanku nove faze v strankinem življenju, ko je bil za sekretarja izvoljen Adriano Biasutti. Odtlej pa si je prizadevala, kljub nekaterim nekoliko različnim ocenam, za ohranitev stabilnosti.

Junija letos pa je v struji dozorelo spoznanje, da je treba oblikovati tako stranko, ki bo sposobna obliko-

vati v svoji sredi močno in homogeno večino, sposobno, da združi najboljše strankine sile v oblikovanju globalnega političnega in upravnega načrta. To naj bi bil predpogoj za oblikovanje vodstva, ki bi bilo kos zahtevnim problemom dežele, ki ima pred seboj zahtevno in mikavno perspektivo pomembne vloge v novi Evropi.

Na ta način bi lahko po mnenju andreottijevcev premostili negativne plati struj, ne da bi se struje izneverile samim sebi. Ovrednotiti je treba, kar združuje v iskanju skupnega političnega načrtovanja. Prilagoditve Biasuttijeve struje so po oceni Di Benedetto pozitivno odgovorili na ta izziv, sedaj pa je treba iti k zaključnemu preverjanju in oblikovati skupen načrt, ki naj bi težil k vse bolj usklajenemu nastopanju vseh voditeljev. Nobenega dogovarjanja na vrhu, pravijo somišljeniki predsednika Andreottija, pač pa oblikovanje homogene večine, ki je odprta prispevku vseh, ki s takim načrtom soglašajo. S tako strukturo bi deželna KD dala tudi pomembnem signal stranki na vsedržavni ravni v zelo kočljivem trenutku italijanskega političnega življenja.

Srečanja, na katerem so izoblikovali politični predlog Andreottijeve struje, so se udeležili za Pordenon Di Benedetto, Borni in Bianchi, za Videm Corrado, Benes e Petner, za Gorico Calzolari, Murgia in Grazia-to, za Trst pa Skodler, Vecchiato in Samuelli.

Deželna vlada za odpravo posledic ujme

TRST — Deželni odbor za civilno zaščito Giovanni Di Benedetto je včeraj poročal deželnemu odboru o škodi, ki ga je neurje 23. in 24. septembra povzročilo v Kanalski dolini, Nadiških dolinah in nekaterih občinah goriške pokrajine. Di Benedetto je poudaril, da so v skladu z deželnim zakonom v sedmih občinah proglasili izjemno stanje, ker je tak ukrep pogoj za hitro uresničitev najnujnejših del.

Deželni odbor se je pohvalno izrazil o posegu struktur civilne zaštite in je na predlog Di Benedetto poskrbel za oblikovanje smernic in za finančno kritje najnujnejših posegov za usposobitev poškodovanih struktur. Po sklepu deželnega odbora bodo pri obnovi imeli prednost vodovodi, usposobitev cest, utrditev razmajanih tal in odstranitev usadov. Glede na izredno hudo neurje (v 24 urah je padlo 220 milimetrov dežja) je deželni odbor zahteval od ministrstva za civilno zaščito finančno podporo, ki jo država dodeljuje v takih primerih.

Deželni odbor je tudi sklenil naj ravnateljstva za civilno zaščito, okoli je in za gozdarstvo skupno ocenijo umestnost posegov, ki bi jih lahko uokvirili v širše posege za zaščito goratih predelov, ki jih imajo v načrtu.

Ob koncu je odbornik Di Benedetto zagotovil, da bodo v ukrepanju še posebej pozorni za vsa tista dela, ki naj jamčijo varnost skupnosti kljub težavam in problemom, ki jih ima dežela zaradi skromnih finančnih sredstev.

Bancomat tudi v Kopru

KOPER — Varčevalcem oziroma koristnikom storitev Ljubljanske banke Splošne banke Koper bo od sredine oktobra na voljo tudi bancomat, samopostrežni stroj za dviganje denarja. Bancomat je že vgrajen ob vходу v bančno poslojpe v Ulici JLA in te dni so okrog 400 imetnikom tekočih računov poslali obvestilo, da imajo možnost dobiti posebne bančne kartice z magnetnim zapisom in tajno osebno številko in tako postati koristniki storitev bancomata. Seveda so za začetek oziroma za čas poskusnega delovanja izbrali le ožji krog varčevalcev, že po mesecu ali dveh, pa bodo dobili možnost koriščenja storitev bancomata tudi drugi varčevalci. Zaenkrat bo moč z bancomata dvigniti le 800 din gotovine dnevno, kasneje pa bo določena bržčas višja vsota. Pomembno je zapisati še to, da bo bancomat delal

non-stop, torej bo dvig denarja možen tudi v nočnih urah ter ob nedeljah in praznikih. Vsak koristnik storitev bancomata dobi posebna navodila, napake in poskuse spekulacij pri dvigu denarja bo bancomat »kaznoval« tako, da bo lastniku »vzel« magnetno kartico. Slednjo je namreč ob dvigu denarja treba vložiti v stroj in nato izpisati potrebne podatke ter vsoto denarja, ki ga želite dvigniti. Bancomat na ekranu izpiše, kaj lahko iz njega dobite in tako se je treba ravnati.

V prihodnosti bo v okviru informacijskega sistema, ki ga pripravljajo na Splošni banki Koper (seveda v sodelovanju z drugimi iz sistema Ljubljanske banke) moč s kartico bancomata dobiti tudi izpiske, informacije o stanju na borzi, devizne tečaje in podobne zadeve.

DUŠAN GRČA

Kljub zadovoljivi beri na tržnici le malo gob

KOPER — Minuli teden so bile vremenske razmere več kot dobre za rast gob in gozdovi so se prvič v tem letu dobro napolnili z gobarji. Mnogi so govorili, da je gob zdaj »več kot dovolj« in temu primerno so se organizirali odkupovalci.

Tudi kopski Adriacommerce je spet odprl odkupne postaje. Eno od pomembnih imajo v Gradinu (Slovenska Istra), vendar so bili ob koncu tedna razočarani. Od velikih obetov in številnih gobarjev, ki so se podali v gozdove, ni bilo domala nobene bere. V Gradinu so od domačinov odkupili le okrog 50 kilogramov svežih gob, iz hrvaške Istre so jih nabiranci odkupovalcem prodali le kakih 150 kilogramov, v Brkinih pa niso odkupili nič.

Kljub temu da je bilo gob veliko, jih še vedno ni bilo dovolj, da bi »pripotovali« na trg, saj so jih tudi na tržnici ponujali bolj »za vzorec«. Cena se je gibala okrog 200 din, Adriacommerce pa jih je odkupoval po 60 do 120 din za kilogram.

Kot rečeno, zelo malo, saj je večina gob končala v domačih shrabah, ali pa »ubrala« drugo pot, mimo organiziranih prodajalcev.

D. G.

V Piranu seminar o izmenjavi poslovnih izkušenj s F-JK

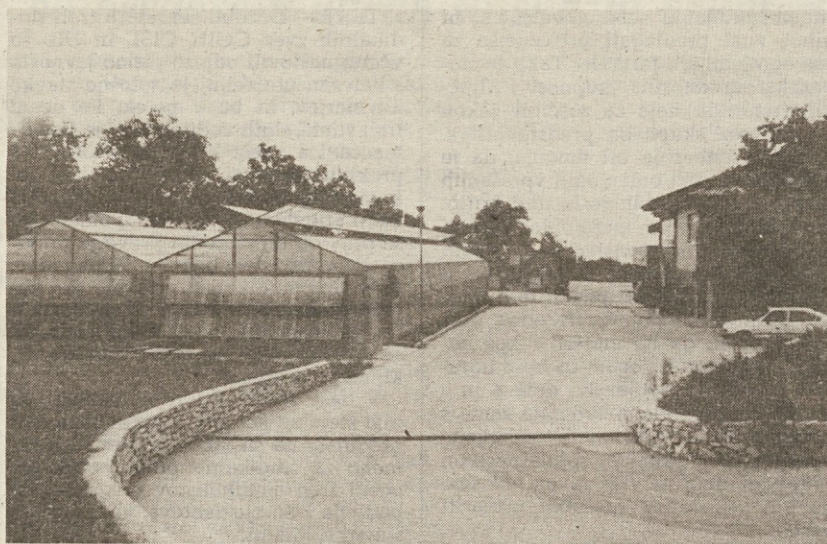
PIRAN — Skupnost Italijanov Piran in italijanski VISES - Združenje prostovoljcev za gospodarski in družbeni razvoj-bosta od oktobra do decembra v piranski Tartinijevi palači pripravila seminar o izmenjavi izkušenj na področju finančnih, poslovnih ter obrtniških dejavnosti med italijansko skupnostjo na Obali in deželo F-JK. Seminar bo potekal pod pokroviteljstvom Generalnega konzulata Republike Italije v Kopru, pri organizaciji pa sodelujejo tudi kopska Ageida - podjetje za pospeševanje in razvoj regije, AN-CIFAP Rim, piranski Manager Club, Tržaška gospodarska zbornica, Zveza združenj obrtnikov Istre in Tržaškalska univerza. V programu seminarja, ki se bo začel 10. oktobra, je predvidenih osem predavanj priznanih italijanskih strokovnjakov. Tako bo desetega oktobra o skupnih skladih v Italiji predaval dr. Alfredo Sacchetti, direktor banke Credito Italiano, zatem pa bodo skoraj vsak teden ob sredah še predavanja o borzi v Italiji, o državnem deležu v mešanih podjetjih, o podjetju v stečajnem postopku, o nadzoru upravljanja, potrjevanju in analizi poslovnih bilanc, o perspektivah in analizi obrtništva, o analizi trga in o komunikaciji v podjetjih.

B. Š.

Zahteva slovenskih deželni svetovalcev Budina in Brezigarja Cvetličarski center na Proseku naj upošteva tudi domačo zadrugo

O usodi cvetličarskega centra na Proseku, ki ga je Deželna ustanova za razvoj kmetijstva (ERSA) dejansko že dala v upravo univerzi v Vidmu in Furlanskemu združenju cvetličarjev, bo v kratkem tekla beseda tudi v deželni svet in sicer na pobudo deželni svetovalcev Bojana Brezigarja (SSK) in Miloša Budina (KPI). Slovenska predstavnika sta namreč v zvezi s tem spornim sklepom ERSA, ki je seveda negativno odjeknil med našimi cvetličarji, zahtevala poseg predsednika deželne odbora Adriana Biasuttija. Dvome o takšni rešitvi sta že izrazili Kmečka zveza in domača Cvetličarska zadruga, ki je imela doslej pomembno besedo v strokovnem odboru proseškega centra, čeprav ga ni upravljal v prvi osebi. Domači cvetličarji se namreč boje, da proseški center na tak način ne bo več služil utrjevanju in pospeševanju cvetličarstva v naši pokrajini. Budin je vprašan je deželni vladi vložil že v začetku avgusta, včeraj pa se je oglašil še Brezigar, tako da ima njun skupni poseg sedaj tudi politični pomen.

Deželna svetovalca v svojih interpellacijah uvodoma ugotavljata, da je bil proseški cvetličarski center ERSA ustanovljen predvsem za stvarne potrebe domačih kmetovalcev, za njihovo strokovno izpopolnjevanje v specifičnih zemljepisnih in tudi klimatskih razmerah. V tem okviru bi morala zelo važno vlogo odigravati domača Cvetličarska zadruga, ki pa jo je ERSA iz več razlogov precej zapostavljala ter

jo s časom le delno vključila v upravo in v poslovanje tega pomembnega centra, sedaj pa obstaja konkretna nevarnost, da bo zadruga dokončno izrinjena iz proseške strukture.

Budin podčrta, da bi napovedana ureditev proseške strukture prizadela ne samo domačo Cvetličarsko zadrugo, ampak tudi sam center, ki bi s tem dejansko izgubil svojo doseženo dragoceno in pomembno vlogo v tržaški cvetličarski ter splošni kmetijski zadrugi. Brezigar pa dodaja, da so se proti sklepu Deželne ustanove za

kmetijstvo že jasno izrekli tudi skupščina Kraške gorske skupnosti, pokrajinska uprava in Trgovinska zbornica. Oba politična predstavnika zahtevata od deželne vlade pojasnila o vsej tej zadevi (v Biasuttijevem imenu se bo v deželni svet verjetno oglašil odbornik za kmetijstvo Ivano Benvenuti) ter se priporočata, da bo v proseškem centru v vsakem primeru (vsekakor še več kot doslej) zajemena tudi specifična vloga domače Cvetličarske zadruge.

Na sliki (foto Magajna) cvetličarski center na Proseku.

V Trstu se bodo ustavili na poti v Perugia Madžarski mirovniki gostje ARCI in ZSKD

Jutri bo prišla v Trst delegacija tridesetih madžarskih mirovnikov, ki so člani tamkajšnjega Sveta za mir. To je organizacija, ki združuje madžarske mirovnike različnih političnih in idejnih prepričanj, od katoličanov pa do laikov.

Delegacija se bo ustavila v našem mestu na poti v Perugia, kjer se bo udeležila velikega mirovnega pohoda iz Perugia v Assisi, ki bo v nedeljo. Razlog za tržaški postanek pa so stiki, ki sta jih z Madžari izpostavili deželno združenje ARCI in predsedstvo Zveze slovenskih kulturnih društev na spomladanskem vsedravnem posvetu konfederacije ARCI. Takrat je madžarske mirovnike predstavljal predsednik Sveta za mir Miklos Barabas, ki bo tudi tokrat vodil delegacijo za Assisi. Očitno so za organizacije in skupine vzhodnih držav stiki vse prej kot nekaj formalnega in tako so se madžarski mirovniki obrnili na ZSKD in ARCI, da bi se lahko ustavili v našem mestu. Ta droben podatek dokazuje, da bi bila ustanovitev posebnega telesa v Trstu, ki bi povezovalo najrazličnejše vzhodne in zahodne organizacije, vse prej kot utopično. Zamišljal je padla na vsedravnem svetu ARCI, očitno pa bi bila njena uresničitev pomembna, saj novi stiki in nove poti potrebujejo tudi nove vezne postaje.

Madžarska delegacija bo prišla v Trst ob zgodnjih popoldanskih urah, ob 18. uri pa jo bodo uradno sprejeli tudi na sedežu Pokrajine Trst. V imenu pokrajinskega sveta in odbora bos-

ta mirovnike pozdravila odbornika Bruno Brait in Raffaele Dello Russo. Zvečer pa bo v prostorih Mladinskega doma v Grljanu srečanje med madžarskimi gostje in nekaterimi predstavniiki tržaških organizacij in združenj. Prisotni bodo tako predstavniki ARCI, ACLI, ZSKD in nekaterih drugih združenj.

Glede Assisija in tamkajšnjega mednarodnega in že tradicionalnega mirovnega pohoda, naj zapišemo, da se ga bo udeležila tudi skupina Tržačanov. Med drugim je tržaško združenje ACLI poskrbelo za poseben avtobus, ki bo peljal udeležence pohoda v Perugia. Dejstvo je, da je tudi letos mirovni pohod še kako aktualen, saj se na daljnem vzhodnem nebu ponovno zgrinjajo vojni oblaki. Medtem ko se Evropa združuje in praznuje konec hladne vojne in konec umetnih ločitvev, se osporov premika na relaciji Sever-Jug, kar odpira nove in nerešene probleme. Napetosti povzročajo tudi resne nevarnosti in zato bo dolgi pohod iz Perugia v mesto sv. Franciske vse prej kot simboličen ritual.

■ Predsednik deželne odbora Adriano Biasutti je včeraj sprejel na predstavitvenem obisku novega generalnega pravdnika v Trstu dr. Domenica Malteseja. Dr. Maltese, ki je že pred leti služboval v Trstu, nato pa je bil član kasacijskega sodišča v Rimu, je nastopil svojo novo funkcijo 19. septembra. Nadomešča dr. Filoreta D'Agostina, ki je bil premeščen v L'Aquila.

V soboto posvet o perspektivah Severovzhoda

V soboto, 6. oktobra, bo v Hotelu Evropa enodnevno študijsko zasedanje, ki ga je priredil center za gospodarske in družbene študije Frontiera Duemila. Zasedanje bodo posvetili perspektivam severovzhodnih dežel pri načrtovanju evropskega gospodarstva.

Odprtje bo ob 10. uri, ko bo socialistični deželni svetovalec Dario Tersar poskrbel za predstavitev simpozija. Prvi poseg bo imel predsednik EZIT Franco Tabacco. Prisotnim bo objasniti delovanje gospodarskih enot, ki skrbijo za mednarodni razvoj, deželni odbornik za industrijska vprašanja Ferruccio Saro pa bo osredotočil svoj doprinos k razpravi na analizo deželnega uveljavljanja na bančnem področju. O vlogi in teži severovzhodnih dežel v širšem obsegu evropskega gospodarskega načrtovanja pa bo spregovoril podtajnik v zakladnem ministrstvu, poslanec Maurizio Sacconi, ki bo s svojim posegom tudi zaključil simpozij.

V Trstu dokajšnja ponudba tečajev slovenščine doslej pa razmeroma nizko število prijavljenih

V običajni jesenski poplavi oglasov o raznih privatnih izobraževalnih tečajih je letos prvič med ponujenimi možnostmi dovolj opazno izstopala tudi slovenščina. Razen privatnega združenja, kot je npr. »Italijanska ustanova za spoznavanje slovenskega jezika in kulture«, in pa javne institucije, kot je »Ljudska univerza«, ki sta že vrsto let imela na programu tudi tečaje slovenskega jezika, morebitni interesi niso mogli računati na širšo ponudbo specializiranih ustanov. Letos se je ponudba popestrila, za to so poskrbele v glavnem ustanove in združenja, ki komaj začenejo svojo dejavnost v Trstu, vendar pa povpraševanje po teh tečajih zaenkrat ni izredno.

Spodbudo za kratko raziskavo na tem področju je dala novoustanovljena tržaška filiala mednarodne široko razpredene ustanove »Inlingua«. Kot novinec na tržaškem tržišču je ustanova poslala tudi našemu časopisu reklamno gradivo, v katerem med drugim piše, da bo organizirala tečaje tudi v slovenščini in srbohrvaščini. »Inlingua« je velika organizacija na svojem področju z glavnim sedežem v Bernu in Švici in s centri v 20 državah. Za severno-vzhodni del države je glavni sedež v Veroni, pod katerega sodi tudi Trst.

Kot druge velike organizacije na tem področju tudi »Inlingua« nudi veliko različnih možnosti od

skupinskih pa do individualnih lekcij. Glede slovenščine bo verjetno letos aktualna samo inačica individualnega pouka, ker je bilo zanimanje za tečaje slovenščine na tej zasebni šoli precej medlo. Ko bi takšne lekcije le uvedli, bi stale na uro 32.000 lir, takšna je namreč cena za uro individualnega pouka kateregakoli jezika. Več zanimanja je bilo za tečaje srbohrvaščine, za katere so med drugim pri ustanovi »Inlingua« bolj opremljeni, ker so že izdelali lastne učbenike in ostali material (za slovenščino so privedli gradivo drugih). Sicer pa ta ustanova nudi tudi prevajalski servis v vseh jezikih in seveda tudi v slovenščini.

Prvič se s prirejanjem tečajev tujih jezikov pojavlja tudi kulturno združenje »SLE« (Scuola di lingue europee). Tudi pri njih imajo težave s slovenščino, ker se jih doslej, kot kaže, ni veliko prijavilo. Vsekakor pa se je zaenkrat večina oseb, ki so se obrnile na tajništvo, pozanimala za urnike in cene. Ker gre za kulturno združenje je treba ob vpisu plačati tudi članarino (40.000 lir), medtem ko znaša šolnina za trimesečje 250.000 lir, kar je manj kot na zasebnih šolah, kjer tečaj z lekcijami dvakrat na teden v povprečju stane že milijon lir. Pri SLE še ne vedo, če bodo lahko letos organizirali tečaj slovenščine in

kakšne stopnje bo (začetni ali nadaljevalni), na določene tečaje pa so naleteli tudi pri iskanju primerne profesorjskega kadra.

Tečaje slovenskega jezika ponuja tudi »Ljudska šola« (Scuola popolare), ki ima zelo pisano izobraževalno dejavnost. Ob jezikovnih tečajih (poleg slovenščine sta izrecno omenjena še tečaja angleščine in srbohrvaščine in pa tečaj italijanščine za tujce, kar je tudi relativno nov pojav) ta šola, ki se je pred kratkim preselila, organizira še glasbene in plesne tečaje in na področje strokovnega usposabljanja šiviljske, strojepisne in tečaje v informatiki. Tudi pri tej ustanovi so cene zmerne.

Med visoko specializiranimi jezikovnimi šolami pa »Wall Street« že več let organizira tudi tečaje slovenskega jezika. Vse doslej ti tečaji niso doživeli večjega zanimanja, vendar pa jih bo imela šola tudi odslej na programu. Zaradi posebne metode, ki jo uveljavljajo na tej šoli, pa število prijav za posamezen jezik ni odločilnega pomena. V bistvu gre za nekatere individualne tečaje, ki ne terjajo sestave enoletnih skupin. Takšen tečaj na šoli »Wall Street« stane trenutno okrog 900.000 lir, vsakdo pa se lahko prijavi kadarkoli, saj tečaji tečejo nepretrgoma skozi celo leto. (bip)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE ABONMA 1990-91

IVAN CANKAR: HLAPCI, drama, režija Boris Kobal
DAVID POWNALL: MOJSTRSKA LEKCIJA, komedija, režija Mario Uršič
FEDERICO GARCIA LORCA: KAJ PRAVIJO ROŽE, pesnitev s petjem in plesom, režija Meta Hočevar
EUGENE O'NEILL: DOLGEGA DNE POTOVANJE V NOČ, drama, režija Dušan Jovanovič
CAMPANILE, FO, SCIASCIA: TRIPTIH, komične enodejanke
NICCOLÒ MACHIAVELLI: MANDRAGOLA, komedija, gostovanje PDG Nova Gorica
ALEXANDRE DUMAS: POKVARJENEC ALI LEPOTA IN MOČ, zgodovinska komedija, gostovanje SLG Celje

Vpisovanje abonmentov, vsak dan, razen nedelje, od 10. do 14. in od 17. do 19. ure, ob sobotah od 10. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4.

UREDNIŠTVO PRIMORSKEGA DNEVNIKA V TRSTU SPREJEMA OBJAVE "PRISPEVKOV"

od ponedeljka do sobote med 9. in 15. uro

Prispevke lahko izročite tudi v Tržaški knjigarni

Novi urnik

sprejemanja raznih objav, osmrtnic, sožalij, čestitk, malih oglasov, športnih obvestil, šolskih vesti itd. od ponedeljka do petka: 8.30 - 12.30 - popoldne samo osmrtnice in sožalja 13.30 - 17.00. Ob sobotah: 8.30 - 12.30.

PUBLIEST Srl.

Ul. Montecchi 6, III. nadstr., tel. 7796-611

Uredništvo PRIMORSKEGA DNEVNIKA, tel. 7796-600, sprejema samo osmrtnice in sožalja od 17.00 do 21.00, ob sobotah od 13.30 do 21.00.

Razveseljiva udeležba otrok na risarskem natečaju SDD

Slovensko dobrodelno društvo v Trstu je priredilo v nedeljo v prostorih barkovljanskega društva slikarski ex tempore. Udeležilo se ga je kar 36 otrok iz slovenskih vrtcev, osnovnih in nižjih srednjih šol tako iz mesta kot iz okolice. Tema slikarskega ex tempore so bile Barkovlje. Otroci so se razpršili po raznih predelih Barkovlj in začeli risati. Popoldne je posebna komisija, ki so jo sestavljale: Zora Koren Škerk, Xenija Diracca - Zaccaria in Celestina Gulina, otroke porazdelila v štiri skupine: otroke iz otroških vrtcev, učence drugega in tretjega razreda osnovne šole, učence tretjega, četrtega in petega razreda osnovne šole in nato še nižješolce.

Za kategorijo otrok iz vrtcev so bili nagrajeni: Borut Jogan (Ul. Conti), Janko Breclj (Barkovlje) in Daša Bevilacqua (Barkovlje).

Za prvi in drugi razred osnovne šole so prejeli nagrade: Matija Vidmar (Barkovlje), David Brinšek (2. razred Sv. Ana) in Sara lo Casto (3. razred Barkovlje).

Za četrto in peti razred osnovne šole so prejeli nagrade: Anja Starec - Barkovlje, Janja del Linz - Sv. Ivan in Rok Oppelt - Lonjer.

Za nižjo srednjo šolo so prejeli nagrade: Jadranka Cergol - Sv. Jakob, Martin Turk - Rojan in Andrejka Starc - Opčine.

Vsi ostali so bili nagrajeni kot četrti ex equo. Vsi udeleženci so prejeli lepa darila, ki so jih dali na razpolago revija Galeb, podjetje Resim, Hranilnica in posojilnica z Opčin in Tržaška kreditna banka. Še pred nagrajevanjem je nastopil simpatični in priznani čarodej Vikj s svojo skupino, ki je pripravljal enourni program, ki so ga udeleženci spremljali z odobravanjem in veseljem.

Ker se je natečaja udeležilo največ otrok iz šole Finžgar v Barkovljah, je le-ta prejela za svojo udeležbo lep pokal. Nagrade je podeljevala g. Irena Srebotnjak, ki se je društvu zahvalila, da je dalo na razpolago za prireditve svojo dvorano. Na koncu so otrokom postregli še z raznimi dobrotami. (nl) (Foto Magajna)

Žaveljska skupnost praznovala zavetnika sv. Benedikta opata

Žaveljska verska skupnost je v soboto in nedeljo imela velik praznik. Obhajala je 25. obletnico ustanovitve svoje župnije, katere zavetnik je sv. Benedikt - opat.

Praznovanje se je začelo že v soboto popoldne z odprtjem razstave, ki prikazuje življenje vernikov od leta 1965 do danes. Višek pa je župljanom pomenilo nedeljsko bogoslužje, ki ga je vodil tržaški škof Lovrenc Bellomi. Pred sv. mašo se je pri cerkvi sv. Janeza Krstnika začela procesija, ki je krenila proti župni cerkvi. S škofom so somasovali tudi škofov vikar L. Škerk, koprski vikar R. Podveršič, prvi župnik te župnije M. Penco, sedanji župnik G. Gasperutti in kaplan B. Srebot. V Žavljah - naselju blizu meje, ki spada k miljski občini - živijo Slovenci in Italijani. Toda vse do danes niso imeli veliko skupnega, čeprav obe tu živeči skupnosti živita brez trenj. Tako je praznovanje ustanovitve župnije za vse, vernike in ne, bila res priložnost edinosti. Maša je bila darovana v obeh jezikih in liturgijo sta bogatila italijanski cerkveni zbor in slovenski ženski zbor od Korošcev nad Miljami.

Popoldne je pripravljali odbor pravih kulturni program z bogatim srecolovom, nastopil je tudi mešani cerkveni zbor s Skednja pod vodstvom Dušana Jakomina. Iz škofovega nagovora je bilo čutiti pastirsko željo, da bi se tu živeči verniki vedno bolj povežali, kajti župnija je velika družina, ki v svojo sredo sprejema vsakega in ki tudi do vsakega kaže pozornost. Tako naj verska skupnost pod blagoslovom sv. Benedikta še naprej skrbi, je dejal škof, da bo z delom posvečevala svoje življenje po opatovem geslu: Moli in delaj.

L. F.

Sprejeli odstop svetovalca Wehrenfenniga V Nabrežini izvolili predstavnik v KGS

Devinsko-nabrežinski občinski svet je posvetil skoraj vso sinočno sejo izvolitvi predstavnikov uprave v razna javna telesa in krajevne ustanove. Med drugim je izvolil svoje predstavnike v glavno skupščino Kraške gorske skupnosti, ki jo sestavljajo predstavniki vseh kraških občin tržaške in goriške pokrajine. Občino Devin-Nabrežina bodo v KGS v novi mandatni dobi zastopali svetovalec Slovenske skupnosti Martin Brecelj in Mitja Terčon, komunist Ivo Širca, socialist Vittorio Caldi in demokristjanka Rita Contento.

Zupan Dario Locchi in pristojni odborniki so uvodoma odgovarjali na vprašanja in interpelacije svetovalcev. Med drugim se je oglasil tudi odbornik za okolje Terčon, ki je na vprašanje svetovalca KD odgovoril, da bo načrtovani zaščitni park ob izlivu Timave predvidoma urejen prihodnjo pomlad. Prišlo je namreč do nekaterih tehničnih težav, zaradi česar so bili načrtovalci pred nekaj meseci prisiljeni prekiniti z delom, ovire so bile sedaj premoščene, tako da bo projekt kmalu dokončan.

Občinski svet je sprejel na znanje odstop svetovalca Zelene liste s simbolom golobice Andree Wehrenfenniga, katerega mesto je že sinoči prevzel prvi neizvoljeni na tej listi Alessandro Sgambati. Odstop Wehrenfenniga, ki so se vzdružili glasovanja. Odstop predstavnika zelenih je prišel precej nepričakovano, tako da je njegova po-

teza pustila pri nekaterih vtis, da je kandidiral v Devinu-Nabrežini samo kot neke vrste »lovec glasov«.

Svoj odstop je predstavnik zelene liste utemeljil z dejstvom, da se zeleni tudi z rotacijo svojih izvoljenih svetovalcev borijo proti pretirani profesionalizaciji politike in za večjo demokracijo v izvoljenih telesih. Dejal je, da bo na deželi še dalje sledil predvsem problemom zaščite okolja v tej občini, svojo prisotnost v občinskem svetu pa je sklenil s kritiko na račun občinske uprave. Odboru župana Locchija je očital, da ni pravočasno seznanil novoizvoljene občinske svetovalce z velikim finančnim primanjkljajem uprave. Glede tega je Wehrenfennig že vložil formalni priziv na deželno upravo sodišče.

Načelnik SSK Brecelj je sicer z obžalovanjem vzel na znanje odstop svetovalca, ni pa dobro razumel razlogov te poteze, ki so bili po njegovem najbrž že jasno znani med volilno kampanjo. Komunist Luciano Ceschia pa je pozdravil odločitev Wehrenfenniga, ki ima po njegovih besedah tudi precejšen politični pomen, saj prihaja od človeka, ki ima že pomembno funkcijo v deželnem svetu in zato je prav, da prepušča mesto drugim. S tem se tudi obvaruje pred morebitnim očitkom, da mu gre pravzaprav samo za stolčke. Tudi iz vrst demokristjanov in socialistov so sinoči prišla priznanja nad delom, ki ga je Wehrenfennig opravil v svoji, sicer zelo kratki, vlogi devinsko-nabrežinskega občinskega svetovalca. (st)

Zdravniški dnevi od jutri na Pomorski postaji

Jutri se bodo v Trstu pričeli tradicionalni Zdravniški dnevi, ki jih prireja Tržaško zdravniško združenje in ki bodo tokrat posvečeni problematiki preprečevanja morebitnih komplikacij med zdravljenjem. Letos bodo Dnevi doživeli že svojo 44. edicijo, ki jo bodo zaznamovale nekatere pomembne novosti.

V treh dnevih kongresa (Dnevi bodo trajali do 6. t. m.) bodo teoretska predavanja le v jutranjih urah, popoldanski čas pa bo posvečen praktičnemu delu. Letošnji naslov srečanja je namreč "Uporaba instrumentov pri diagnozi in med zdravljenjem". Predmet razprav in praktičnih poskusov bodo slaba cirkulacija krvi v nogah in rokah, ovire pri delovanju žolča in nezadostnost srčnega ožilja. O omenjenih patologijah bo govor na treh različnih okroglih mizah, ki jih bodo vodili profesorji Francesco Saverio Feruglio (ki je tudi predsednik organizacijskega odbora) in Alfredo Nemeth, Elio Belsasso in Ludovico Della Palma, Fulvio Camerini in Gianni Slavich.

Slovesen pričetek Zdravniških dnevov bo jutri, ob 8.30 v kón-gresni dvorani Pomorske postaje, med slovesnostjo bodo razglasili tudi zmagovalce posebnih stипendij, ki jih podeljuje Tržaško zdravniško združenje.

Carbone in Borruso podpisala protokola Za tesnejše sodelovanje med Deželo in Univerzo

Deželni odbornik za prostorsko načrtovanje Gianfranco Carbone in rektor Tržaške univerze Giacomo Borruso sta včeraj podpisala dva pomembna protokola o sodelovanju med obema ustanovama na področjih energetike ter elektrotehnike, elektronike in informatike. Protokola obvezujeta Univerzo in Deželo, da recipročno sodelujeta, "ob sodelovanju produktivnih in raziskovalnih sil, za izvedbo skupnih načrtov in pobud civilnega in industrijskega interesa ter za prirejanje simpozijev, srečanj in seminarjev za širjenje racionalne energetske kulture na deželni ravni".

Protokola predvidevata že nekatere konkretne oblike sodelovanja med obema ustanovama. Univerza bo tako za deželno upravo opravila popis manjših hidroelektrarn, pripravila bo študijo o izvedljivosti tako imenovane "teleogrevanja", ki naj bi se posluževalo vode, ki jo uporabljajo za hlajenje centrale v Tržiču, preverila bo elektromagnetska polja, ki jih ustvarja elektrovod ENEL med Vicenzo in Vidmom, in končno bo izdelala nekatere študije za energetske varčevanje in za uporabo alternativnih energetskih virov.

Ob podpisu protokolov, ki veljata pet let in sta po tistem dogovoru obnovljiva, je odbornik Carbone komentiral, da gre za pomembno in stabilno obliko urejanja odnosov z univerzitetnimi strukturami, ki je toliko bolj pomembna v trenutku, ko Dežela ustanavlja deželni odbor za energijo. Rektor Borruso pa se je zavzel za vedno tesnejše sodelovanje z Deželo. Po njegovem mora Univerza "znanstveno usmerjati" izbire Dežele, ko ta v okviru svojih pristojnosti prispeva k definiranju in izvajanju vsedržavne energetske politike.

Na sliki (foto Rizzo) deželni odbornik Carbone (levo) in rektor Tržaške univerze Borruso podpisujeta protokola o sodelovanju.

Opozorilo SSŠ

Sindikat slovenske šole sporoča, da bodo od danes, 3. t. m., dalje na deželnem šolskem uradu na ogled časne lestvice izrednega natečaja po naslovih za slovenske nižje in višje srednje šole. Rok za morebitne pismene ugovore glede materialnih napak poteče 8. t. m.

9. oktobra bodo objavljene dokončne lestvice za vstop v stalež.

Ob prekinitvi sindikalnih pogajanj Protest delavcev Arzenala ATSM

Po šestih mesecih zavzemanj, da bi prišlo do obnove vsedržavne delovne pogodbe kovinarjev, še ni videti nikakršnih konkretnih rezultatov. V tem obdobju, poudarja v posebnem tiskovnem sporočilu tovarniški svet Tržaškega arzenala Sv. Marka (ATSM), so sindikalne organizacije pokazale veliko pripravljenost na odprt dialog, medtem ko so sogovorniki v bistvu vztrajali na svojih stališčih, zaradi česar je prišlo do prekinitve pogajanj.

Delavci tržaškega obrata se pridružujejo splošni stavki kovinarjev, ki bo v petek, 5. oktobra, vendar pa so v znak protesta zaradi prekinitve pogajanj že včeraj izvedli enourno stavko in priredili več skupščin. Tako so med drugim preprečili, da bi prišlo do najavljenih splovitve ladij, s čimer so hoteli opozoriti vodstvo družbe Fincantieri, da pripisujejo pogajanjem za obnovo delovne pogodbe velik pomen. Zato nameravajo sindikalni boj v obratu še poostri, zaključuje tiskovno sporočilo delavcev ATSM, vse dokler ne pride do sklepa nove pogodbe.

Interpelacija valdostanskega predstavnika

Poseg sen. Dujanyja proti ukinitvi šole F. Erjavec

Na pobudo šolske komisije Slovenske skupnosti je valdostanski senator Dujany pred kratkim naslovil na prosvetnega ministra pismo vprašanje v zvezi s slovensko srednjo šolo »F. Erjavec« v Trstu. Uvodoma ugotavlja, da se po členu 1 zakona z dne 19. julija 1961, št. 1012, slovenske šole ustanovljajo ali ukinitjo s formalnim dekretom predsednika republike, in da so leta 1954 obstoječe slovenske šole na Tržaškem imensko našteje v Posebnem statutu, priloženem Londonskemu memorandumu in ki ga osvaja 8. člen Osimskih dogovorov. Zato Dujany sprašuje ministra, iz katerih razlogov ni smatral za umestno upoštevati določila zakona in mednarodnih listin.

Sen. Dujany nadalje sprašuje ministra, ali namerava ponovno preučiti svojo odločitev (ukinitve upravne in vodstvene avtonomije šole Erjavec), in to še zlasti v luči negativnih odmevov v slovenski manjšini in nedavne odločitve deželnega upravnega sodišča (TAR), ki je, v pričakovanju dokončne razsodbe, zamrznilo ukrep tržaškega šolskega skrbništva o ukinitvi srednje šole Erjavec po ministrskemu naročilu.

■ V tržaški industrijski coni bi lahko v kratkem postavili precej velike rezervoarje, ki bi jih napolnili z utekočinjenim plinom propanom. Projekt je pripravila družba Sea Stock (sodi v okvir grupe Socogas), ki se je v Trstu povezala z družbo Tripovich, ki naj bi skrbela za prevoz propana po morju in po kopnem. Vest, ki se je že razširila v prejšnjih dneh in tudi že povzročila proteste, je potrdil pooblaščen upravitelj tržaške družbe Agostino della Zonca.

Več skrbi za ribji stalež v kraških sladkih vodah

Na tržaškem sedežu PSI so se včeraj srečali pokrajinski tajnik stranke Alessandro Perelli, predsednik Pokrajine Trst Dario Crozzoli in deželni predsednik Ustanove za varstvo ribolova FJK Angelo Ermano. Govor je bil o tržaškem Krasu in zaščiti tukajšnjih kalov in jezer.

Tajnik PSI Perelli je opozoril predsednika Ermana, da je Ustanova za varstvo ribolova pri svojih investicijah vedno prezrla tržaško pokrajino, čeprav ima približno 1.000 tržaških športnih ribičev dovoljenje za lov v rekah, za katere plačujejo predvideno vsoto denarja. Največje investicije vlaga ustanova v ribogojništvo in raziskave in s tem v bistvu ohranja življenje v deželnih rekah in jezercih. Dejstvo je namreč, da vsako leto vložijo v sladke vode na tisoče rib in tako omogočajo obstoj raznih vrst. Perelli je v tem smislu dejal, da bi morali biti pozorni tudi na tržaško pokrajino, kjer je nekaj manjših jezer in kalov, ki bi zaslužili vso pozornost. Perelli je omenil tudi potrebo, da bi v Trstu odprli ločen oddelek za izdajanje ribiških dovoljenj (mišljene so seveda sladke vode). Tudi predsednik Pokrajine Crozzoli je naglasil potrebo, da se vzdržujejo kraški kali in jezera ter najavi poseben načrt, za katerega bo Pokrajina zaprosila podporo Ustanove za varstvo ribolova.

Predsednik Ustanove Ermano je obljubil, da bodo v načrtu posegov za prihodnje leto upoštevali tudi Kras in tamkajšnje vodne površine, ki je izrazil pripravljenost, da bi tudi v Trstu odprli ločen urad (osrednji je sedaj v Vidmu) za izdajanje ribiških dovoljenj.

Proces se je nanašal na hudo nesrečo izpred petih let pri Briščikih

Prizivni sodniki znižali kazen vozniku zaradi sokrivde v prometni nesreči

Včeraj se je na tržaškem prizivnem sodišču odvijal drugostopenjski proces proti Borisu Slavcu, ki so ga na prvostopenjskem obsojili na leto in pol zavora (pogojno in brez vpisa v kazenski list) zaradi sokrivde v hudi prometni nesreči. Sodniki prizivnega sodišča (predsednik Florit, stranska sodnika Cliselli in Cola) so zmanjšali kazen Slavcu, saj so umrlemu vozniku drugega avtomobila Rudiju Vremcu dosodili 80 odstotkov krivde, ostalih 20 pa Slavcu. Zato so Borisu Slavcu znižali kazen na leto in tri mesece zavora, vedno pogojno in brez vpisa v kazenski list. Slavca sta branila odvetnika Ferruccio Sbisà in Guido Cacciottoli (zastopal je zavarovalnico), javni tožilec pa je bil Giovanni Gagliardi.

Včerajšnji prizivni proces se nanaša na hudo prometno nesrečo, do katere je prišlo v začetku septembra pred petimi leti. Na pokrajinski cesti, ki z Opčin vodi proti Proseku, sta v višini odcepa za Briščike trčila simca, ki jo je upravljal Rudi Vremec, in lancia, ki jo je vozil Boris Slavec.

Kot so poudarili na včerajšnjem prizivnem procesu, se je Rudi Vremec, s katerim so se peljali štirje prijatelji, sicer ustavil pred stop znakom (prihajal je namreč s ceste, ki ni imela prednosti), vendar pa je nato zavozil na pokrajinsko cesto. Po njej, ki je prednostna cesta, se je takrat z dvema prijateljskima v avtomobilu lancia pripeljal Boris Slavec.

Trčenje je bilo neizogibno in silovito: v nesreči ali zaradi njenih posledic so umrli Rudi Vremec in njegovi sopotniki Vincenc Milič, Radi Dolenc, Ivan Sosič in Valter Valič, resneje pa se je ranil tudi Boris Slavec.

† Za vedno nas je zapustila naša draga mama, nona in pranona

Uršula Hrvatič vd. Semenič

Pogreb bo jutri, 4. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče v Ricmanje.

Žalostno vest sporočajo hčeri Lidia in Marija, zeta Miro in Bruno, vnuka Walter z družino in Claudio ter ostalo sorodstvo.

Boljunec, Dolina, 3. oktobra 1990

Ob izgubi dragega strica
LATKA ELLERA
žaluje z družino nečak Oscar z ženo Nevio in Alessandrom.
Milje, 3. oktobra 1990
(Pogrebno podjetje Zimolo)

Zaradi prevelikih davčnih obremenitev in nizkih zaslužkov

Od včeraj stavka bencinskih črpalk

Včeraj se je pričela vsedržavna stavka bencinskih črpalk, ki so jo proglasili sindikati lastnikov. Stavka se je pričela ob 19. uri, zaključila pa se bo soboto zjutraj, ko bodo pričele delati dežurne črpalke (ob 7. uri). Stavki so se pridružili lastniki avtocestnih črpalk, ki pa bodo stavkali od 22. ure v petek do 6. ure v soboto. Stavkali bodo seveda tudi črpalke iz naše dežele ter tisti iz tržaške in goriške pokrajine, kjer sicer prodajajo neobdavčen bencin.

Glavni vzrok za stavko je namreč prav davčni sistem, saj lastniki črpalk protestirajo, ker so preobremenjeni z davčnimi dajatvami. Protest pa utemeljujejo z nekaterimi številčnimi povprečji, ki seveda veljajo na vsedržavni ravni. Povprečna italijanska bencinska črpalka proda namreč letno 700 tisoč litrov bencina in nafte, kar pomeni, da gospodar kasira 34 lir milijonov letno, od tega pa mu ostane v žepu le 12 milijonov čistega zaslužka, drugo poberejo davki. Skratka, država pobere kar 60 odstotkov zaslužka. Sindikalni predstavniki lastnikov črpalk opozarjajo, da stane bencin v rafineriji 470 lir na liter, k temu pa je treba dodati kar 1.100 lir davkov, kar pomeni, da država kasira kar 32 tisoč milijard lir davka na proizvodnji. Lastnike črpalk očitno skrbijo tudi nove predvidene podražitve, saj bi se morala cena bencina zvišati za 105 lir, od teh je 75 lir davkov zaradi zalivske krize, 30 lir pa je deželni davkov. Skratka, izkupiček podražitev bi šel ponovno v državne blagajne, kar očitno moti prodajalce, saj cena bencina raste, zaslužki pa ostajajo isti.

Sindikalni predstavniki lastnikov bencinskih črpalk predlagajo še vrsto drugih ukrepov. Tako naj bi obnovili distribucijsko mrežo, kar bi stalo 10 tisoč milijard, pri tem pa naj bi zmanj-

šali tudi število črpalk. V Italiji je namreč kar 35 tisoč črpalk, ko jih je v Nemčiji le 17 tisoč. Preveliko število črpalk ustvarja izjemno "konkurenco" in povzroča nizke dohodke. Vsekakor

lahko lastniki, ki bi želeli zapustiti slabo donosno dejavnost, zaprosijo za odškodnino, vendar se dogaja, da petrolejske družbe, ki morajo zaprositi občinske uprave, da jim potrdijo zaprtje, tega ne storijo. Lastnik torej ne more dobiti odškodnine, do katere ima pravico in je še dodatno oškodovan.

Položaj lastnikov črpalk v Trstu in Gorici je precej drugačen, saj v obeh pokrajinah prodajajo del bencina po znižani ceni, ki jo določa manjša davčna obremenitev, kljub temu pa so se pridružili vsedržavni stavki in dodali še nekatere specifične zahteve. Predvsem jih moti to, da še ni urejeno vprašanje bencina, ki ga avtomobilisti kupujejo preko meje. Ob tem pa moramo pripomniti, da bo zadnja podražitev v Sloveniji v korist tržaškim in goriškim lastnikom črpalk; voziti čez mejo po bencin se namreč skorajda ne izplača več.

Na sliki (foto Križmančič), tržaški črpalnik na delu.

Sporočilo Občine glede novih urnikov trgovin

Občina Trst sporoča, da so že 1. avgusta stopila v veljavo nova občinska določila o urnikih trgovin, ki določajo, da so lahko obrati odprti od najmanj 30 do največ 44 ur tedensko med 7. in 21. uro. Trgovine z živili morajo biti obvezno zaprte ob ponedeljkih in ob sredah popoldne od 14. ure dalje, kar velja tudi za cvetličarne in za pekarnice, ki pa imajo možnost, da so odprte v nedeljah in praznikih v dopoldanskih urah. Druge trgovine pa morajo biti obvezno zaprte zaradi tedenskega počitka ob ponedeljkih ves dan. Občinska uprava tudi sporoča, da imajo trgovci dolžnost javiti nove urnike trgovin občinskemu uradu za nadzorstvo nad trgovskimi obrati, ki ima sedež v Miramarskem drevo-redu št. 65. Urad je odprt vsak dan med 8. in 12. uro ter med 15. in 18. uro.

Zeleni Ghersina solidaren z odbornikom Bercetom

Občinski svetovalec Laične zelene liste Paolo Ghersina je izrazil solidarnost odborniku za socialno skrbstvo Mariu Bercetu, ki je pred kratkim napovedal odstop v zvezi s kočljivim vprašanjem sprejema albanskih beguncev. Berce-tovo dejanje (župan je vsekakor zavrnil njegov odstop) gre tolmačiti kot protestno gesto na račun deželne uprave in rimske vlade, ki po njegovem pasivno spremljata dramo albanskih državljanov, ki zapuščajo domovino in preko Trsta prihajajo v Italijo, kjer mnogi prosijo za politično zatočišče.

Ghersina je mnenja, da se pri reševanju tega vprašanja ne gre sklicevati na zakon Martelli, ki zadeva tujce, ki iščejo v Italiji delo, saj gre v tem primeru za begunce, ki uživajo v glavnem pravni položaj političnih preganjencev.

Izlet je priredil DPZIO J. Stefan

Tržaški višješolci

v Kamniških Alpah

Vsakoletnega izleta v gore, ki ga prireja DPZIO J. Stefan pred začetkom šolskega leta, se je letos udeležilo 19 izletnikov. Med temi so bili dijak iz različnih tržaških višjih srednjih šol, učno in neučno osebje ter prijatelji spremljevalci SPDT.

Planinski pohod se je začel v nedeljo 9. septembra, v Kamniški Bistrici. Odtod se je pot vztrajno vzpenjala do Cojzove koče na Kamniškem sedlu na višini 1791 m. V približno treh urah pešačenja smo torej premagali skoraj 1200 metrov višinske razlike. Po postanku v koči smo se podali na najvišji vrh Kamniških Alp, na 2558 metrov visoki Grintavec. Vreme je bilo ugodno za hojo, čeprav je nizka oblačnost občasno zastirala pogled na druge vrhove. Kljub temu je razgled z Grintovca poplačal napore skoraj dveurne hoje. Tu smo tudi posneli gornjo sliko. Program prvega dne je s tem bil izpopolnjen - prenočili smo v Zoisovi koči.

Tečaj ARCI za kulturne operaterje

Tržaški pokrajinski odbor ARCI Nova priredi v oktobru in novembru tečaj ažuriranja in izobraževanja za kulturne operaterje, animatorje in odbornike društev na temo: Ljubiteljska dejavnost in mednarodne izmenjave. Program bo razčlenjen na predavanja, skupinska dela in delovne vikende ter bo namenjen osebam, ki delajo prvenstveno z mladino in ki se želijo vključiti v posebne projekte državnega ARCI - Ragazzi, ki zadevajo še zlasti pobude in izmenjave namenjene najstnikom in mladincem iz cele Evrope; tečaj pa bo obsegal v prvem delu tudi posebno poglavje o možnostih za mednarodne kulturne prireditve in pobude.

Drugi del programa pa je namenjen odbornikom društev in bo osredotočen na upravne teme (vodenje društev, aktualni fiskalni normativi, odnosi z javnimi upravami, upravljanje društvenih barov, itd.)

Tečajniki bodo imeli tudi možnost, da se bodo udeležili tridnevnega državnega seminarja ARCI - Ragazzi, ki bo novembra v Bariju z naslovom: Vzajem si besedo - Strategije in tehnike za uveljavitev pravic in za aktivno udeležbo mladostnikov.

Na tečaju ARCI Nova, ki bo potekal v šestih vikendih v Trstu, bodo predavali priznani strokovnjaki s tržaškega, iz državnega vodstva ARCI Ragazzi, 20. in 21. oktobra bo ugledni gost tudi prof. Otto Filtzinger, odgovoren pri Evropskem centru za vzgojo (E.C.C.E.), ki bo govoril med drugim o novih možnostih sodelovanja na mladinski ravni v Evropi.

prispevki

Ob 47. obletnici nasilne smrti Albina in Stanislava Olenika se ju spominja družina in daruje 50.000 lir za KD Primorsko - Mačkolje.

Namesto cvetja na grob botre Alojzije Svare darujejo Vittorio in Nina Hrvatič ter Nives, Dragica, Stojan in Walter z družinami 20.000 lir za Sklad Mitja Čuk in 30.000 lir za ricmanjske cerkev.

V spomin na Tatjano Dugulin por. Skrinjar darujejo sosedje iz Reške ceste 44 100.000 lir za malega Giulia Vidaliya, 65.000 lir za Dijaško matico in 65.000 lir za Dijaški dom.

V spomin na Kennetha Odoma daruje Maria Hollstein Odome 60.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitja Čuk.

Ada Orel s Katinare daruje 50.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitja Čuk.

V spomin na pok. Antonijo Pečar in na pok. Rožino Pečar daruje družina Calzi (Padriče 51) 100.000 lir za KD Skala iz Gropade.

Naslednjega dne vreme ni obetalo zjasnitve. Nizka oblačnost se je še bolj kot dan prej vlekla po pogorju, a dež še ni grozil. Kljub temu smo krenili v smer koče na Kamniškem sedlu na višini 1870 metrov. Po približno dveurni hoji se je skupina razdelila: slaba polovica je krenila na napornejšo pot osvojitve drugega najvišjega vrha v Kamniških Alpah, na Skuto (2532 m), ostali pa smo se po drugi poti povzpeli na Tursko goro (2251 m), od koder smo imeli lep razgled na Logarsko dolino.

Pešačenje in plezanje po varovani gorski poti smo po več kot treh urah zaključili v koči na Kamniškem sedlu. S tem smo dosegli vse zastavljene cilje našega planinskega pohoda. Ker vreme ni obetalo dobrega, smo se še zgodaj popoldne podali v dolino do planiskega doma v Kamniški Bistrici, od koder smo krenili proti domu.

Kaj še reči? Konec dober - vse dobro.

Udeležene

razne prireditve

SKD Barkovlje prireja *PRAZNIK KARAMALOV v nedeljo, 7. t. m., ob 15.30. Poskrbljeno za hrano, prijačo in srečolov. Istega dne bosta razstavljala nekaj svojih likovnih izdelkov Rado Jagodic in Stefan Turk.

Slovenski kulturni klub (višješolska mladina in akademiki), Ul. Donizetti, 3 vabi v soboto 6. oktobra na večer z naslovom JE NAŠA ŠOLA RES KVALITETNA. Člani SKK bodo prikazali rezultate ankete, ki so jo na to temo izvedli med slovenskimi višješolci. Sledilo bo predvajanje filma Silma Attimo Fuggente. Začetek ob 18.30.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 3. oktobra 1990

ŽARKO

Sonce vzide ob 6.05 in zatone ob 17.43 - Dolžina dneva 11.38 - Luna vzide ob 16.53 in zatone ob 4.42.

Jutri, ČETRTEK, 4. oktobra 1990

FRANČIŠEK

PLIMOVANJE DANES: ob 2.17 najnižja -45 cm, ob 8.35 najvišja 55 cm, ob 14.55 najnižja -50 cm, ob 20.54 najvišja 39 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22,3 stopinje, zračni tlak 1019,6 mb narašča, veter jugozahodni 4 km na uro, vlažga 78-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 20,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Katrine Rusin, Michel-le Tarantino.

UMRLI SO: 87-letna Herma Hofbauer, 64-letna Neva Santinello, 71-letni Claudio Delise, 52-letna Maria Albina Stocovaz, 83-letna Maria Luigia Ursich, 73-letni Alfonso Del Santo, 82-letni Vladimiro Ellero, 78-letna Maria Lenarcic, 81-letna Bruna Marzi, 86-letni Giorgio Cassutti, 88-letna Giovanna Krecic.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 1., do sobote, 6. oktobra 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselj sv. Sergija), Milje - Lungomare Venezia 3.

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselj sv. Sergija), Ul. C. Battisti 1, Ul. Bernini 4, Milje - Lungomare Venezia 3.

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Battisti 1, Ul. Bernini 4, Milje - Lungomare Venezia 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

gledališča

ROSSETTI Gledališča sezona 1990/91 - Začetek sezone bo 6. novembra s Pirandellovim HENRIKOM IV. v interpretaciji G. Bo-settija.

VERDI

Operna sezona 1990/91 - Pri blagajni gledališča Verdi je v teku vpisovanje novih abonmajev in potrditev starih. Urnik: od 9. do 13. in od 16. do 19. ure. Ob ponedeljkih zaprto.

V gledališču Verdi so v teku priprave na otvoritev letošnje sezone, ki bo 16. t. m. z Mozartovo opero DON JUAN.

LA CONTRADA -

Gledališče Cristallo

Pri osrednji blagajni UTAT v Pasazi Protti so v teku vpisovanja novih abonmajev.

Začetek sezone bo v soboto, 6. t. m., z delom Francesca Macedonia in Ninija Perna »Quela sera de febraio...«, igrajo Ariella Reggio, Mimmo Lo Vecchio, Gianfranco Saletta in Orazio Bobbio.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Centene obiskovalce Slovenskega stalnega gledališča v Trstu, naše stalne abonente in vse, ki bi to želeli postati, obveščamo, da vpisovanje abonmajev vsak dan, razen nedelje, od 10. do 14. in od 17. do 19. ure, ob sobotah pa od 10. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, ali po tel. na št. 734265.

Gledališče MIELA

Ciklus posvečen judovski kulturi

Nocoj ob 20.30 bo nastopil orkester VAN LEER CHAMBER MUSIC PLAYERS, ki bo izvajal Straussove, van Beethovneve in Dvoržakove skladbe.

Jutri, 4. oktobra, ob 18.30 razprava o knjigi NUOVE STORIELE EBRAICHE F. Fölkla. Sodelujejo pisatelj G. Voghera ter novinarja G. Lopez in P. Sabatti. Pri-soten bo tudi avtor.

izleti

KD in ŽPZ Ivan Grbec priredita v nedeljo, 14. oktobra, enodneveni izlet v Po-reč. Prostih je še nekaj mest, vpisovanje danes ob 20. uri v društvenih prostorih v Šklednju.

Dolinska sekcija Slovenske skupnosti prireja v nedeljo, 14. oktobra, družabni izlet v Kranj, Begunje in na Bled. Prijave sprejema Mario Zahar v Borštu, tel. 228481.

Slovenska gobarska družina - Trst organizira v nedeljo, 7. oktobra, tradicionalni jesenski gobarski izlet za člane v Hudičevce. Dobimo se ob 8. uri pred spomenikom padlim, na Opčinah. Obvezna osebna izkaznica ali potni list. Vablejeni!

Zimovanje in smučanje na Rogli od 29. decembra 90 do 5. januarja 91 za mlade od 12. do 17. leta starosti. Vpisovanje do 12. ure v soboto 13. oktobra na SKGZ tel. 368094 in v Dijaškem domu Srečko Kosovel tel. 573141.

razna obvestila

SKD Slavec Ricmanje-Log sklicuje redni občni zbor v petek, 5. oktobra, v Kulturnem domu v Ricmanjih v prvem sklicanju ob 20.30 in drugem ob 21. uri.

Godba na pihala iz Ricmanj obvešča, da je v teku vpisovanje v glasbeno šolo. Vpisovanje se vrši v Babni hiši v Ricmanjih od petka, 5., do torka, 9. oktobra, od 17.00 do 19.30, razen v nedeljo.

ŠD Polet organizira od 15. oktobra dalje tečaj modernih in standardnih plesov v ogreti telovadnici ŠD Polet na Pikelcu. Vpisovanje na kotalkališču v Repentabrski ulici vsak dan od 15.30 do 20. ure, tel. 211758.

Letnik 1930 potrkajl 60-letniki (fantje in punce) z Opčin, od Banov in Ferlugov se bomo zbrali danes, 3. oktobra, ob 19.30 v Prosvetnem domu na Opčinah, kjer bomo določili kulturni program praznovanja okroglo obletnice.

Sklad Mitja Čuk bo organiziral v šolskem letu 1990/91 od oktobra dalje izpopolnjevalni tečaj 70 ur pod vodstvom strokovnjakov, namenjen šolnikom in vsem, ki se poklicno ukvarjajo z mladino, posebej z razvojno moteno in z otroki, ki imajo učne težave. Rok za informacije in prijave je podaljšan do vključno 3. oktobra po telefonu na št. 212289 med 9. in 12. uro.

SKD Slavec - Ricmanje-Log organizira plesni tečaj standardnih in latinskoameriških plesov v Kulturnem domu v Ricmanjih. Vpisovanje danes, 3. oktobra, od 20.30 do 22. ure na sedežu društva.

MPZ upokojencev iz Brega vabi stare in nove pevke na prvo vajo, ki bo v jutri, 4. t. m., ob 20. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

50-letniki iz dolinske občine so vabljeni v jutri, 4. t. m., ob 20. uri v malo dvorano gledališča F. Prešeren v Boljuncu za pripravo skupnega praznovanja.

Barkovljanska skupnost vabi vse, posebno noše, na procesijo rožvenčenice Matere božje, ki bo v nedeljo, 7. t. m., po maši od 8. ure.

Narodna študijska knjižnica prireja tečaj o arhivistiki. Informacije in prijave: NŠK, Trst, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 774333 NŠK OZ, Trst, Ul. Petronio 4, tel. 733086.

V Bazovskem domu bo potekala rekreacija za odrasle. Vabimo vse zainteresirane da se javijo v ponedeljek 8. oktobra ob 21. uri v bazovskem domu na informativnem sestanku.

Odbor za konstituanto devinsko-nabrežinske občine prireja v petek, 5. t. m., ob 20.30 na sedežu sekcije KPI E. Berlinguer na nabrežinskem trgu javno razpravo »Biti Slovenec med zaščitnim zakonom in državljanskimi pravicami«. Uvodna poročila bosta imela Darko Bratina in sen. Nereo Battello. Uvod vodil bo Pavel Fonda.

razstave

V Trstu je na ogled vrsta razstav, ki spadajo v okvir pobude »Neoklasicizem - aktualnost in zgodovina Trsta« in ki bodo na ogled do konca decembra.

V **Vili Sartorio** je na ogled razstava »Neoklasicizem - umetnost, arhitektura in kultura v Trstu«, v **Muzeju Revoltella** »Aktualnosti neoklasicizma«, urnik: vsak dan 10.00-13.00, ob četrtnih in petkih 10.00-22.00, ob nedeljah 10.00-13.00 in 17.00-20.00, v **bivšem anglikanskem templju** pa je na ogled razstava »Potovanje, potniki, neoklasicizem«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

V **občinski razstavnici** dvorani na Trgu Unità je na ogled razstava »Načrti za cesarja«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

V **galeriji Cartesius** bo še danes na ogled razstava slikarja GIOVANNIJA DUIZA.

V **prtiličnih prostorih TKB** v Ul. F. Filzi 10 je na ogled razstava akvarelov JOŽETA ŠAJNA.

V **galeriji Rettori Tribbio 2** bo do 12. oktobra na ogled retrospektivna razstava slikarja DYALMA STULTUSA.

Grad sv. Justa (Bastione fiorito) - Na gradu bo do 14. oktobra na ogled antološka razstava del slikarja SANTA TOMAINA po rodu iz Kalabrije. Na ogled je tudi skupinska razstava slikarjev in kiparjev E. Cafiera, F. Ferzinija, G. Granerisa in R. Tigellija. Urnik vsak dan od 10. do 13. in od 15. do 18. ure.

Na letoviškem sedežu v Miljah bodo jutri, 4. t. m., ob 17. uri odprli razstavo risb slikarske šole prof. Luciane Tipolo. Razstava bo odprta do 15. t. m. ob delavnih od 9. do 13. ure, ob nedeljah in praznikih bo zaprta.

V **Miramarskem parku (Konjušnica)** je odprta razstava risb na platnu slikarke MIELE REINA. Slike se nanašajo na obdobje 1956 - 1961, v **galeriji Torbandena** pa razstava risb na papirju iz istega obdobja. Razstavi bosta na ogled do konca oktobra po sledečem urniku: v Miramarskem parku vsak dan od 10. do 18. ure; v galeriji Torbandena vsak dan od 10. do 13. ter od 16. do 20. ure, ob praznikih samo zjutraj.

SKD TABOR Opčine - Prosvetni dom. V petek, 5. oktobra, ob 20. uri odprte razstave JOŽETA PETERNELJA/MAVSORJA in VINKA PODOBNIKA. Predstavitev Miha Naglič. Na večeru sodeluje deklški decet Kresnice iz Žirov. Vabljeni!

Mali Nicol se je pridružil bratec

LUKA

Maili in Andreju čestitajo pevci MPZ V. Mirka s Proseka-Kontovela

In končno je privekal mali

LUKA

Maili, Andreju in mali Nicol želita obilo sreče direkcija in kolektiv In-dulesa.

čestitke

Danes praznuje svoj 17. rojstni dan naša draga ERIKA. Vse najboljše ji želijo Metka, mama, tata in nona.

kino

ARISTON - 16.45, 22.00 *Quei bravi ragazzi*, r. Martin Scorsese, i. Robert De Niro, □

EXCELSIOR - 16.00, 22.15 *Pretty Woman*, r. Garry Marshall.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.45, 22.00 *Riflessi sulla pelle*, dram.

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 *Riposseduta*, kom., i. L. Blair.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 *L'orologio*, krim., i. Klaus Maria Brandauer.

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 *Le amiche*, hette insaziabili, porn., □□

NAZIONALE IV - 16.15, 22.15 *Ragazzi fuori*, r. Marco Risi, □

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 *Ritorno al futuro parte III*, r. R. Zemeckis, i. M. J. Fox.

MIGNON - 17.00, 22.15 *Ancora 48 ore*, i. Eddie Murphy.

EDEN - 15.30, 22.00 *Lambada bestiale*, porn., □□

CAPITOL - 17.30, 22.00 *Mr. e Mrs. Bridge*, i. P. Newman, J. Woodward.

LUMIERE - 17.00, 22.15 *L'ora del tè*.

ALCIONE - 16.40, 22.10 *Luisa, Carla, Lorenza... e le affettuose amicizie*, i. Lina Sastri.

RADIO - 15.30, 21.30 *Possiedimi languidamente*, porn., □□

Preparedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1166,550	1150.—
Nemška marka	748,430	740.—
Francoski frank	223,420	219.—
Holandski florint ...	663,730	655.—
Belgijski frank	36,327	35.—
Funt šterling	2194,750	2170.—
Irski šterling	2009,500	1970.—
Danska krona	195,910	191.—
Grška dramma	7,530	7.—
Kanadski dolar	1010,650	980.—

koncerti

Repentabrska cerkev

V nedeljo, 7. t. m., ob 18. uri bo v repentabrski cerkvi zadnji glasbeni popoldan stare in sodobne glasbe, ki ga prireja GALLUS CONSORT v sodelovanju s tržaškim deželnim sedežem RAI in Pokrajino Trst. Na sporedu bo »Glasbeno romanje v Santiago de Compostela«. Izvajajo: Barbara Janowska (sopran), Marcin Szczycinski (kontratenor), Cezary Szyfman (tenor), Jan Sobolewski (bariton), na instrumentih pa Jacek Urbaniek, Agata Sapiecha, Tadeusz Czechak in Marcin Zalewski.

Glasbeni september

Jutri, 4. oktobra, ob 20.30 bo v evangeličanski luteranski cerkvi na Trgu Panfili nastopila Komorna skupina Alpe Adria, ki bo izvajala Mozartove skladbe.

šolske vesti

Glasbena matica obvešča, da bo sestanek s starši in pevci otroškega pevskega zbora v petek, 5. oktobra, ob 16.30 na šoli Glasbene matice, Ul. R. Manna 29. Vabljeni vsi, ki jih veseli petje.

mali oglasi

OPRAVLJAM razna vrtnarska dela. V tem času pripravim raznovrstne zelene preproge (cena na kvadratni meter). Tel. v večernih urah na št. (0481) 884161.

PRODAM alfo, letnik '87, v odličnem stanju. Tel. 229501 v večernih urah.

PRODAM fiat ritmo, letnik '85, po ugodni ceni. Tel. na št. 410259 ob večernih urah.

PRODAM dnevno sobo v odličnem stanju z okroglo mizo in šestimi stolicami. Tel. 226420.

PRODAM motor aprilia tuareg rally, letnik '88, prevoženih 12.000 km, prenovljen motor, v dobrem stanju. Tel. (0481) 882017.

UGODNO prodam pregrinjalo za avtomobil. Tel. v večernih urah na št. 826459.

POMOČ v gospodinjstvu (likanje, šivanje in varstvo otrok) ponuja mlada gospa po dogovoru. Tel. 566256.

IŠČEMO gospodinjstvo pomočnico. Telefonirati od 20. do 21. ure na št. 220313.

TISKARSKO podjetje išče izkušenega strojnika offset za delo na rotaciji. Ponudbe poslati na poštni predal 559, pod šifro »Strojništvo«.

ŠPORTNO DRUŠTVO išče upravnika za vodenje društvenega bara in urejanje igrišč. Zelo dobri pogoji. Telefonirati danes, 2. in jutri, 3. oktobra, od 20. do 21. ure na št. 211716.

PODJETJE, ki se ukvarja z elektriko, išče fanta za pomoč part-time. Pisemne ponudbe poslati na Publiet - Mali oglasi, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »G.S.«.

IMPORT-EXPORT išče: 1. izkušeno osebo za vodenje knjigovodstva, z dolgoletno prakso. Zahtevamo znanje na davčnem področju in praktično uporabljanje personal computerja. Zazele-no znanje slovenskega ali srbohrvaškega jezika; 2. izkušeno osebo za uvozno-izvozne operativne funkcije. Zahtevamo znanje slovenskega ali srbohrvaškega jezika. Pisemne ponudbe poslati na Publiet -

Telekonferenca
za vso Evropo
preko satelita

Raisat bo jutri od 11. do 12. ure oddajala »telekonferenco« v neposrednem in istočasnem prenosu iz Rima, Barcelone, Cagliarija in Turina. Oddaja bo nosila naslov Razvojni scenarij sredstev za informatiko in telematiko. Spored bodo oddajali po obeh satelitskih kanalih in ga bodo po zaslugi Eurostapa in Ese lahko sprejemali po vsej Evropi. Namen poskusa je, da bi poglobili poznavanje in uporabo satelita Olympus v didaktične namene in istočasno tudi omogočili dialog na evropski ravni med producenti in organizatorji didaktičnih sporedov.

Ob tej priložnosti bodo tudi prvič uporabili istočasno dva zvočna kanala: gledalci bodo lahko izbirali med prenosom v italijanščini-katalonščini ali v simultnem prevodu v angleščino. Načrt je bil uresničen v sodelovanju z Družbo A. F. Forum, ki je tudi glavni partner v načrtu Open Learning Experimental Workshop, podprli pa so ga tudi špansko Ministrstvo za izobraževanje, angleška Henlay Management School, danski Danish Technological Institute, za Francijo Univerza v Le Mansu in Oddelek za informatiko Univerze v Genovi. Iz Barcelone bo poskrbela za povezavo katalonska televizija.

Dirigent-amater
pred orkestrom
milanske Scale

Prav gotovo je veliko glasbenikov-amaterjev, ki sanjajo, kako bi kdaj stopili na dirigentski pult pred svetovnoznani simfonični orkester. Gilbertu Kaplanu, 49-letnemu ameriškega založniku, je uspelo take sanje tudi uresničiti: v ponedeljek zvečer je namreč v milanski Scali dirigiral Simfonični orkester, zbor in soliste v brezhibni izvedbi Druge simfonije ali »Vstajenje« Gustava Mahlerja. To isto simfonijo je doslej dirigiral že osemnajstkrat v najprestižnejših svetovnih gledališčih.

Poudariti velja, da doberdelni koncert, ki naj bi omogočil sodelovanje med raziskovalnima inštitutoma Mario Negri in Weizmann, ni izpadel le kot svetovljanski podvig. Prav gotovo si nihče ni pričakoval od Kaplan, ki zna dirigirati le eno simfonijo, izvedbo, ki bi jo bilo mogoče primerjati z Bernsteinovo ali Soltijevo. Tudi po zaslugi orkestra in solistov pa je Kaplan ponudil nadvse točno in brezhibno izvajanje. S tem, da ni zamudil nobenega vstopa, je Kaplan kljub neizogibni zadregi dokazal, da se je uspel, nedvomno z velikim trudom, poglobiti v Mahlerjevo glasbo in posredovati z globokim patosom njegov mysticism in upanje v ponovno vstajenje.

ženska in njena stvarnost
Ko ureditev vsakdana postaja znanost

Ko govorimo o vsakodnevem življenju, ga navadno kratkomočno izenačimo s številnimi tegobami in neprijetnostmi, s katerimi je posut povprečen vsakdan. To še zlasti velja za ženske, ki se morajo na isti dan otepati kar dveh delovnikov, zaradi česar so na to temo razvile pravo uporabno znanost.

Preučevanje vsakodnevnega življenja je namreč postala ena izmed najbolj obravnavanih tem določenih skupin ženskega gibanja. Po trditvah, da je doprinos žensk na področju skrbstva izredno dragocen in istočasno neplačan (gre seveda za oskrbo domačih članov od otrok do starostnikov), so najprej zahtevale ovrednotenje tudi tega nepriznanega dela (ne sicer več v obliki plače za gospodinsko delo), nakar so začele gojiti »znanost vsakodnevnega življenja«. Med skupinami, ki so bile na tem področju zadnje čase najbolj aktivne, gre vsekakor omeniti

Zvezo žensk Italije in pa Psihopedagoški laboratorij iz Brescie (sicer pa delujeta v tesni povezavi). V zadnji fazi svojega delovanja (ZZI trenutno v glavnem deluje preko interesnih skupin) je Zveza na vsedržavni ravni osnovala tudi posebno delovno komisijo, ki se posveča tej problematiki. V bistvu jo že od nastanka vodi Lidia Menapace, ki je o tem vprašanju napisala že knjigo (publikacija je v ponatisu) in ki je o »znanosti vsakodnevnega življenja« (Scienza della vita quotidiana) govorila tudi včeraj v Trstu. Srečanje na to temo, ki je v življenju vsake ženske velikega pomena, je včeraj v mestnem hotelu organiziral krožek ZZI-Mimosa, v njegovem imenu je predavateljico in izbrano temo predstavila »zelena« poslanka Antonella Caroli.

»Znanost vsakodnevnega življenja« je seveda posebne vrste znanost: ko bi jo ocenjevali z merili, ki so v veljavi v

znanstvenem svetu, bi ji tega naslova ne priznali. Za znanstvenike je bila namreč vsakdanost vselej omejena na golo prakso, po njihovem mnenju gre za skupek posameznih dogodkov, ki ne zaslužijo globljega razmisleka, saj niso primerni za abstraktno obravnavo. Nikakršne vrednosti ni vsakodnevnim »običajnim« obveznostim pripisovala niti uradna politika, dokler jih ni siloviti nastop feminizma vsaj deloma prepračil o nasprotju.

Po mnenju Lidie Menapace so se prav tako kot znanstveniki in politiki, ki so verjeli v nekatere nepomembne stalnice (npr. v dejstvo, da je ureditev raznovrstnih vsakodnevnih obveznosti po eni strani irrelevantna, po drugi pa, da je v stalnem zakupu neplačane ženske delovne sile), zmotili tudi ekonomisti, saj so npr. načrtovali gospodarski razvoj na predpostavki, da so nekateri naravni viri (npr. voda) neusahljivi. Nepravilno ocenjevanje gospodinskega dela, ki obsega številne resorje, lahko nedvomno privede do povsem zgrešenih razvojnih projektov.

Iz ženskega zornega kota je seveda vprašanje zastavljeno drugače: ob vzemanju, da se vse, kar sodi pod ključ gospodinskega dela, ovrednoti v splošnih oreh in tudi v ekonomskem izračunu, pa je predvsem prisotna težnja, da se organizaciji in spoznavnim potencialnostim vsakodnevnega življenja dodeli prestižni naslov »znanost«. Vsekakor gre za povsem novo in svojstveno znanost.

Osnove razmišljanja Lidie Menapace o tej temi so v bistvu zaobjete v dveh seminarjih, ki jih je že pred leti imela na Univerzi Virginia Woolf v Rimu in jih nato ponovila še v Veroni pri krožku »Il filo di Arianna«. Prvi seminar se je predvsem osredotočil na »Dvoumnost zastojnega dela žensk v vsakodnevem življenju«, drugi pa je obravnaval »Politično ekonomijo razlike med spoloma«. Gradivo je L. Menapace strnila v knjigo (Economia politica della differenza sessuale), ki bi jo kazalo kdaj drugič podrobneje predstaviti.

Predstavitelj letošnje nagrade Tenco

V Sanremu so včeraj predstavili najvažnejšo prireditev na področju italijanske avtorske popevke ali z drugimi besedami 16. izvedbo nagrade Tenco. Od 25. do 27. oktobra se bodo občinstvu predstavili stari Tencovi prijatelji, kot so Francesco Guccini, Ivano Fossati in Roberto Vecchioni, letošnjo izvedbo pa bo obogatila tudi prisotnost »začetnikov«, kot sta - seveda le za to prireditev - Franco Battiato in predvsem Milva, ki so ji posvetili posebno nagrado Tenco. Med tujimi gosti sta najzanimivejša Brazilca Gaetano Veloso in Antonio Carlos Jobim. Glasbene večere bodo dopolnili srečanja z časniki in glasbenimi izvedenci, ki bodo razpravljali o italijanski avtorski popevki. Največje zanimanje pa vlada baje za Battiato. Predsednik Kluba Tenco Amilcare Rambaldi je namreč izjavil, da bo Battiato »predstavil nekaj, kar lahko naredi samo na tej prireditvi«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 6.55 Aktualno: Uno mattina 10.15 Nad.: Santa Barbara 11.00 Jutranji dnevnik 11.05 Film: Caccia all'uomo (dram., It. 1961, r. Riccardo Freda, i. Umberto Orsini), vmes (11.55) vreme in kratke vesti 13.00 Nanizanka: Alfred Hitchcock 13.30 Dnevnik 14.00 Variete: Ciao fortuna 14.15 Dok.: Kvarkov svet 15.00 Izobr. oddaji: Odprta šola, 15.30 Novecento - Italijanska literatura od '45 do danes 16.00 Mladinska oddaja: Aspettando Big! 17.55 Iz parlamenta in vesti 18.05 Nanizanka: Cose dell'altro mondo 18.45 Nad.: Santa Barbara 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.25 Nogomet: pokal UEFA, Inter-Rapid Dunaj 22.15 Dnevnik 22.25 Posebnosti dnevnika: Nemčija - nemška enotnost na pragu leta 2000 24.00 Dnevnik in vreme 0.35 Rubrika: Mezzanotte e dintorni	RAI 2 8.15 Nanizanka: Lassie 8.40 Nad.: Clayhanger 9.30 Dok.: Crescere 10.00 Film: Tra le undici e mezzanotte (krim., Fr. 1949, r. H. Decoine) 11.30 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto 11.55 Nadaljevanke: Capitol 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.30 Rubrika o gospodarstvu 13.45 Nadaljevanke: Beautiful 14.30 Nan.: Saranno famosi 15.15 Variete: Ghibli 16.30 Vesti in Iz parlamenta 16.40 Film: I cento cavalieri (pust., It. 1966, r. V. Cottafavi, i. M. Damon) 18.30 Večerne športne vesti 18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York 19.45 Dnevnik in sport 20.30 Film: Come amare tre donne, renderle felici e uscirne vivi (kom., Fr. 1987, Didier Kaminka, i. Roland Giraud) 21.55 Nogomet: pokal UEFA, Benfica-Roma, vmes (22.45) dnevnik 23.45 Dnevnik in horoskop 24.00 Film: Colpo da un miliardo di dollari (kom., ZDA 1976)	RAI 3 12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Tavolozza italiana, Človek in okolje 14.00 Deželne vesti 14.30 Izobraževalni oddaji: Odprta šola, 15.00 Multimedialna enciklopedija filozofije znanosti 15.30 Supermarecross 16.00 It. prvenstvo v hokeju na ledu 17.00 Drobci 17.45 Znanstvena oddaja: Človeški možgani - Jezik 18.45 Športna rubrika: Derby (vodi Aldo Biscardi) 19.00 Dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 BlobCartoon 20.00 Variete: Blob. Di tutto di più 20.25 Nogomet: pokal pokalnih zmagovalcev, Sampdoria-Kaiserslautern, vmes (21.15) večerni dnevnik 22.20 Komični drobci 23.00 Nočni dnevnik 23.30 Nogomet: Evropski pokali (povzetki tekem Juventus-Silven in Bologna-Lubin)	TV Slovenija 1 9.00 Spored za otroke in mlade: Živ žav 9.50 TV drama: Doktorjeva noč (pon.) 10.50 Nad.: Zmaga (pon. zadnjega dela) 11.40 Video strani 14.40 Video strani 14.50 Žarišče (pon.) 15.20 Sova (pon.) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.05 Mozaik. Dokumentarni oddaji: Hugo Wolf, 17.50 Po sledih napredka 18.20 Spored za otroke in mlade: ZBIS - Zlatorog; 18.35 risanka Lolek in Bolek, 18.45 Naš naslov - planet Zemlja 19.00 Risanka in TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Film: Moulin Rouge (dram., VB 1952, r. John Huston, i. Jose Ferrer, Zsa Zsa Gabor) 22.00 Dnevnik in vreme 22.25 Glasbena oddaja: Koncert Johna Mc Laughlina 23.10 Nočni program Sova, vmes nanizanki Alf in Pulaski ter dok. oddaja Zgodba o Hollywoodu	TV Koper 12.30 Navtika - SP Off Shore 13.00 Oddaja o boksu: Bordo Ring 14.00 Rubrika: Settimana Gol 15.45 Navtika - SP Off Shore 16.45 Wrestling Spotlight 17.30 Nogomet - angleško prvenstvo 18.30 Odprta meja 19.00 TVD Novice 19.30 Otroška oddaja: Lanterna magica 20.00 Dok.: Uomini e nazioni 20.30 Nan.: Squadra speciale 21.00 U.S.A. Sport 22.15 TVD Novice 22.30 Navtika - SP Off Shore 23.00 Nogomet: Tuttocoppe 23.30 Oddaja o boksu: Bordo Ring 0.30 U.S.A. Sport (pon.)	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Narodnostni trenutek Slovenec; 9.10 Soft music; 9.30 Revival; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Veliki uspehi Beatlesov; 12.00 Glej, kaj ješ; 12.20 Orkestralna glasba; 12.40 Cecilijanka 1989: MePZ Lojze Bratuž iz Gorice (dir. Stanko Jeričijo); 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 Poslušali boste; 13.30 Na goriškem valu; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na goriškem valu; 15.00 Rock zvezde; 15.30 Znani ansambli; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Literarne podobe; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek sporedov.
CANALE 5 8.00 Nanizanka: Simon Templar - Attori a comando 9.00 Film: S.O.S. Lutezia (dram., Fr. 1955, r. Christian-Jaque, i. Helene Perdriere) 11.00 Aktualnosti: Gente comune 12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie 15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro, 16.30 Cara TV 16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 17.50 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito 20.25 Variete: Striscia la notizia 20.40 Film: Dalla terrazza (dram., ZDA 1960, r. Mark Robson, i. Paul Newman, Joanne Woodward, Myrna Loy) 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show 1.00 Nanizanki: Marcus Welby, 2.00 Fantasilandia	RETE 4 8.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 9.30 Andrea Celeste, 10.00 Amandoti, 10.30 Ribelle, 11.00 La mia piccola solitudine 11.30 Nanizanka: La casa nella prateria - Il campeggio 12.40 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 13.45 Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 Marilena, 15.30 La mia piccola solitudine, 16.00 Ribelle, 16.30 La valle dei pini 17.00 Nanizanka: General Hospital 18.00 Nadaljevanke: Febbre d'amore 19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati (vodi Luca Barbareschi) 19.30 Nadaljevanke: Dynasty 20.00 Nogomet: pokal prvakov, Ujpest-Napoli 21.55 Nadaljevanke: La mia piccola solitudine (pon.) 22.55 Ekološka oddaja: Gaia 23.25 Veliki golf 0.04 Filmske novosti 0.30 Film: Champions (dram., VB 1984, r. John Irvin, i. John Hurt, Kirstie Alley, Edward Woodward)	ITALIA 1 7.00 Otroška oddaja 8.30 Nan.: Webster, 9.00 Arnold, 9.30 La piccola grande Nell, 10.00 Amore in soffitta, 10.30 Famiglia Brady, 11.00 Strega per amore, 11.30 Tre nipoti e un maggiordomo, 12.00 Famiglia Adams, 12.30 Benson, 13.00 Famiglia Bradford, 14.00 Happy Days 14.30 Glasbena oddaja: Radio Carolina 7703 15.30 Nanizanka: Compagni di scuola 16.00 Otroška oddaja 18.30 Nogomet UEFA: Dinamo Zagreb-Atalanta 20.30 Nanizanka: Cri Cri 21.00 Film: Chewingum (kom., It. 1984, r. Biagio Proietti, i. Massimo Ciavarro) 23.00 Reportaža: Jonathan 23.50 Variete: Zlata jesen	TMC 8.30 Nanizanke: Get Smart, 9.00 Petrocelli, 10.00 Condo 10.30 Nad.: Terre sconfinite, 11.15 Potere 12.00 Kosilo z Wilmo 12.30 Dok. oddaja: Tajnosti in skrivnosti 13.00 Sport in dnevnik 13.30 Aktualno: Ženska TV 15.00 Film: Ritorno dal passato (dram., ZDA 1984, r. R. Day, i. Wayne Rogers) 16.45 Aktualno: Ženska TV 18.00 Nan.: Autostop per il cielo, 19.00 Quartieri alti 19.30 Variete: C'era questo, c'era quello 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Film: Gli eletti (dram., ZDA 1981, r. Jeremy Paul	Kagan, i. Rod Steiger, Maximilian Shell) 22.30 Aktualno: Top Sport, vmes nogomet za pokal UEFA, Monaco-Roda 0.20 Večerne vesti 0.40 Nan.: Chicago Story	RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Na valu radia Koper; 13.15 Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbene aktualnosti; 18.35 Popevke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.
TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Clit; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Družinsko vesolje; 11.00 Srečanja; 11.30 Italiana; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Srečanje z...; 16.00 Moderato con brio; 16.32 Hot hits; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.32 Instrumentalna glasba; 19.00 Klasična glasba; 20.00 Nočni program.	RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 17.00 Klepet ob glasbi; 18.00 Zmerek s psihologom; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Pogovor z odvjetnikom in Ostali Trst, nato Nočna glasba.			

Rekonstrukcija ceste med Ločnikom in Jazbinami Dela naj bi zaključili do spomladi Dežela še ni odobrila variante načrta

Kdaj bodo končali dela za razširitev in rekonstrukcijo ceste med Ločnikom in Jazbinami? Vprašanje si zastavljajo številni prebivalci tega predela Brd, pa tudi upravitelji na Pokrajini in v Števerjanu. Pri izvedbi del je namreč prišlo do velikih zamud zaradi težav, ki so se pojavile med gradnjo in zaradi občutnega povišanja celotnega stroška. Izgradnja ceste bo po zadnjem izračunu, ki naj bi ga v zelo kratkem roku odobril Deželni tehnični odbor, veljala okrog 2,6 milijarde lir, namesto v začetku predvidenih 1,5 milijarde. V najboljšem primeru naj bi cesto dokončali in izročili namenu v prvih mesecih prihodnjega leta.

Tako menijo na Pokrajini, ki pa ima glede tega posega precej omejene pristojnosti. Rekonstrukcija ceste se namreč financira iz sklada za izvajanje osimskih dogovorov, kjer imata primarne pristojnosti država, oziroma dežela. Pokrajina je le nekakšen izvajalec.

Po informacijah, ki smo jih dobili pri občinskih upraviteljih v Števerjanu - Občina se namreč zelo aktivno zanima, da bi se vprašanje čimprej rešilo in cesta, ki dosega tudi teritorij občine odprla prometu - so predstavniki Pokrajine in Občine Števerjan ob koncu prejšnjega tedna obiskali gradbišče ter si ogledali potek del na celotnem odseku. Dela namreč niso povsem ustavljena, vendar pa potekajo z upočasnjanim tempom, prav v pričakovanju odobritve zadnje variante k izvršilnemu načrtu in zagotovitve finančnega kritja.

Pokrajino sta predstavljala odbornik za javna dela Dejst in odbornik za programiranje Bressan, Občino Šte-

verjan pa odbornik za javna del Rudi Korsič.

Prav Korsič nam je v pogovoru dejal, da bo Občina s svoje strani skušala pri pristojnih organih na Deželi pridobiti potrebno soglasje, oziroma odobritev zadnje variante k načrtu. To je namreč predpogoj, da se dela na gradbišču v celoti obnovijo in čimprej zaključijo. "Razumemo upravičene proteste naših občanov in drugih uporabnikov ceste, saj je ta prometnica zaprta že preveč časa."

Pokrajinskemu odborniku za programiranje, Bressanu, ki je v prejšnjem mandatu opravljal dolžnosti odbornika za javna dela, pa smo zastavili vprašanje glede občutne podražitve del. Elementov, ki so vplivali na pod-

ražitev je precej, na dan pa so prišli šele med izvajanjem del. Precejšnji dodatni strošek predstavlja namestitev posebne folije, na zamočvirjenih odsekih, ki bo preprečevala drsenje, oziroma ugrezanje tal. Dodatno je bilo treba poskrbeti za namestitev odtočnih cevi in zvišanje cestišča na nekaterih odsekih, da se preprečijo občasne poplave. Na podražitev gradnje je vplivala tudi namestitev novih cevi vodovodnega omrežja v bližini Ločnika in ureditev križišča v Jazbinah.

Vsi ti posegi so bili vključeni v 2. varianto načrta, ki čaka na dokončno odobritev, do katere naj bi prišlo, kakor pravijo na Pokrajini, v zelo kratkem roku.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

ABONMA 1990-91

IVAN CANKAR: HILAPCI, drama, režija Boris Kobal

DAVID POWNALL: MOJSTRSKA LEKCIJA, komedija, režija Mario Uršič

FEDERICO GARCIA LORCA: KAJ PRAVIJO ROŽE, pesnitev s petjem in plesom, režija Meta Hočevar

EUGENE O'NEILL: DOLGEGA DNE POTOVANJE V NOČ, drama, režija Dušan Jovanovič

CAMPANILE, FO, SCIASCIA: TRIPTIH, komične enodejanke

NICCOLÒ MACHIAVELLI: MANDRAGOLA, komedija, gostovanje PDG Nova Gorica

ALEXANDRE DUMAS: POKVARJENEC ALI LEPOTA IN MOČ, zgodovinska komedija, gostovanje SLG Celje

Vpisovanje abonentov ob delavnikih od 11. do 13. ure in od 17. do 19. ure, ob sobotah pa od 10. do 12. ure v uradu Kulturnega doma v Gorici, Ul. Brass 20, telefon 33288.

Odbornik Ziberna išče pomoč na Deželi Ob zaprtju Avditorija težave tudi z Verdijem

Kot smo napovedali že pred časom, bodo čez nekaj tednov zaprti deželni avditorij v Ul. Roma, v katerem bodo morali izvesti zahtevna obnovitvena dela. Poseg sodi v sklop bonifikacije skoraj celega poslopja v Ul. Roma, kjer ima sedež tudi Deželna ustanova za razvoj kmetijstva Ersa: zamenjati bodo morali notranje obloge, s katerih odpadajo škodljiva azbestna vlakna. Obenem bodo morali tudi delno preurediti avditorij, da bi ga prilagodili varnostnim predpisom, po katerih mora biti med posameznimi vrstami sedežev več prostora za izhod v sili. Obnovo bo izvajala deželna uprava in bo predvidoma trajala dve leti.

Goriška občina se je zaradi tega znašla tik pred začetkom nove kulturne sezone v škripcih, saj bo z avditorijem izgubila dvorano, kjer so se doslej odvijale številne prireditve, od koncertne sezone, do posvetov, predstavitev knjig ter drugih prireditev. Kot da bi to ne bilo dovolj, se je pred kratkim pojavil še drug problem, tokrat v zvezi z dvorano Verdijevega gledališča, ki ji ob koncu leta prav tako preti zaprtje, če ne bodo čimprej poskrbeli za zamenjavo vseh sedežev v parterju. Komisija za varnost v javnih dvoranah je namreč ugotovila, da sedanji sedeži ne ustrezajo, ker so iz vnetljivega materiala. Problem sicer ni nov, toda doslej je dvorana lahko delovala z začasnimi dovoljenji, po 31. decembru pa to ni več mogoče.

Občinski odbornik za kulturo Ziberna se je zato v Trstu srečal z deželnim odbornikom za kulturo Antoninijem in mu predložil probleme z goriškimi javnimidvoranami. Obstaja nevarnost, je dejal Ziberna, da bodo letos v Gorici odpadle koncertna in gledališka se-

zona ter številne druge kulturne prireditve.

Na sestanku sta odbornika razpravljala o možnosti, da bi za nakup novih sedežev porabili del denarja, ki je predviden za celovito obnovo Verdijevega gledališča. Potem ko so že obnovili streho in pročelje, je namreč deželna uprava namenila milijardo 700 milijonov lir kot vsaj delni prispevek za celovito obnovo dvorane. Vprašanje, ki mu bodo morali odgovoriti pristojni deželni in občinski tehniki, je, ali bodo lahko v par mesecih namenili del tega denarja za nakup 502 sedežev. Deželni odbornik Antonini je zagotovil podporo taki rešitvi.

Ptice na Kosovu

V prostorih Goriške knjižnice Franceta Bevka v Ulici Gradnikove brigade 25 v Novi Gorici bo jutri ob 19. uri srečanje ob izidu knjige Iztoka Torjya Ptice na Kosovu.

V razgovoru bodo poleg avtorja sodelovali tudi predstavniki ljubljanske založbe Lumi in gledališki igralec Rado Bolčina.

Knjiga je zbirka zapisov, vtisov in razmišljanj ob aktualnih dogodkih na Kosovu.

■ **Drevi ob 20.30** se bo na sedežu v Ul. IX. avgusta 8 sestal rajonski svet za mestno središče. Glavna točka na dnevnem redu bo razprava o ureditvi prometa v centru mesta. V ta namen so na sejo povabili tudi poveljnika goriških mestnih redarjev dr. Armida Zara. Poleg tega bodo tudi določili, kako uporabiti letošnja finančna sredstva rajonskega sveta.

Radio Trst A spet oddaja rubriko Na goriškem valu

Z novo zimsko sezono se na Radiu Trst A ponovno odpira možnost oddajanja in sprejemanja na našem običajnem in zdaj že dobro znanem GORIŠKEM VALU.

Na goriškem valu je oddaja, ki teden za tednom stopa v živo stvarnost goriškega dogajanja. Sooča se z različnimi problemi našega območja in odkriva v njih življenjskost in žilavost našega človeka, našega kulturnega, prosvetnega, socialnega, političnega in športnega delavca. Srečuje se z delom naših društev in organizacij, veliko pozornost pa posveča tudi posameznikom, ki se v naši sredi tako ali drugače odlikujejo.

Na goriškem valu je v zadnjem času poročalo kar dvanajst sodelavcev z Goriškega, v njem pa se je pogovorov udeležilo ogromno število naših ljudi. Krog poročevalcev in tudi vseh občasnih gostov te oddaje se je torej silno razširil in to nam daje možnost, da korenito, dosledno in natančno spremljamo razvoj dogajanja na Goriškem. Zavedamo se sicer, da ni slika vsakdanjega življenja tu živčih Slovencev vedno popolna. Številčnost raznih omembe vrednih dogodkov je včasih tolikšna, da nam onemogoča stalno prisotnost na vseh manifestacijah. Kljub temu pa je oddaja živ in bogat mozaik, ki se zavzeta in odgovorno vključuje v življenjsko tkivo Slovencev na Goriškem.

Prvi tak mozaik ali slika goriškega življenja bo na sporedu že danes ob 13.30 do 14.00 in ob 14.10 (po poročilih) do 15.00. V tem poldrugo uro trajajočem srečanju bosta s pregledom kulturnega oziroma športnega dogajanja sodelovala Marko Marinič in Marko Lutman. Z njima se bosta pogovarjala Nada Sancin in Aldo Rupel. Spregovorili bomo dalje o praznovanju 100-letnice rojstva Franceta Bevka (Neva Klanjšček), o predstavitvi nove kasete S pesmijo od Brd do Krasa v Katoliškem domu, o gledališkem seminarju, ki ga je organizirala Dramska skupina Štandrež in o gostovanju mešanega pevskega zbora Hrast iz Doberdoba v Belgiji.

Vse torej vabimo k sodelovanju in poslušanju.

Franka Ferletič

Priložnostna razstava v Avditoriju Dve desetletji krožka CIFI

Pred dvajsetimi leti je skupina ljubiteljev fotografije v Gorici ustanovila krožek Circolo fotografico isontino. Prva leta in vse do svoje prerane smrti je bil eden glavnih sodelavcev Luigi Cargnel.

Obletnico so v krožku obeležili z dokumentarno in fotografsko razstavo, ki so jo odprli v soboto, 22. septembra v deželnem avditoriju in ki je na ogled še do sobote, 6. t. m.

Urniki obiska je od 10.30 do 12.30 in od 17.30 do 19.30.

Poleg bogatega dokumentarnega gradiva o nastanku in razvoju dejavnosti krožka, so na ogled tudi fotografije, šestindvajsetih avtorjev in članov krožka, ki so bile deležne posebnih priznanj in nagrad na različnih razstavah, tekmovanjih itd.

Krožek, ki je svojo dejavnost začel razvijati v prostorih župnišča v Ločniku, danes pa ima svoj sedež v Ulici sv. Klare 15, je že kmalu po nastanku prerasel občinske, deželne in mednarodne meje in vzpostavil plodno sodelovanje s podobnimi ustanovami v Sloveniji in Avstriji. Posebno plodno pa se je razvijalo sodelovanje s Foto kino klubom iz Nove Gorice. Med odmevnejše pobude fotografskega krožka CIFI sodi prav gotovo trodeželni fotografski natečaj (Koroška-Slovenija-Furlanija-Juljska krajina), ki so ga prvič priredili leta 1973. Krožek je priredil v dveh desetletjih vrsto tematskih razstav in spodbujal sodelovanje svojih članov na različnih domačih in mednarodnih manifestacijah.

V klubu je doslej sodelovalo, ali pa še zmeraj sodeluje, okrog 160 ljubiteljskih fotografov.

Na sliki: platnica priložnostne brošure ob 20-letnici.

Scovacricchijeva interpelacija vladi glede resnice o fojbah

Poslanec Martino Scovacricchi, ki pripada socialdemokratski stranki, je vladi naslovil pisno vprašanje v zvezi s povojnimi dogodki in zloglasnimi fojbami. V interpelaciji se sklicuje na pobudo občinskega sveta v Trstu z dne 25. septembra in na izjave novogoriškega župana Pelhana glede pripravljenosti, da se ugotovi resnica o takratnih dogodkih. Scovacricchi želi vedeti, če namerava vlada sprejeti kakšno pobudo glede tega vprašanja in kaj namerava storiti. Scovacricchi nakazuje možnost ustanovitve, po možnosti v dogovoru z jugoslovansko vlado, posebne komisije, ki naj raziše potek dogodkov, ki niso bili nikoli v celoti pojasnjeni. Poslanec Scovacricchi v interpelaciji nadalje ugotavlja, da so dozorele okoliščine v katerih bi lahko dokončno razrešili, v duhu sodelovanja, tudi tako kočljiva vprašanja.

Tobi ugodno vplivalo na utrjevanje dobrososedskih odnosov, predvsem pa bil to prispevek k zgodovinski resnici. Podobno pobudo so socialdemokrati sprožili tudi v občinskem svetu v Gorici, kjer so v ponedeljek, na pobudo načelnika svetovalske skupine Esposita, vložili pisno interpelacijo.

V pokrajinskem svetu pa se je za tak korak odločil načelnik svetovalske skupine KD Bergamin.

Oba dokumenta bosta predvidoma predmet razprave v zelo kratkem roku.

Nova trgovina s konfekcijo v ožjem mestnem središču

V ožjem mestnem središču so v ponedeljek odprli novo trgovino ženskega in moškega perila "Scintille". Trgovina je na vogalu Ulice IX Agosto in Korza. V njej bosta prijazno stregli Vera Krašček in Elinda Zuccalà.

Kraščekova ki je iz Sovodenj, izhaja iz družine, ki se je znala z delom uve-

ljaviti na gospodarskem področju. Brat Jožko med drugim vodi utečeno podjetje na področju gradbeništva. Novi pobudi, ki so ji nazdravili v ponedeljek zvečer, želimo kar največ uspeha.

Na sliki (foto Pavšič) Vera Krašček in Elinda Zuccalà v novi trgovini »Scintille«.

Nevarne brizgalke med travo

Občinski odbor v Trziču se bo poleg drugih nujnih vprašanj, moral ukvarjati tudi z vprašanjem varnosti občinskih uslužbencev na delovnem mestu. Zlasti tisti uslužbenci, ki so zaposleni na področju odvažanja smeti in čiščenja in urejanja javnih zelenih površin. Pred približno mesecem dni se je eden od uslužbencev ranil na delu, med košnjo trave v občinskem vrtcu. V nogo ga je namreč zabodla brizgalca ki je bila med travo in ki jo je zadel nož kosilke.

Uslužbenec se je takoj zatekel po zdravniško pomoč in je še zmeraj pod nadzorstvom.

Razpravo o vprašanjih varnosti občinskih uslužbencev so zahtevali sindikati.

■ **Mlad motorist** je v čelnem trčenju predsinoti na državni cesti pri Krminu utrpel hude poškodbe, zaradi katerih se bo moral zdraviti skoraj dva meseca. 19-letni Marco Cantarutti iz San Giovanni se je na motorju aprilja 125 peljal proti Vidmu, ko je v še nepojasnjenih okoliščinah prišlo do čelnega trčenja s pando, ki jo je upravljala 36-letna Giuliana Teresin iz Bračana. Cantaruttija so prepeljali v bolnišnico v Palmanovo, kjer so mu ugotovili zlom stegenice in druge poškodbe. Sprejeli so ga na zdravljenje s prognozo okrevanja v 50 dneh.

Na skupno življenjsko pot sta stopila
LIVIO SEMOLI
in
SILVIA DREOSSI
Svojemu članu in njegovi izvoljeni
ki želi vso srečo
pokrajinski odbor SKGZ

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Ritorno al futuro III«.

VERDI Danes zaprto. Jutri: 17.30-22.00 »Pretty woman«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Intenzioni«. Prepml. pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprto.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Guardando quel animale di mia moglie«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'Udine, Trg. sv. Frančiška 4, tel. 530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla Salute, Ul. Cosulich 117, tel. 711315.

Telefon v nujnih primerih. Prva pomoč v bolnišnici 83991, Zeleni križ 31111, orožniki 112, policija 113, cestna policija 22333, gasilci 22222 (v Trziču 72222), občinsko podjetje (za vodo, plin in elektriko) 83156.

pogrebi

Danes ob 13.15 (zaprtje krste), Amabile Filiputti vdova Anzolini iz splošne bolnišnice v Krminu.

Podoba letošnje sezone SSG ubrana na barve lahkotnosti

Vrnimo se za trenutek h gledališču oziroma repertoarni podobi SSG, kakršna se nam kaže po ponedeljkovi, resnici na ljubo dobro obiskani, predstavitvi v Kulturnem domu. O kriterijih, ki so vodili umetniškega vodjo Miroslava Košuta, smo pisali že večkrat v poročilu s predstavitve. A tudi vnaprejšnje ocene repertoarja ne bomo tvegali, saj je znano, da se njegova upravičenost ali neustreznost pokažeta ob »realnih« uprizoritvah, ki dajejo celotni sezoni (seveda!) podobo. Ta pa je spet odvisna od večje ali manjše inventivnosti in pronicljivosti režiserjev, od »forme« igralcev, kreativnosti kostumografov, glasbenikov, scenografov, dela tehničnega osebja, itd. Ti zakoni veljajo za vsa gledališča in tako tudi za SSG, ki mora izoblikovati zelo heterogeno gledališko povednost, da zadovolji nelahke okuse svojega občinstva (Osebnost mislim, da je heterogenost v gledališču potrebna, vendar v osnovi

mora biti napeta »žanrska nit«, ki opredeljuje posamezen teater in ga dela vsebinsko različnega od vseh drugih). Prav glede občinstva pravi Košuta takole: O odnosu do našega nadvse pisane občinstva naj še dodam, da smo si vzeli k srcu predvsem tiste kritike oziroma ugovore, ki jih rojeva želja po veselejšem teatru. Gre za potrebo velike večine naših rednih obiskovalcev, da jim gledališče nudi možnost razvedrila, sprostitve in trenutne pozabe dnevnih skrbi. Naš namen je posredovati zabavo brez podleganja plehkosti ali cenečnosti, s kvalitetnimi predstavami, katere naj obenem spregovorijo tudi o čem globljem, aktualnem, usodnem.

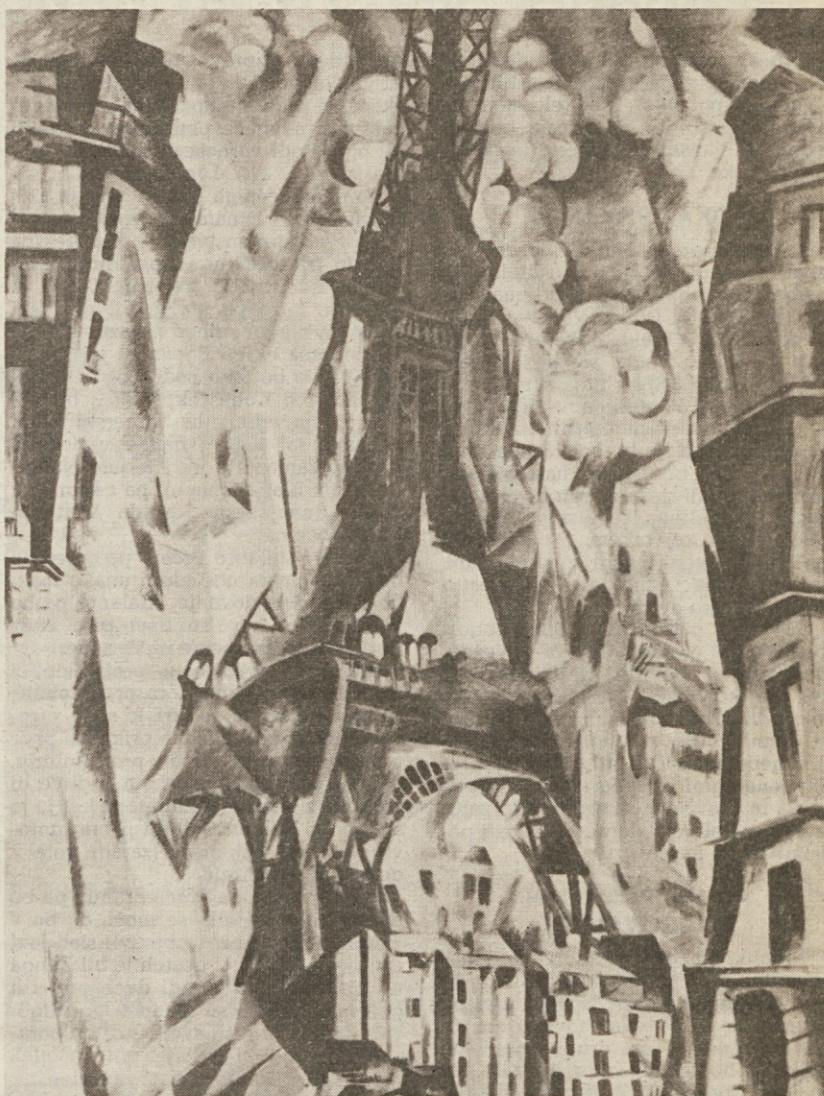
A pustimo to in si oglejmo, kaj se bo zvrstilo v tej sezoni na odru Kulturnega doma, kot je zapisano v tiskovnem sporočilu SSG. V abonmaju bo kar sedem predstav. Slovesen začetek bo že prihodnji petek s premiero Cankarjevih Hlapcev v režiji Borisa Kobala (najznamenitejša drama slovenske književnosti, ki je doživela krst prav v Trstu, prihaja na naš oder šesta v Cankarjevem ciklu. Izjemno živo in aktualno delo). Druga premiera, 20. novembra, bo iskriva komedija Mojstrska lekcija Davida Pownalla o oblasti in pravici do ustvarjanja (režija Mario Uršič). Januarja (11.) prihodnjega leta bo premiera Lorrove pesnitve s petjem in plesom Kaj pravijo rože (Granadska pesnitev pripoveduje o govorici rož zgodbo o zvestobi ženskega srca, zapisanega čez morje odseljenemu nezvestemu ljubimcu) v režiji Mete Hočevar, marca bo uprizoritev O'Neillovega Dolgega potovanja v noč (pretresljiva igra s močnim avtobiografskim poudarkom, ki jo je sam avtor označil kot »dramo pravadne bolečine, napisane s solzami in krvjo«. Problem mamil in razpada družine) v režiji Dušana Jova-

noviča, še prej, februarja, pa bo na sporedu Triptih (komične enodejanske italijanske sodobne književniške skupine imenovalcem v teatru absurda. Različna problematika, sorodna izjemna duhovitost kot pričevanje o našem norem času. Večer za smeh in razmislek), za katerega režiserji še niso določeni. Potem sta tu dve gostovanji, in sicer PDGja iz Nove Gorice, ki bo uprizorilo Machiavellijevo Mandragolo in SLG iz Celja z Dumasovim Pokvarjencem.

Izvenabonmajskih predstav je tudi precej. V Kulturnem domu bo gostoval Teatr Komissarževskaja iz Leningrada (dve predstavi, in sicer - G. Gorin: Predstaviti Gerostata ter M. Gridin in V. Sinakevič: Zver), ljubljanski Cankarjev dom (Bernard Slade: Ob letu osorej), Drama SNG iz Ljubljane (George Tabori: Mein Kampf), Mestno gledališče ljubljansko (monodrama Tako srečen bi bil, če bi ti razumela te moje besede - Vukova pisma), zagrebški Dramski studio slepih (Moliere: Skapinove zvijače), Oder Ravenala iz Maribora (Marguerite Duras: Savannah Bay) in Lutkovno gledališče iz Ljubljane (Boris A. Novak: Prizori iz življenja stvari). Ob tem so predvidene še mladinska predstava (Marcel Achard: Bi igrali z mano?), obnovitve lanskih premier, pravljica za šole in poletna predstava na prostem, ki pa ni še določena.

Skratka, gre za dovolj širok izbor del, ki naj bi govorila našemu občinstvu s tisto nekonvencionalno in pošteno govorico, ki je zmožen le teater. Ta teza se bo izkazala nemara za pravilno že v petek, 12. oktobra, ko bodo na tržaškem odru zaživel Hlapci, ta kočljiva in v vsakršnih odtenkih problematična Cankarjeva drama, ki bo spregovorila tudi našemu sedanjemu »slovenskemu« času. (mč)

Sodobno slikarstvo v Grassijevi palači

V Benetkah je do 9. decembra na ogled razstava »Pot sodobne umetnosti«. V Grassijevi palači si je doslej umetnine velikih svetovnih mojstrov ogledalo na tisoče obiskovalcev (Na sliki: Eiffelov stolp Roberta Delaunaya)

Narodni dom v filmskem zapisu

Po predstavitvi gledališke sezone so predvajali tudi dokumentarni film (v produkciji družbe PONTECO) ob 70-letnici požiga Narodnega doma v Trstu. Vest narekuje, da pišemo o tem delu (nekateri izseke smo videli že prej), ki ga je režiral Marko Sosič, scenarij zanj pa je prispevala Ani Pertot.

In zapišimo nekaj misli. Film, ki ga bodo baje podarili našim višjim srednjim šolam, dovolj sugestivno in metaforično predstavlja požig Narodnega doma. Režiser Sosič je skušal vzpostaviti protislovje, napoved katastrofe, med intenzivnostjo umetniškega stvariteljstva, spokojnosti in dogajanja v Narodnem domu in požigom samim. Kamera Mirana Hrovatina je to zabeležila na poveden in prepričljiv način, ki je prav gotovo podkrepil režiserjevo intencijo. Med gledanjem sem skušal abstrahirati resda nekoliko preveč moteče besede (pri klasičnem dokumentarcu je najbrž nepogrešljivo zlo) od podobe in glasbe: vtis je bil kar se da poetičen, a v isti sapi poudarjeno swareč in dokumentarno poveden, tako da se resnično vprašujem, ali so bili posegi Pozzetta, Pirjevca in B. Pahorja neizbežni. Kakorkoli že: pomembno je dejstvo, da so se avtorji (pri montaži je sodeloval Žarko Šuc, realizacija je bila v rokah Video-Esta) izognili agitki in ustvarili čist filmski trak. Brala sta Alda Sosič in Tone Gogala. (mč)

Še nekaj misli in pripomb o šolski problematiki

Sosedovo pišče je vedno kokoš

Na straneh Primorskega dnevnika je zadnje čase kar precej polemičnih zapisov na temo slovenske šole v zamejstvu, na Tržaškem, češ da je po kvaliteti slaba, potrebna korenite prenovitve od vrha do tal, ali pa obratno.

Ta refren o zanič šoli, ki jo je treba temeljito reformirati in preurediti, je tudi na Slovenskem doma, saj ne poslušamo drugih muzik že nekaj desetletij, vsi v prek godemo, kakšno ubupno šolo imamo, in kako dobre so šole drugod, zlasti na sanjanem Zahodu.

V polemiko je 29. septembra letos posegel tudi tržaški zgodovinar in publicist Jože Pirjavec v svoji redni petkovni GLOSI v Gospodarstvu, prilogi Primorskega dnevnika. Glosator polemizira z ravnotežico tržaškega znanstvenega liceja prof. Nado Pertot, ki je slovensko šolo samo zavzeto branila, namesto da bi vgriznila v jabolko spora, ki ji ga je ponujal Sergij Premru z napadom na šolo, saj je postavljaval šolsko uspešnost pod vprašanje z nizom pomislekov in kritičnih ugotovitev.

Jože Pirjavec začne takole razporediti svoje misli: »... prof. Nado Pertot brani našo šolo pred vsako kritiko, pomislekom ali dvomom o njeni uspešnosti. Tukaj mora biti nekaj narobe, ali se je med starši,

bivšimi dijaki, širšo javnostjo ustvarila protišolska psihoza...«, ali pa so šola oziroma tisti, ki jo vodijo, izgubili stik z javnim mnenjem in zapirajo oči pred resničnostjo. V obeh primerih bi bilo dobro, da bi prišlo do soočenja in poglobljenega razčiščenja, kajti jasno je, da v takih nezdravih razmerah ni mogoče dati mladim ljudem tistega, kar rabijo: namreč kulturo, ki jih bo odlikovala v pokončne in zavedne ljudi.

In konča še bolj drastično: »Po mojem slovenska šola ne zaostaja dosti za italijansko, kar pa še ne pomeni, da je dobra. Šola je danes v Italiji na psu, kot ve vsakdo ki je le kdaj pogledal v kakšno tujo deželo ali pa tudi samo v Slovenijo.«

Sem prav brala, ali imam privrede? Piše zares, da je danes šola v Italiji na psu? In da to vedo vsi tisti, ki so le kdaj pogledali v kakšno drugo deželo ali pa... samo v Slovenijo?

Potem je resničen tisti pregovor, ki trdi, da je sosedomo pišče vedno kokoš, če ne ravno puran? In prav tako trdno drži reklo, ki pravi, da ima sosedom hlebec večji krajec?

Potemtakem so vse šole bolj ali manj za en... drek (Pardon! beri zanič! oz. mešanica dobrega in

zla), vendar se Pirjevca toži po kvaliteti šol v matični domovini, nam, matičnim Slovincem, se toži po odličnosti šol v Italiji (slovenskih in italijanskih! Pred dnevi mi je znanka naravnost himično opevala srečo, da lahko študira hčerko »tam dol«, na neki slovenski šolski ustanovi. Pa čeprav jo zelo drago stane, a vse te stroške šteje kot za dobro vložen kapital! - Upam, da ne bere vseh teh polemik! Da se ji ne usujejo sanje o kapitalu! - In kako se sploh ne da primerjati ta šola z »našimi« pogrošnimi in razosebljenimi učnimi tovarnami!). Italijanom se najbrž toži po nemških, švicarskih, angleških ali francoskih šolah. Ili brez konca in kraja. Domača putka očitno nikoli ne nese zlatih jajc in Nazaret nam je čisto pomotoma dal Kristusa, proti vsakemu pričakovanju. Iluzije nam pač pomagajo živeti. In vse te super zanič (ali super dobre) šole so pridelale toliko in toliko genijev, toliko in toliko povprečnežev in toliko in toliko, pa brez zamere, nepopoljšljivih tepcev. Pa ni bil Kant tisti, ki je rekel - in bi se dalo aplicirati tudi na šole -: Neumnežem ni pomoči, povprečnim treba pomagati, geniji pa se sami znajdejo? Vsem... šolam navkljub?

JOLKA MILIČ

Negotova prihodnost slovenskega podjetja

Vsakršne težave Vibe filma

der, ustavil dotok denarja Vibi, ki je računala tudi na skupinsko že odobrene prispevke. Po besedah Vibinega direktorja Josipa Košute je sekretariat trenutno »dolžan« podjetju 3,5 milijonov dinarjev. Ob zamrznitvi javne podpore je padel v vodo tudi projekt, na katerega je vodstvo Vibe filma najbolj računalo. Pogodba namreč, ki jo je Viba sklenila že 31. maja s tujo podjetniško grupo 3B Entertainment, ni prejela potrebnega ministrovega podpisa. Okvirni dogovor je predvideval sodelovanje v popolno prenovi Vibine tehnične baze (nov studio in aparature), pospešeno koprodukcijo in storitveno dejavnost ter obvezo, da bi tuja grupa podprla letno tudi tri slovenske filme, ki bi količikaj bili primerni tudi za distribucijo na tujem. Vrednost take okvirne pogodbe je bila v višini 4,6 milijona dolarjev. Kje so realni vzroki, da se ministrstvo ni odločilo v prid navidez ugodne pogodbe, lahko ugibamo: tuji partner ni dajal zadostnih garancij ali pa ima ministrstvo svoj recept za reorganizacijo slovenske kinematografije. Kakorkoli že, dolgoročni razvojni načrt direktorja Vibe Josipa Košute je tako izvisel.

Proti neusmiljenosti stečajnega postopka pa se je izrekel plenum slovenske strokovne organizacije filmskih delavcev, katerega je že zaprosila ministra za pogovor. Z likvidacijo Vibe filma bi se znašla na cesti tudi vsa tehnična oprema. Slovenska proizvodna hiša ima svoj studio v nekdanji cerkvi sv. Jožefa in urade v bivšem jezuitskem samostanu. S propadom sedanjega pravnega subjekta, Vibe filma, pa bi bila pot do reorganizacije ali liberalizacije slovenske kinematografije, kakršno pač misli uvesti nova slovenska

vlada, vsekakor položnejša. Če se naivni opazovalec ne moti, bi to bila tudi najbolj poceni pot do vrnitve cerkvenega kompleksa nekdanjim lastnikom (ljublanski škofiji? jezuitskemu redu?) in obenem dokončnega obračuna s sistemom filmske produkcije, ki je v bistvu ves čas slonelo na garanciji proračunskega denarja. Tak sistem finansiranja je tudi omogočil, da se je število stalnih uslužbencev Vibe filma razširilo preko mere (Viba ima 65 zaposlenih) in ustvarilo prikladno okolje za »državniško« zaščitenost poslovanja. Da je Viba padla v nemilost priča nemara tudi dejstvo, da je v tem času neka druga produkcijska enota, Emotion film, prejela sredstva za snemanje novega filma Dnevi zmagovalstva (režiser Boris Jurjasevič), ki bo steklo že oktobra na Korziki. Ministrstvo je menda trdno odločeno, da dokončno obračuna z Vibi in takimenovalnim »umetnim rajem« in postavi vse stvari na nove temelje. Dokaz za usoden kratki stik med vodstvom podjetja in vladnim sogovornikom je dopis Vibi filmu iz dne 14. 9., ki ga minister, dr. Capuder, takole zaključuje: »Menimo, da v dogovorih o nadaljnji usodi Delovne organizacije Viba film Ljubljana kot sogovornik Republiškega sekretariata za kulturo ne more sodelovati dosedanja direktor D.o.o., ki ima ključne zasluge za njen katastrofalni položaj.« Če so očitki na račun poslovne nepremišljenosti direktorja Josipa Košute lahko utemeljeni (»neavtorizirana« investicija slovenskega družbenega denarja v hrvaški film Čaruga režiserja Grlča, svobodnejše obračunan nakazanih sredstev, preveliko zanašanje na enega samega tujega »odrešenika«) je treba po drugi strani povedati, da je luknja 4,5 milijona dinarjev sama na sebi vse prej kot katastrofalna. Po izra-

čunu, ki smo ga slišali na plenumu, je Vibina luknja enaka dolgu osmih (8) delavcev Elana. Zgleda zato, da k neresljivosti Vibine situacije prispeva tudi politična pripadnost direktorja, ki ga je (kot se je pač to delalo) »nastavila« prejšnja oblast.

In medtem ko so se na torkovem plenumu Društva slovenskih filmskih delavcev vsi ozirali v Vibino preteklost in iskali poti, kako bi pripomogli k rešitvi obstoječega, je bil Lado Hribar, direktor privatnih agencij Sfinga in Art, glede vsega tega zelo zgovoren. Bivši legalni svetnik Društva slovenskih filmskih delavcev je namreč izjavil, naj se filmski delavci ne boje prihodnosti, ker je on sam pripravljen (s pomočjo nekaterih tujih podjetnikov) začeti s slovensko kinematografijo na novo. Kar se opreme tiče pa, da bo le zamenjala titularja, ki ga bo veliko boljše znal izkoriščati (kot Viba, op. pisca). Iz tiska smo zvedeli, da je ministru za kulturo že predstavil tudi večkiški sveženj papirjev o tem, kako si predstavljajo bodočnost slovenske kinematografije. Če je razširjena delovna seja pokazala, da se Društvo slovenskih filmskih delavcev res giblje na megleni stezi med stanovsko organizacijo in sindikatom, je pa po drugi strani vprašanje slovenske kinematografije sedaj v bistvu odprto bolj kot kadarkoli. Vesna film, slovenska distribucijska hiša, je morala v stečaj zaradi zanemarljivega manka, Viba film se bo verjetno umaknila privatizirani ali mešani strukturi. Vprašanje pa je, če bi razdrobljenost proizvodnje, oziroma zasebno upravljanje z njeno infrastrukturo (studio, tehnična oprema) koristila temu, kar je bil nacionalni filmski program, oz. če se bodo v spremembi okoliščinah snemali »boljši« slovenski filmi, kot so še doslej. Jasno pa je, da se filmski kulturniški (in zato zaščiteni) proizvodnji, kakršna je veljala doslej, ne kažejo rožnati časi. Kaj, ko pa tudi Slovenci raje gledajo ameriške filme...

ALEŠ DOKTORIČ

Vse kaže, da se je Viba film, osrednja slovenska producerska hiša, vsaj trenutno rešila najhujšega. Stečajni postopek je ustavljen oziroma preložen, ker je podjetje v zadnjem hipu dobilo milijon dinarjev, s katerim bo plačala najnujnejše terjatve. In prav o krizi Vibe filma ali bolje o »kritičnem stanju slovenske filmske dejavnosti« je v Klubu delegatov razpravljajal plenum Društva slovenskih filmskih delavcev, ki se je sestel prejšnji tork popoldan v Ljubljani. Stališča Društva, ki so bila objavljena v torkovem Delu, so poudarjala predvsem to, da morebitni stečaj Vibe ne sme pomeniti propada slovenskega filma in da se mora na vsak način zagotoviti obstoj tehnične baze oz. preprečiti njeno razpršitev.

Da se Viba film giblje med nevarnimi sipinami, je bilo jasno že na pulskem festivalu. Pravzaprav pa je Viba v javnosti prišla pod udar že v maju, ob njenem za nekatere številčno previsokem »pohodu na Cannes«, kjer se je na festivalu predstavil v uradni selekciji (pa čeprav izven konkurence) Umetni raj Karpa Godine. Zajedljivo pero Vesne Marinčič, kritičarke Dela, se je o filmu in na splošno canski predstavitvi filma negativno izpisalo, zato pa je bil Vibin odgovor celostranska »reklama osmrtnica« (v delu: Umetni raj... še en slab slovenski film... (kako je pač Vesna Marinčič zapisala v svojem poročilu). Pod »črnim okvirom« pa so bile citirane nekatere laskeve ocene o filmu in najave o povabilih, ki jih je film že dobil na razne festivale. Z novim članom iste kritičarke, Minister noče umetnega raja (Sobotna priloga Dela, 1. septembra), se je začel zadnji in morda še ne poslednji krog polemičnih objav o stanju slovenskega revnega filmskega kolosa. V vso zadevo je bila po svoji kompetenci vpletena seveda tudi slovenska vlada oz. ministrstvo za kulturo, katero je po ukinitvi Kulturne skupnosti pristojno tudi za filmsko dejavnost. V prepričanju, da Viba film ni »nič drugega kot socrealistični instrument za obvladovanje kulture« (citiraj po Marinčičevi) je minister, dr. Capu-

Danes večina povratnih tekem prvega kola evropskih nogometnih pokalov

Dinamo-Atalanta pod strogim nadzorstvom

Danes bodo odigrali večino povratnih tekem prvega kola evropskih nogometnih pokalov. Med ekipami, ki bodo danes stopile na igrišče, bo tudi sedem italijanskih enajsteric in tri jugoslovanske.

POKAL PRVAKOV

Italijanski prvak **Napoli** bo imel po izdatni zmagi na domačih tleh (3:0) razmeroma lahko delo proti madžarskemu Ujpestu Doszi. Vodstvo madžarskega kluba vsekakor še upa v prestop v osmino finala, saj je igralcem obljubilo 2.500.000 forintov skupne nagrade (kakih 50 milijonov lir), če se bodo prebili med najboljših 16 ekip v Evropi. Naloga ne bo zelo lahka, tudi zato ne, ker bo Ujpest nastopil kar brez sedmih (!) standardnih nogometašev. Pri Napoliu seveda sploh ne premišljujejo o kaj takem. Po nedeljski prvi prvenstveni zmagi so prepričani, da bodo brez večjih težav premostili to »madžarsko oviro«.

Drugačna pesem čaka danes jugoslovanskega prvaka **Crveno zvezdo**. Gostovanje v švici pri Grasshopperu je vse prej kot lahko. Nasprotniki so se že v prvi tekmi proslavili z dobro igro in iztržili v Beogradu nadvse pozitivni neodločen izid 1:1. Najbolj proslavljena igralca Beograjčanov Prosić in Savičević bosta morala zaigrati res v velikem slogu, če hočeta popeljati svoje naprej.

POKAL POKALNIH ZMAGOVALCEV

Po lahki zmagi v gosteh čaka danes **Juventus** proti bolgarskemu Slivnu le težji trening. Trener Maifredi vsaj po tistem, kar je povedal novinarjem, ni takega mnenja, po drugi strani pa kaže, da bo tekmo izkoristil zato, da bo lahko preizkusil tiste nogometaše, ki navadno ne stopajo na igrišče.

Precej težje bo za drugega italijanskega zastopnika v tem tekmovanju, **Sampdoria**. Moštvo trenerja Boškova pestijo poškodbe: v ponedeljek so operirali Vierchowoda, včeraj Viallija. Tudi Katanec si ni še popolnoma opomogel od nedeljske poškodbe, Pari in Cerezo tudi tožita, da še nista nared, Lanna in Bonetti pa sta izključena. S tako »zdesetkano« ekipa bodo Mancini in (preostali) tovariši skušali premagati zahodnonemški Kaiserlautern, ki je slavil v prvi tekmi z 1:0. Naloga je zelo težka, a ne nemogoča...

POKAL UEFA

Evropska nogometna zveza je označila tekmo med zagrebškim **Dinamom** in **Atalanto** kot »zelo nevarno srečanje«. Po izgrelih zagrebških navijačev v Bergamu so hrvaški organi za notra-

nje zadeve pripravili temeljit plan, da bi onemogočili vsakršni nasilni poskus. Na stadionu bo 500 agentov nadzorovalo navijače obeh ekip, okrepili pa bodo tudi varnost ob stadionu in v mestu.

Po neodločenem izidu v gosteh (0:0) bi moral biti Dinamo zadovoljen, a ni tako. Slabi prvenstveni nastopi (ekipa ima le tri točke prednosti pred... zadnjim!) so prisilili trenerja Kužeja k odstopu, kaže pa, da je bil dejanski vzrok za njegov odhod nerazumevanje z liderjema ekipe Bobanom in Šukerjem. Ekipo bo tako vodil pomožni trener Zdenko Kobešček. To naj bi bila tudi edina tekma na trenerski klopi Dinama, saj naj bi ga že v nedeljo društvo zamenjalo s trenerjem Nanteša Čirom Blaževićem ali pa s športnim vodjo dunajskega Rapida Vlatkom Markovićem.

Trener Atalante Frosio pred tekmo meni, da imata obe ekipi enake možnosti za napredovanje, Atalanta pa bo v skripcih, ker bo nastopila brez Stromberga, Bonacine in Vertove.

Roma bo v Lizboni proti Benfici branila gol prednosti iz prve tekme. Naloga bo težka, po igri, ki so jo varovanci trenerja Bianchija prikazali prvo uro prvenstvene tekme proti Interju, pa bi ji moralo to uspeti. A tudi če bi izgubila z enakim rezultatom, kot jo je skupila v Milanu (1:2), bi ji bilo gotovo po godu, saj bi se (zaradi gola v gosteh) kvalificirala.

Če se bo morala Roma braniti, pa bo moral **Inter** napeti vse moči, da bo v Veroni proti Rapidu popravil slab izid dunajske tekme. V gosteh je bil Zenga na zatožni klopi zaradi dveh prejetih golov, v nedeljo so ga spet povzdigovali, češ da je rešil svoje moštvo poraza. Trapattoni bi si danes gotovo želel, da ne bi bil Zenga preveč zaposlen...

Med italijanskimi predstavniki v pokalu UEFA bo gotovo najlažje **Bologni**. Detari in njegovi so premagali poljski Zaglebie že v gosteh. Po tistem, kar so Poljaki pokazali v prvi tekmi, bi morala italijanska ekipa brez večjih težav napredovati v šestnajstino finala.

Podobno velja tudi za beograjski **Partizan**. Že na Malti je premagal Hiberniansa kar s tremi goli prednosti. Današnja tekma bo zato za domačine zgolj formalnost.

Zadnji dvoboj ZRN - NDR

CHEMNITZ — V tem kraju so sinoči odigrali zadnjo uradno nogometno tekmo veljavno za evropske pokale med zahodnonemškim in vzhodnonemškim klubom. V povratni tekmi dvaintridesetina finala tekmovanja za pokal UEFA je zahodnonemška Borussia iz Dortmundu v gosteh z 2:0 premagala domači Chemnitzer in se tako uvrstila v nadaljnji del tekmovanja. Gola za zmagovito ekipo sta dosegla Helmer v 24. minuti in Rumennigge v 50. minuti. Tekmi je prisostvovalo 15 tisoč ljudi. Borussia je zmagala že na domači tekmi z enakim rezultatom.

Kljub sinočnji združitvi bodo vzhodnonemški nogometni klubi tudi v nadaljevanju (seveda še se bodo uvrstili v drugo kolo) obdržali oznako NDR, tako kot so društva pred meseci vpisala svoje ekipe v tekmovanja za evropske pokale. Vzhodnonemška nogometna zveza pa bo že od sobote postala »vzhodna regionalna podzveza Bundeslige«.

POKAL PRVAKOV

Šestnajstina finala	1. tekma	2. tekma	Kvalific.
C. zvezda (Jug.) - Grasshoppers (Švi.)	1:1	danes	
Olympique (Fr.) - Dinamo Tirana (Alb.)	5:1	danes	
Tirol (Av.) - Kuusysi Lahti (Fin.)	5:0	danes	
Lilleström (Nor.) - Bruges (Bel.)	1:1	danes	
Sparta Praga (ČSFR) - Spartak (SZ)	0:2	danes	
Napoli (It.) - Ujpest Dosza (Madž.)	3:0	danes	
Malmö (Šve.) - Besiktas (Tur.)	3:2	danes	
Dinamo (Rom.) - St Patricks (S. Irska)	4:0	danes	
Union (Luks.) - Dinamo Dresden (NDR)	1:3	danes	
Porto (Port.) - Portdown (Irska)	5:0	danes	
Odense (Dan.) - Real Madrid (Šp.)	1:4	0:6	Real Madrid
Lech Poznan (Pol.) - Panathinaikos (Gr.)	3:0	danes	
La Valletta (Malta) - Rangers (Škotska)	0:4	0:6	Rangers
Hapoel (Ciper) - Bayern (ZRN)	2:3	0:4	Bayern
Akuceyri (Isl.) - CSKA Sofija (Bol.)	1:0	danes	
Milan je prost.			

POKAL POK. ZMAGOVALCEV

Šestnajstina finala	1. tekma	2. tekma	Kvalific.
Legia (Pol.) - Hesperange (Luks.)	3:0	danes	
Trabzonspor (Tur.) - Barcellona (Šp.)	1:0	danes	
Viking Stavanger (Nor.) - Liege (Bel.)	0:2	danes	
Sliven (Bol.) - Juventus (It.)	0:2	danes	
Manchester United (Ang.) - Pecs (Madž.)	2:0	danes	
Kuopio (Fin.) - Dinamo (SZ)	2:2	danes	
Dinamo Schwerin (NDR) - Austria (Avs.)	0:2	danes	
Sliema (Malta) - Dukla Praga (ČSFR)	1:2	danes	
Famagusta (Cip.) - Aberdeen (Škot.)	0:2	danes	
Montpellier (Fr.) - PSV Eindhoven (Niz.)	1:0	danes	
Olympiakos (Gr.) - Flamurtari (Alb.)	3:1	danes	
Glentoran (Irska) - Steaua (Rom.)	1:1	danes	
Wrexham (Wales) - Lindby (Dan.)	0:0	danes	
Estrela (Port.) - Neuchatel (Švi.)	1:1	danes	
Reykjavik (Isl.) - Djurgarden (Šve.)	3:0	danes	
Kaiserslautern (ZRN) - Sampdoria (It.)	1:0	danes	

Odbojkarice »Erjavca« danes v Rimu za 1. mesto

Odbojkarice rojanske nižje srednje šole Fran Erjavca so na finalu Mladinskih iger v Rimu na pragu velikega uspeha. Danes jutraj se bodo namreč v odločilnem dvoboju z vrstnicami s Sicilije potegovale za končno prvo mesto - za naslov najboljših v Italiji!

Pravico do nastopa na vsedržavnem finalu so si slovenske dijakinje priborile s serijo zmag na vseh vmesnih fazah tega množičnega šolskega tekmovanja. V prvih dveh srečanjih finalnega četverboja v Rimu pa so najprej z 2:0 (15:12, 15:13) premagale Toskano, nato pa z 2:1 (7:15, 15:1, 15:6) še Abruce.

Kot nam je povedala Elisabetta Nacinovijeva, ki v Rimu vodi ekipo naše šole, saj so vse igralke pripadnice Odbojgarskega društva Bor, pri katerem Nacinovijeva trenira (z njo je v Rimu kot predstavnica šole še prof. Peterlinova), so dekleta v svojih dosedanjih nastopih povsem zadovoljile, čeprav so od časa do časa nekoliko preveč podcenjevale nasprotnice. Vsekakor so v drugi tekmi igrale precej boljše, kot v uvodni s Toskankami.

Tekme se kot vsako leto odvijajo na teniških igriščih na Foru Italicu ob nogometnem stadionu Olimpico. Peščena igrišča so igralkam v nemajhno oviro. Vse so polne prask in bušk. Na tako pomembnem tekmovanju ne razmišljajo o posledicah padca, vendar pa ga kar krepko občutijo.

Finalna tekma s Sicilijo bo sila težka. Naše igralke in njihova trenerka so si ogledale včerajšnji nastop drevišnjih nasprotnic in vedo povedati, da so zelo močne in homogene, brez pravih šibkih točk, toda naše vnaprej ne obupujejo, saj povsem brez možnosti za velik uspeh le niso.

Na rimskem finalu nastopa »Erjavca« s sledečimi igralkami: Ažman, Gregori, Vitez, Vodopivec, Bezenšek, Debeljuh, K. in M. Milčič, Dolhar in Jogan.

Slabše so se na finalu doslej odrezali dijaki goriške šole Trinko, ki, enako kot njihove tržaške vrstnice, na svoji poti do Rima niso našli enakovrednega nasprotnika. Kot nam je po telefonu povedal prof. Aleksander Kodrič so fantje igrali precej pod svojimi praviimi sposobnostmi in so izgubili obe tekmi: najprej s Sicilijo (2:1), nato pa z 2:1 (15:5, 12:15, 15:8) še z Markami. Velja povedati, da Marke zastopa šola iz Falconare, to je kraja, v katerem deluje močan moški prvotligaški klub, ki se lahko ponaša s številnimi uspehi na mladinski ravni.

Dijaki Trinka letos torej ne bodo ponovili podviga iz leta 1987, ko so bili drugi, vendar pa že sama uvrstitve v sklepno fazo pomeni zanje velik uspeh, zato jim res ni treba biti razočarani.

Za šolo Trinka nastopajo v Rimu sledeči igralci: B. in E. Figelj, Mania, Pintar, Makuc, Černic, Komjanc, D. in M. Soban.

Danes bosta na MI nastopila tudi namiznoteniška igralca dolinske šole Gregorčič Peter Kermac in Elissa Bandi, ki jih v Rimu spremlja prof. Sonja Milčič.

Včeraj popoldne je bilo medtem na Foru Italicu slovesno odprtje iger z udeležbo vseh državnih finalistov. Najbolj svečano je bilo ob priziigu ognja iger in ob mimohodu. Sploh se slovenski udeleženci iger počutijo v Rimu zelo lepo. Tekmovanje je dobro organizirano, vsaka skupina ima svojega spremljevalca, organizator pa je poskrbel tudi za ogled mesta. Gre torej za pravo doživetje, ki bo našim dijakom - pa ne glede na rezultat - ostalo v trajnem spominu. (ak)

Viali prestal operacijo Na igrišču čez 30 dni

Beli cirkus spet decembra

RIM — Nogometaš Sampdorie in reprezentance Gianluca Viali bo lahko spet igral čez kakih 30 do 40 dni. Viallija je včeraj na kolenu operiral znani ortoped prof. Perugia, ki je tudi član zdravniškega štaba reprezentance. Nogometaš je imel poškodovana meniskus in pogačico leve noge, poseg pa je po besedah Perugia odlično uspel. Igralca bodo spet pregledali čez sedem dni, zdravili pa ga bodo kar pri Sampdorii.

Prof. Perugia je tudi izjavil, da zdravstvene težave Viallija med svetovnim prvenstvom niso nikakor povezane z zdajšnjimi.

Vranković tudi uradno v Boston

BOSTON — Vodstvo NBA kluba Boston Celtica je uradno sporočilo, da je podpisalo večletno pogodbo z jugoslovanskim košarkarjem Stojanom Vrankovićem (center, 218 cm). Vranković, ki je lani igral v Solunu, bo oblekel dres s številko 52. Kot član jugoslovanske reprezentance je Vranković v Seulu osvojil olimpijsko srebro.

Lahka zmaga Ranglera v pokalu

Košarkarji Ranglera iz Vareseja so se uvrstili v drugo kolo Koračevega pokala. Tudi v povratni tekmi so premagali šibko ekipo Hapoela iz Nikozije. Končni izidi je bil 87:55 (52:29). Ranger je igral brez obeh Američanov. Strelci za Ranger: Mio 6, Conti 13, Meneghin 3, Caneva 17, Cummings 12, Vescovi 10, Brignoli 14, calavita 8, Rusconi 4.

Drejšnji spored: Phonola Caserta - Tofas Bursa, Clear Cantù - Sam Massago; jutri Hapoel Jeruzalem - Panasonic.

Danes bo na sporedu tudi anticipirana tekma 4. kola A-1 lige med Scavolinijem in Torinom.

Askew odhaja?

VIDEM — Vodstvo videmskega košarskega prvotligaša Emmezeta ni potrdilo vesti, da bi lahko Američan Vincent Askew zapustil Italijo. Domnevajo, da želi Askew po prvih odličnih nastopih v A-2 ligi izsiliti od društva revizijsko pogodbo za ugodnejšo finančno postavko. Kakorkoli že, nobena skrivnost ni, da se za temnopoltega Američana zanima marsikateri NBA klub.

Platini nasprotuje razširitvi vrat

PARIZ — Tudi nekdanji nogometni as Michel Platini, zdajšnji selektor francoske nogometne reprezentance, nasprotuje načrtu FIFA o razširitvi nogometnih vrat. Po njegovem mnenju bi to ne povečalo števila zadetkov, temveč bi nasprotno le še bolj sililo moštva k obrambni igri. Bolj pametno bi bilo, da bi prepovedali podaje vratarju, je še dejal Platini.

obvestila

NAMIZNOTENIŠKI ODSEK ŠZ BOR

obvešča vse tiste, ki se želijo ukvarjati z rekreativnim namiznim tenisom, da dobijo vse informacije na tel. št. 745092.

ZSSDI

obvešča, da sprejema prijave za zdravniške preglede atletov, ki bodo ob torkih in četrtkih v zdravniški ambulanti na Opčinah (Prosvetni dom).

PLAVALNI KLUB BOR

organizira v bazenu pri Alturi šolo plavanja za otroke plavalce ter rekreacijo za starejše. Za informacije in vpisovanja telefonirati od 18. do 20. ure na št. 51377.

TPK SIRENA - ŠPORTNI RIBOLOV

obvešča člane, da bo 13. t. m., od 15. do 16.30 tekma za I. pokal zlata ribica, za kat. od 3. do 18. leta. Za informacije in pojasnila tel. na št. 412951 po 19.30.

Odsek za športni ribolov hkrati obvešča člane, da bo vsakoletna tekma dvojic Amo d'Oro - Zlati trnek v Rovinju s tradicionalnim družinskim izletom za štiri dni, od 31. oktobra do 4. novembra. Vpisovanje zapade 13. t. m. Informacije dobite na tel. št. 412951.

SK BRDINA

obvešča, da se je začela predsmučarska telovadba v sezanski telovadnici ob torkih in četrtkih od 19.30 do 21. ure. SK Brdina sporoča vsem zainteresiranim, da je odhod na dvodnevni trening v Avstrijo v petek, 5. t. m., ob 14.30 z Opčin s Trga Brdina.

PLAVALNI TEČAJ V LIPICI

ZSSDI - Ul. sv. Frančiška 20, tel. 767304 - obvešča, da se nadaljuje sprejemanje prijav za plavalni tečaj za otroke, ki poteka v hotelu Maestoso v Lipici v treh izmenah: od 15. do 16. ure, od 16. do 17. ure in od 17. do 18. ure.

ZSSDI

obvešča, da bo v petek, 5. t. m., ob 20. uri v koči pod Rupo seja balinarske komisije. Govor bo o organizaciji balinarskega prvenstva za dvojice.

Simpozij ob 30-letnici ljubljanske Fakultete za telesno kulturo

Na Bledu začetek kongresa pedagogov telesne kulture

Fakulteta za telesno kulturo v Ljubljani slavi letošnje jesen 30-letnico, v tem času pa mineva tudi 20 let od ustanovitve njene- ga inštituta za kineziologijo. To je bil namreč razlog, da Fakulteta za telesno kulturo iz Ljubljane ni prevzela že pred 6 leti izvedbe III. kongresa športnih pedagogov Jugoslavije, temveč ga je prepustila novosadski FTK. Zato bo letošnje zborovanje jugoslovanskih pedagogov in seveda tudi gostov minilo v znamenju obeh jubilejev. Še več: kongres na Bledu, ki se začne danes in se bo zaključil v petek, 5. oktobra, bo tudi prvi simpozij o športu mladih.

Predsednik organizacijskega odbora dr. Rajko Sugman je ob blejskem kongresu poudaril sledeče: »Ugotovili smo, da v vrsti dosedanjih stalnih simpozijev, ki jih prirejajo najbolj slovite športne pedagoško-znanstvene ustanove po Evropi, ni nobene- ga, ki bi se neposredno loteval te tematike. Seveda izpeljava tega znanstvenega srečanja ni preprosta zadeva, zato smo organizacijske sposobnosti naše ekipe preizkusili na uspehih lanskoletnih posvetih o bloškem smučanju in o nasilju v športu. Simpozij bomo v prihodnje prirejali vsaka tri leta. Ker bo naslednji kongres pedagogov Jugoslavije leta 1993 v Sarajevu, bo naslednji simpozij čez dve leti, v evropskem letu 1992, ko bodo že dograjeni novi prostori ljubljanske Fakultete za telesno kulturo.«

Doslej so bila srečanja pedagogov telesne kulture Jugoslavije v Beogradu, Zagrebu in Novem Sadu. Na simpoziju bodo udeleženci iz Slovenije in drugih jugoslovanskih okolij ter več evropskih držav predstavili okoli 200 znanstveno-raziskovalnih nalog, ki so neposredno povezane s

športom mladih. Vse prispevke je verificirala posebna recenzijska komisija, sestavljena iz najuglednejših jugoslovanskih znanstvenikov. Pokroviteljstvo je prevzela Rektorska konferenca dežel delavne skupnosti Alpe-Jadran IS Skupščine Republike Slovenije, medtem ko je glavni sponsor Skupina Emona.

Simpozij, ki se bo začel dopoldne s plenarnim zasedanjem in se nato nadaljeval v treh sekcijah - antropološki, metodološki-didaktični in metodološki - bo bržkone največje znanstveno srečanje s športno tematiko v Sloveniji doslej. Po prijavah iz Jugoslavije in iz tujine je že zdaj mogoče sklepati, da so na Fakulteti za telesno kulturo izbrali izredno privlačno temo, ki je tako večni izziv za znanost o športu in znanstvenike iz tega področja.

Glavni referat simpozija bo raziskava, ki so jo pripravili prof. dr. Jože Šturm, dr. Krešimir Petrovič in dr. Janko Strel. Temo športa mladih so obdelali v luči izzivov sedanjosti in vizije prihodnosti. Na Bledu bo iz antropološke tematike predstavili dela kar sto tujih in domačih strokovnjakov, vodilni referat pa je pripravil dr. Peter Klavžar, sicer domačin, ki sedaj živi in dela na univerzi v Torontu v Kanadi. V metodološko-didaktični sekciji bo 8 tujih in 56 domačih raziskav, glavni referat z naslovom Nekaj metodoloških aspektov športa mladih pa je pripravil dr. Vlado Findak in zagrebški TFK. Tretja metodološka sekcija se bo predstavlila z 21 deli, vodilni referat pa nosi naslov Predvidevanje uspeha v športnih igrah, izdelal pa ga je dr. Petra Blakuše iz Prage.

G. FURLANIČ

V kategoriji under 12 je osvojil dobro 4. mesto Uspeh Andreja Petarosa (Čupa) na regatah za trofejo Topolino

Zamejsko jadrnanje je zabeležilo prav v zadnjem septembrskem koncu tedna še en lep in pomemben uspeh: mladi član sesljskega JK Čupa Andrej Petaros je na regatah optimistov za prestižno trofejo Topolino osvojil 4. mesto v kategoriji under 12 in 9. mesto na absolutni lestvici.

Regate za trofejo Topolino, ki jih prireja znani italijanski otroški strip, so potekale v kraju Desenzano od Gardskem jezeru, spadajo pa med vsedržavne regate. Pravico do nastopa na teh re-

gatah so imeli jadralci, ki so se izkazali na selekcijskih regatah, neposredno pa so bili pripušteni tudi tekmovalci, ki so zasedli prvih 20 mest na državnem prvenstvu jadralcev v starosti od 12 do 15 let in under 12. Andrej Petaros si je priboril pravico za nastop z osvojitvijo 9. mesta na prvenstvu under 12 v Alessiu.

Mladi, 11-letni jadralac Čupe se je lahko v Desenzanu seznanil z novim načinom izvedbe tekmovanja, za katerega je dal pobudo znani italijanski skiper Cino Ricci. Jadralce, tekmovalce, spremljevalce, organizatorje, sodnike, občinstvo, novinarje in TV snemalce so vkrcali na dva velika trajekta, ki sta križarila po Gardskem jezeru, dokler niso bile razmere za začetek regate optimalne. Takrat so spustili optimiste v vodo, regata se je začela, občinstvo pa ji je lahko sledilo takorekoč neposredno.

Organizacija trofeje Topolino je bila prvotna, kljub temu da vremenske razmere niso bile najbolj naklonjene jadralcem. V soboto je bilo vetra malo, v nedeljo pa je regata potekala skoraj v brezvetrju. Andrej Petaros je v konkurenci 86 tekmovalcev zasedel v prvi regati 15. mesto, v drugi se je prebil do 9. mesta, v sklepni, tretji regati pa je bil 13. Na skupni lestvici je bil tako 4. v kategoriji under 12 (55 kazenskih točk), v absolutni pa je bil deveti. Zmagovalec trofeje Topolino je bil 13-letni Francesco Ivaldi iz Ravenne (13), v kategoriji under 12 pa je bil prvi Tommaso Ghetti (25).

Za svoja dosežka je Andrej Petaros prejel dva pokala, nagrajevanje pa mu bo gotovo ostalo še dolgo v skupini, saj se ga je udeležil tudi Cino Ricci, skiper verjetno najbolj znane italijanske jadralnice Azzurre.

Beograjski Partizan premočan za Kontovel

KONTOVEL - PARTIZAN

79:106

KONTOVEL: Ban 2, Kapun 5, Kralj 11 (2:4), Emili 6 (2:4), Briščik, Budin 13 (2:2), Gulic 9 (1:2), Turk 4, Rebula 4, Danieli 4 (2:5), Vodopivec 2, Gregori 19 (4:4), Pečar.

V nedeljo zjutraj sta kadetski moštvi beograjskega Partizana in domačega Kontovela odigrali v Repnu drugo prijateljsko tekmo. Kontovelci so začeli zelo dobro in motivirano ter so zanesljivo vodili do 16. min. Takrat so Beograjčani strnili obrambo in s protinapadi dohiteli domačine ter zaključili polčas v prednosti.

V drugem delu tekme je Partizan pokazal svojo moč in do konca stalno večal svojo prednost. Četudi poraženi, si Kontovelci zaslužijo pohvalo, saj so bili ves prvi polčas takorekoč enakovredni Partizanu, ki lahko razpolaga s selekcioniranimi igralci.

V mladinskih nogometnih prvenstvih v znamenju osmih golov zarjana Jurinčiča Štiri naša moštva še na vrhu lestvice

NA TRŽAŠKEM NARAŠČAJNIKI

DOMIO - ZARJA 1:2 (1:2)
STRELECA ZA ZARJO: Passanisi v 31. min., Renčelj v 35. min.

ZARJA: Beoni, Savron, Plehan (v d. p. Carli), Mortignano, Doz (v d. p. Soi), Castellano, Passanisi, Vremec, Dilica, Renčelj, Lonis (v d. p. Moren), Marson, Kariš.

Tudi v drugem kolu pokrajinskega prvenstva naraščajnikov je Zarja slavila, saj je zmagala v gosteh proti solidni ekipi Domia. Prvih dvajset minut se je igra odvijala na sredini igrišča. V 24. min. je prišlo do hitrega protinapada domačinov, ki pa ga je Zarjina obramba zaustavila s prekrškom v kazenskem prostoru. Sodnik je dosodil 11-metrovko, s katero je Domio povedel.

Bazovci so zagrizeno nadaljevali igro in večkrat spravili vratarja Domia v stisko. V 31. min. je Passanisi izenačil po padaji Vremca, kmalu zatem pa je Zarja s hitrim protinapadom povedla z lepim strelom Renčelja in tu je bilo praktično tekme konec. Zarja je imela veliko priložnosti tako v prvem kot v drugem polčasu, a jih je zaradi neskupinske igre zapravila. Na ta element skupinske igre bo treba trezno razmisliti in poiskati ustrezne rešitve. Ekipa ima veliko možnosti, da še bolje izkoristi lastni potencial. (G. Savi)

BREG - CAMPANELLE 0:0
BREG: Rapotec, Kalc, Strain, Laurica, Reja, Švab, Mondo, Bajec, Mauri, Čuk, Gropazzi.

Brežani bi lahko vsaj na domačem igrišču zmagali, a kaj, ko jih je še premalo. Proti skromni ekipi Campanelle so čez celo tekmo napadali. Nevarnih priložnosti pa niso ustvarili, če izva-memo strel Monda po podaji Reje. Tekma je bila dolgočasna, saj gostje niso zmogli čez polovico igrišča, Brežanom pa ni uspelo prodrati do nasprotnikov vrat. Igra je potekala predvsem na sredini igrišča, mnogo je bilo prekrškov, tako da brez izključitve ni šlo. Bajec je dobil rdeči karton in šel predčasno z igrišča; domačini so ostali skratka spet v desetih... (Luka)

OLIMPIA - PRIMORJE odl.
OSTALI IZIDI: CGS - Chiarbola 1:1, S. Luigi Vivai Busà - Zaula 4:1, Sant'Andrea - Opicina 1:1, Portuale - Costalunga 1:5, Fortitudo - Don Bosco 3:2.

LESTVICA: ZARJA in S. Luigi Vivai Busà 4 točke, Chiarbola in Costalunga 3, Domio, Olimpia, Sant'Andrea, Fortitudo, CGS 2, Zaula, Campanelle, Opicina in BREG 1, PRIMORJE, Portuale in Don Bosco 0, Olimpia, Primorje, Portuale in Don Bosco so odigrali tekmo manj.

PRIHODNJE KOLO: Don Bosco - Domio, Costalunga Fortitudo, Opicina - Portuale, Zaula - Sant'Andrea, Chiarbola - S. Luigi Vivai Busà, Campanelle - CGS, PRIMORJE - BREG, Zarja - Olimpia.

NAJMLAJŠI Skupina A

PRIMORJE - SAN GIOVANNI 0:1 (0:0)
PRIMORJE: Emili, Rebula, Husu, Nadlišek, Guštin, Turk (Milič), Passel-

li, Širca, Ostrouška (Lukša), Kuk, Pahor, Velikonja.

Prosečani so proti močnim Svetovčanom kljub porazu povsem zadovoljili. V prvem polčasu so bili stalno enakovredni nasprotniku, ki je v tem delu uspel ustvariti res malo prodornih akcij. Domačini pa so poskusili presenetiti goste v protinapadu, a niso uspeli zaključevati.

V drugem polčasu so morali »rdečarumeni« kljub zelo poštrevolni igri pustiti pobudo gostom, ki so kmalu zagospodarili na sredini igrišča. Do zadetka pa so prišli predvsem po zaslugi domačinov, ki so dopustili vznemu igralcu San Giovannija, da je brez večjih težav prodril v kazenski prostor in premagal Emilija. Po zadetku je Emili lepo posegel na strel gostov, a na drugi strani je Širca neposredno iz kota zadel prečko. Drugi protinapadi pa so bili učinkoviti, tako da so gostje, pa čeprav s težavo osvojili obe točki. (S. Mi.)

OSTALI IZIDI: Domio - Triestina 0:8, Montebello - Servola 0:1, Fortitudo - Costalunga 0:1.

LESTVICA: Triestina, S. Giovanni in Costalunga 4 točke, Domio in Servola 2, Montebello, PRIMORJE in Fortitudo 0.

PRIHODNJE KOLO: Servola - Costalunga, Triestina - Montebello, S. Giovanni - Domio, PRIMORJE - Fortitudo.

Skupina C

ZARJA ADRIAIMPEX - ESPERIA 11:1 (8:0)

ZARJA: Bellafontana, Ražman, Grigič, Caenazzo, Cosevari, Possega, Gregori, Lipovec, Jurinčič, Pussini, Kocman, Poropat, Balbi, Domio.

Sam rezultat kaže, kakšno je bilo razmerje sil na igrišču. Junak tekme je bil 14-letni Fabio Jurinčič, ki je dosegel kar 8 od enajstih Zarjinih golov. To je bila že druga zaporedna zmaga zarjanov, kar je nedvomno zelo spodbudno, a težje preizkušnje jih šele čakajo. (B. P.)

OSTALI IZIDI: Campanelle - CGS 1:0, Don Bosco - Opicina odl. S. Nazario Supercaffè je bil prost.

LESTVICA: ZARJA in Campanelle 4 točke, S. Nazario Supercaffè 2, CGS, Don Bosco, Esperia in Opicina 0. Zarja, Campanelle in Opicina so odigrale tekmo več.

PRIHODNJE KOLO: Opicina - S. Nazario Supercaffè, Esperia - Don Bosco, CGS - ZARJA, Campanelle so proste.

ZAČETNIKI Skupina A

SONCINI A - PRIMORJE FORTITUDO - ZARJA 2:0

ADRIAIMPEX 3:1 (2:0)

STRELEC ZA ZARJO: Lorenzi.

ZARJA: Gregori, Iozza, Martini, Racman, Tence, Domio, Ban, Ota, Lorenzi, Sancin, Čurman, Rismondo.

Zelo pomlajena ekipa Zarje, ki jo sestavljajo tudi igralci Brega, se je vrnila z Milj praznih rok, a utrjena v zavesti, da ima pred sabo še veliko možnosti, da precej izboljša svojo igro. (P. B.)

Trenutek s tekme (cicibani) Isontina B - Sovodnje.

OSTALI IZIDI: Domio - Chiarbola 2:0, Ponziana A - Muggesana odl., Opicina B - Altura 0:1, Fani Olimpia - Portuale 0:8, Esperia - S. Sergio 0:3. Sant'Andrea je bil prost.

LESTVICA: Portuale, S. Sergio, Soncini A, Domio, Fortitudo A in Altura 2 točki, Opicina B, Chiarbola, PRIMORJE, ZARJA, Esperia, Fani Olimpia, Ponziana A, Muggesana in Sant'Andrea 0.

PRIHODNJE KOLO: ZARJA - Sant'Andrea, S. Sergio - Fortitudo A, Portuale - Esperia, PRIMORJE - Fani Olimpia, Altura - Soncini A, Muggesana - Opicina B, Chiarbola - Ponziana A. Domio je prost.

NA GORIŠKEM NARAŠČAJNIKI

JUVENTINA - AZZURRA 1:0 (1:0)

STRELEC: Petejan.

JUVENTINA: Paoletti, Peteani, Bais, Zanier, Peršolja, Marušič, Marvin, Kobal, Dario, Gergolet (Todde), Petejan, (Scimone, Trampus).

V 2. kolu prvenstva naraščajnikov je Juventina zabeležila prvo zmago proti solidni ekipi iz Gorice. Domači so se hitro podali v napad z namenom, da bi spravili izid na varno. Kljub terenski premoči združene ekipe je bilo treba čakati do izteka polčasa preden so prešli v vodstvo. Strelec je bil Marino Petejan, ki je spretno preigral nasprotnikovo obrambo in potisnil žogo v mrežo.

V drugem polčasu so bili naši boljši, niso pa znali konkretizirati nekaj ugodnih priložnosti. S strelom Marina Petejana so zadeli vratnico, večkrat pa je nasprotnikov vratar odlično posegel. Naj omenimo, da sta se vratar Igor Paoletti in Manuel Zanier odlično izkazala, saj oba igrata v prvenstvu najmlajših. (Aleš Ferfolja)

IZIDI 1. KOLA: S. Nazario - Pro Gorizia 1:0, Cormonese - Gradese 0:1, Romana - Natisone pred., Aris S. Polo - JUVENTINA 3:2, Azzurra - Lucinico 6:3, Cassa Rurale Staranzano - San Michele 4:1, Corno - San Sergio 2:2. Počivala je Muggesana.

NAJMLAJŠI

LUCINICO - JUVENTINA 0:5

(0:3)

STRELCI: Scimone, P. Gergolet (2), Zanier in Paoletti.

JUVENTINA: Pavio, Scimone, Mažgon, Ambrosi, Zanier, Trampus, Gallo, P. in A. Gergolet, Paoletti, Pisk, Subani, Lorenzut, Rassu.

Že v začetku tekme je Juventina dosegla gol iz enajstmetrovke. Kmalu zatem so gostje dosegli še dva zadetka in s tem zapečatili izid tekme.

Zetev se je nadaljevala tudi v drugem polčasu, ko je Zanier rezultat po- višal na 4:0. V zadnjih minutah tekme so igralci Juventine popustili, ne glede na to pa so še vedno imeli terensko premoč in s Paolettijem dosegli še peti zadetek. (A. Gergolet)

IZIDI 1. KOLA: Azzurra - Sanrocchese pred., Corno - Pro Romans 1:3, Isontina - Lucinico 2:2, JUVENTINA - Natisone 4:0, Itala S. Marco B - Mossa 1:1. Počivala je Pro Farra.

LESTVICA (po 1. kolu): JUVENTINA in Pro Romans 2, I.S. Marco B, Mossa, Isontina in Lucinico 1, Corno, Natisone, Azzurra, Sanrocchese in Pro Farra 0.

ZAČETNIKI

SOVODNJE - CORMONESE B 0:0

SOVODNJE: Pelegrin, Ožbot, Peric, Pahor, Gorjan, Devetak, Peteani, Prin-

čič, Marušič, Tartaglia, Morro, Jarc, Mažgon.

V 2. kolu prvenstva začetnikov je mlado moštvo Sovodenj gostilo enajsterico iz Krmina. Po hudem porazu v prejšnjem kolu, so naši nogometaši tokrat zaigrali precej bolje. Ker gre za združeno ekipo, ki jo sestavljajo nogometaši Sovodenj, Mladosti in Juventine, se pozna, da moštvo še ni uigrano. Prvenstvo pa je še dolgo in prepričani smo, da z vestnim delom tudi rezultati ne bodo izostali. (I. Prinčič)

IZIDI 1. KOLA: Itala S. Marco A - SOVODNJE 7:0, Cormonese B - Sanrocchese 0:5, Azzurra - Sagrado 9:0, Corno - Medea 1:1, Isontina - Lucinico 1:1, Natisone - Mossa 5:0, Pro Romans - Cormonese A 0:8. Počivala je Itala San Marco B.

LESTVICA (po 1. kolu): Azzurra, Cormonese A, I.S. Marco A, Sanrocchese in Natisone 2, Corno, Medea, Isontina in Lucinico 1, Cormonese B, Mossa, SOVODNJE, Pro Romans, Sagrado in I.S. Marco B 0.

CICIBANI

MLADOST - MONFALCONE 10:1

(3:0)

STRELCI: Matej Ferletič (5), Sergio (2), Bagon in 2 avtogola.

MLADOST: Devetak, Sergio, Jarc, Jelen, D. in M. Ferletič, Bruni, Bagon, Perna, Todde, Pedulič, Frandolič.

Glavni junak tekme je bil Matej Ferletič, ki je že v prvem polčasu spravil v težave nasprotno obrambo in dosegel tri zadetke. V drugi polovici tekme so se izkazali tudi ostali igralci Mladosti in vsi pripomogli k tako visoki zmagi.

RONCHI - MLADOST 1:2 (0:1)

STRELEC: Dimitrij Ferletič (2).

MLADOST: Devetak, Sergio, Jarc, Jelen, D. in M. Ferletič, Bruni, Bagon, Todde, Pedulič, Frandolič.

V soboto so cicibani Mladosti srečali nasprotnika, ki je bil trši oreh od tržiških nogometašev. Pobuda je bila vseskozi na doberdobski strani, gostje pa so si zmago izborili po hudem in ogorčenem boju. Najboljši igralec na tekmi je bil Dimitrij Ferletič, ki je z dvema lepima zadetkoma omogočil zmago na tujem igrišču. (D. Frandolič)

ISONTINA B - SOVODNJE 5:3

(2:1)

STRELCA: Devetak, Florenin in avtogol.

SOVODNJE: Prinčič, Boškin, B. Cotič, Demartini (K. Cotič), Florenin, Devetak, Radinja (Mauri), Figelj, Tomšič, Piras, S. in R. Tomšič, Faganel.

Naši cicibani (letos združena ekipa Sovodenj in Juventine) so uspešno začeli srečanje in po prodoru Florenina z avtogolom tudi povedli že v 4. minuti. Potem so zaigrali slabše ter tako domačinom omogočili, da so povedli s 3:1. Ko je Manuel Devetak v 28. minuti dosegel imeniten gol in znižal na 2:3, je kazalo, da ni vse izgubljeno. Toda sledile so nove napake v sovo-denjski vrsti, tudi taktične narave in poraz je bil neizbežen. (E. Č.)

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: ziro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

sreda, 3. oktobra 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Bomba zračnih gusarjev je razdejala boeing 737 med pristajanjem na kantonskem letališču Okrog 150 oseb je izgubilo življenje zaradi eksplozije na kitajskem letalu

PEKING — Na Kitajskem je prišlo do nove letalske tragedije. Včeraj je namreč kitajsko linijsko letalo domače letalske družbe CAAC eksplodiralo med pristajanjem na kantonskem letališču, v nesreči pa je izgubilo življenje okrog 120 potnikov, 53 pa jih je bilo ranjenih. Sicer skope uradne agencijske vesti ne navajajo točnega števila oseb, ki naj bi bile žrtve neuspele letalske ugrabitve.

Na Kitajskem je bila ura devet, ko je boeing 737 (na arhivskem posnetku AP) nameraval pristati na kantonskem letališču. Letalo, s katerim se je vozilo približno 170 potnikov in članov posadke, je običajno letelo na progi med Xiamenom in Kantonom. Včeraj naj bi med poletom dva neznanca nameravala letalo ugrabiti ter prisiliti kapetana, da bi poletel v drugo smer. Ždi se, da kapetan ni hotel ubogati terorista, ki sta mu grozila z bombo ter je kljub grožnjam začel s pristajanjem. Kmalu zatem je močna eksplozija dobesedno razpolovila letalo, ki je z vso silo treščilo na bližnje letališče. Razbitine letala so zadele dve drugi letali kitajske letalske družbe CAAC, ki sta bili parkirani na letališču. Eno je sicer bilo prazno, v drugem pa je bilo večje število oseb, ki so menda bile le lažje ranjene. Na prizorišču nesreče so prihitele reševalne ekipe, ki so nudile ranjencem pomoč. Letališče so takoj zaprli, šele v večernih urah, ko so odstranili razbitine letal in očistili pristajalne steze, so kantonsko letališče ponovno odprli.

Uradne kitajske agencije so o tragediji le skopo poročale. V teh dneh se v Pekingu odvijajo Panazijske igre. Ne gre izključiti možnosti, da je šlo za atentat, ki je tesno povezan s športno prireditvijo. Kitajske oblasti so namreč že večkrat izrazile zaskrbljenost glede možnosti terorističnih atentatov med pomembno športno prireditvijo.

Na Kitajskem so zabeležili ugrabitev letala tudi decembra lani, ko je 36-letni Kitajec z orožjem primoral kapetana, da je letalo preusmeril v Seul. Ker mu južnokorejske oblasti niso dovolile pristanka, se je nato odpravil do Japonske, kjer se je zračni gusar predal oblastem. Možakarja so nato izročili kitajskim oblastem, ki so ga obsodile na 8 let zapor. Znatno težjo kazen je prejela peterica kitajskih letalskih gusarjev, ki je preusmerila linijsko letalo leta 1982. Oblasti so jih namreč obsodili na smrtno kazen.

Karabinjer podlegel poškodbam

VARESE — Včeraj zjutraj je za posledicami oboroženega spopada umrl 25-letni karabinjer Roberto Ticli, ki ga je v ponedeljek zvečer s strelom pištole zadel 26-letni Švicar Milko Frattini, sicer dobri znanec mednarodnih sodnih oblasti. Ticli in sodelavec sta namreč v ponedeljek zvečer med cestnim pregledom zasačila Frattinija, ki jima je pokazal ponarejeno osebno izkaznico. Švicar je skušal karabinjerje ma uiti kar peš. V oboroženem spopadu je krogla zadela Ticlija, ki so ga takoj zatem prepeljali v bližnjo bolnišnico, kjer so ga operirali. Žal je zaradi komplikacij v jutranjih urah izdihnil. Frattinija so karabinjerji prestregli že isto noč na železniški postaji v kraju Porto Ceresio, kjer se je skril v prazen vagon.

V nemškem tovornjaku je bilo pravcato skladišče orožja Prestregli oborožitev za mafijo

NEAPELJ — Italijanski karabinjerji so pri Neaplju prestregli tovornjak nemške registracije, ki ga je vozil Leonardo Tranchina in v katerem so našli večjo količino orožja in razstreliva, namenjenih najbrž neapeljskim kamorističnim družinam. Kaže, da so italijanski preiskovalci zasledovali tovornjak, ki je prišel v Italijo preko Švice, že od nemškega Solingena. Orožje, vsaj kar zadeva 21 brzostrelk znamke UZI, je izraelske izdelave, vendar so pravično zastopane tudi druge države, n.p. Danska, ZDA in Nemčija.

Kaže, da je orožje potovalo po poti, ki je značilna za mamila: iz Turčije preko Bolgarije, Jugoslavije, Avstrije do Nemčije in od tam preko Švice v Italijo. Tudi to je element, ki priča o dejstvu, da je bilo orožje namenjeno mafijskim družinam. V tovornjaku so bili tudi merilni sistemi za raketometalce, kar preiskovalce še zlasti skrbi, saj bi uporaba raket govorila o kakovostnem skoku v oborožitvi mafije in kamore.

Na sliki (telefot AP): Leonardo Tranchina, ki so ga karabinjerji aretirali, je star znanec policije, na levi pa je del zaplenjenega orožja.

Brodolom v Nigeriji

LAGOS — Petinosemdeset ljudi je umrlo v brodolomu na neki reki v južni Nigeriji. Splav, s katerim so se peljali, je prevažal 120 oseb in večjo količino blaga. Najbrž je bil preobložen, tako da ga je veter spravil iz smeri in je trčil v neko drugo plovilo. Tragedija se je odigrala dokaj nepričakovano in v bistvu le nekaj metrov od obale. Kljub temu da so reševalci prišli na kraj nesreče relativno hitro, je bilo za 85 potnikov prepozno.

V poročilu, ki ga objavlja dnevnik National Concord, je rečeno, da so podobne nesreče na nigerijski rekah dokaj pogoste.

Slavnega »latin loverja« postaja vedno bolj strah pred polomom v postelji

RIM — Kakšen je slavn »latin lover« devetdesetih let? Njegova slika je precej manj bleščeča in več kot polovica (53 odstotkov) Italijanov se raje spoli spolnim odnosom, kot pa da bi v postelji odpovedali. Ta strah je najbolj prisoten pri ljubezenskih »podvigih« italijanskih moških nad 35 let.

Kaj pa najmlajši? Slika, ki nam jo ponuja italijansko združenje za demografsko izobraževanje AIED, nam kaže, da je današnji mladostnik (med 13. in 18. letom) v zvezi s spolnostjo zmeden, krhek in da čuti veliko potrebo po intimnosti. Zanimivo je, da se je poprečna straost, ko mladi doživijo prvi spolni odnos, zvišala s 15-16 let v prejšnjem desetletju na 18-19 let in da je med kontracepcijskimi metodami najbolj razširjena prekinitev odnosa, kar 62 odstotkov pa jih ne uporablja nobene kontracepcije.

V 40 odstotkih primerov imajo dekleta prej prvi spolni odnos kot moški vrstniki, večina mladih pa ima odnose z enako starim partnerjem. Kot izhaja iz ankete AIED, so mladim po eni strani preko časopisov in televizije dostopne številne informacije v zvezi s spolnostjo, po drugi strani pa je poznavanje mladih le delno in izredno površno. Zelo malo vedo tudi o anatomiji človeškega telesa, zakonska določila o abortusu so jim skoraj neznan, nekaterim pa ni niti jasno, kako pride do zanositve.

Mladi so lahko v anketi psihologom zastavili tudi anonimna pisma vprašanja, med katerimi so bila tudi taka, kot na primer, če se po analnem odnosu rodi otrok, kakšna je razlika med uterusom in vagino ali pa morda tisto, če bo fant razneslo, če dekle z njim ne bo spala.

Bolj urejeno je spolno življenje moških med 20. in 35. letom starosti. Ti imajo spolne odnose v poprečju trikrat tedensko, po 35. letu pa se pogostost spolnih odnosov v poprečju zmanjša na največ dvakrat tedensko. Po tej starosti se je 73 odstotkov moških tudi dokončno odreklo sanjarjenju o moškem kot »lovcu«.

Kakšno vlogo pa imajo pri vsem tem ženske? Poročilo o anketi trdi, da se pritožujejo nad možmi in da morebitno seksualno alternativo iščejo med svojimi delovnimi kolegi. Toda njihov problem ni zvestoba, temveč predvsem »upravljanje« kompliciranega podjetja mož-otroci-delo.

Navijačem naj bi za pol leta prepovedali ogled tekem Sodni proces bo v Bologni

RIM — Proces proti 97 huliganom, ki so po tekmi Rome z Interjem v Milanu dobesedno uničili štiri vagona vlaka, ki jih je peljal v Rim, bo v Bologni in ne v državni prestolnici. Tako je odločil rimski pretor Mattioli, ki bi moral včeraj po hitrem postopku obsoditi obtožence (na sliki AP). Pretor je to odločitev sprejel, ker je bilo nedvoumno ugotovljeno, da so rimski navijači škodo povzročili na področ-

ju Modene, ki pa spada pod bolonjsko sodno oblast.

S tako odločitvijo se je strinjal tudi javni tožilec Selvaggi, ki je prej za vse obtožence zahteval šestmesečno prepoved obiskovanja športnih prireditev in obvezno javljanje na področnih komisariatih vsako nedeljo med 15. in 16. uro. Taki pretorjevi odločitvi pa niso nasprotovali niti zagovorniki obtožencev.